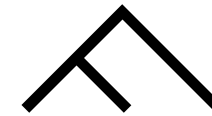

Årsrapport

Fremtind

2019

Fremtind Forsikring AS

Hammersborggata 2
0181 Oslo
NO 915 651 232 MVA

Telefon 21 02 50 50
Telefax 21 02 50 51
E-post post@fremtind.no

fremtind.no

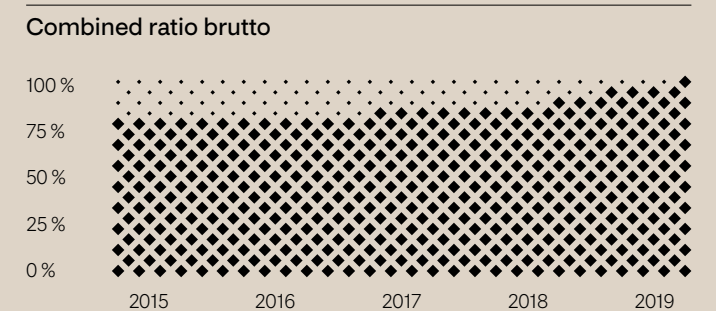
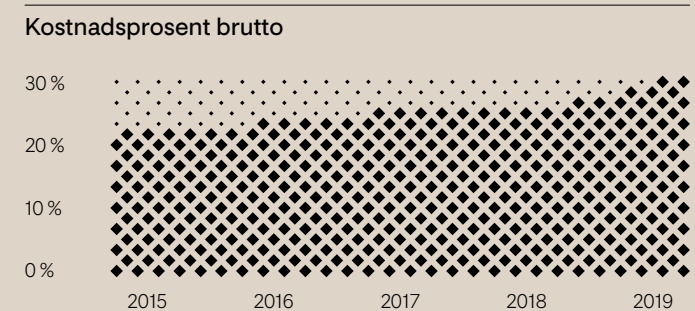
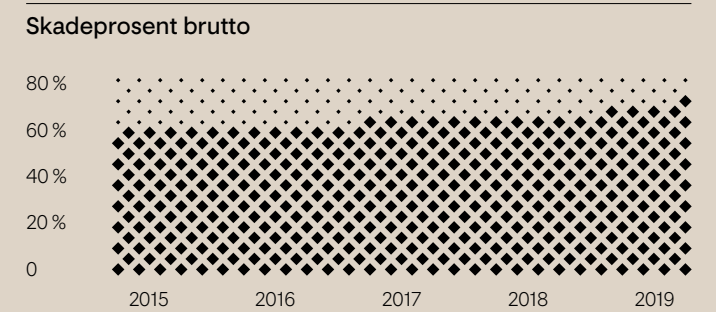
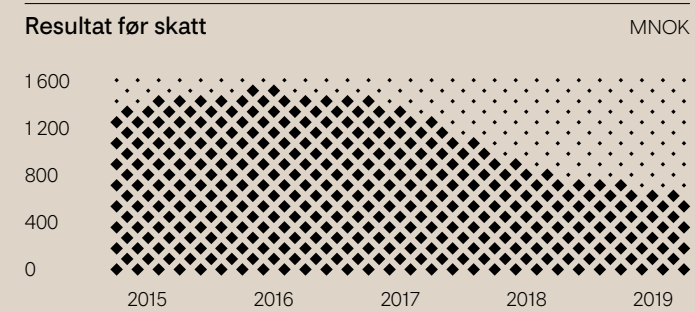
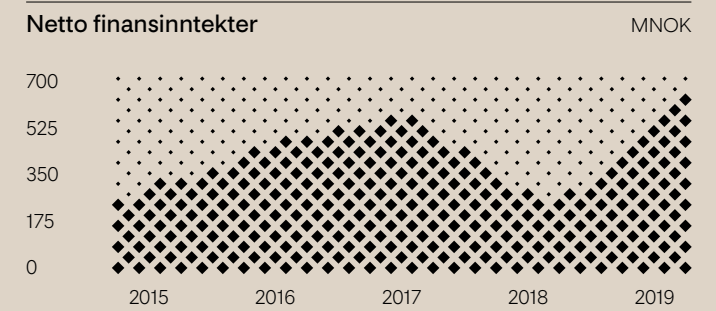
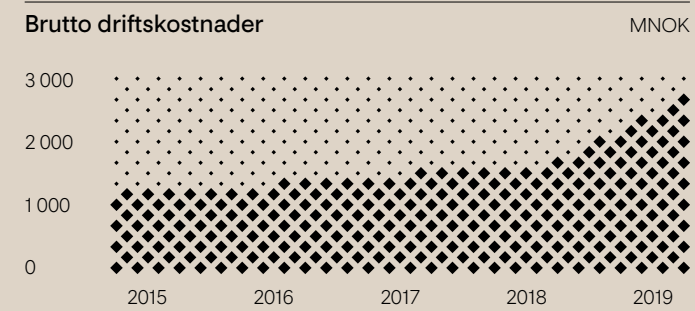
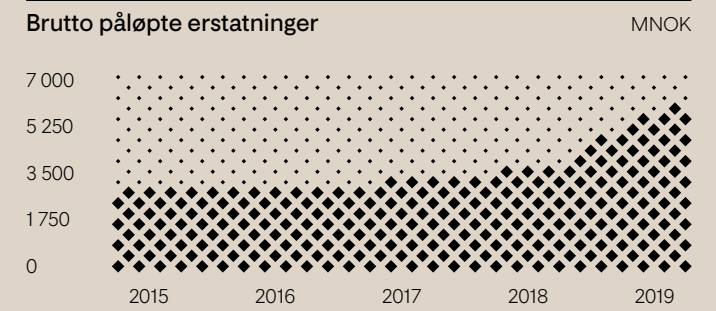
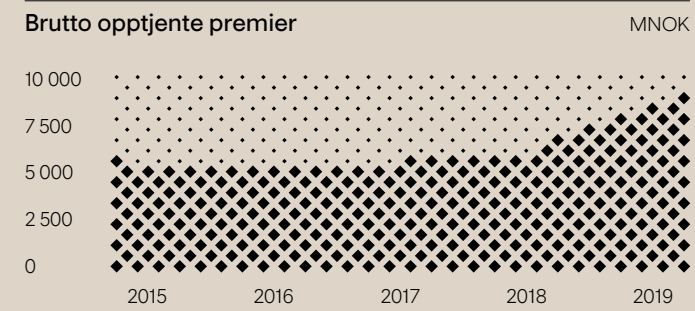
Postboks 778 Sentrum
0106 Oslo

Innhold

Leders beretning	10
Samfunnsoppdrag og verdier	16
Styret i Fremtind	20
Styrets årsberetning	22
Om organisasjonen og våre ansatte	34
Bærekraft i Fremtind	58
Ansvarlig forvaltning	64
Personvern i Fremtind	66
Data Governance	68

Årsregnskap og noter	70
Nøkkeltall	74
Resultatregnskap	76
Balanse	78
Kontantstrømoppstilling	82
Egenkapital	84
Noter	88
Revisors beretning	172

Nøkkeltall

1

Organisasjonen og ansatte

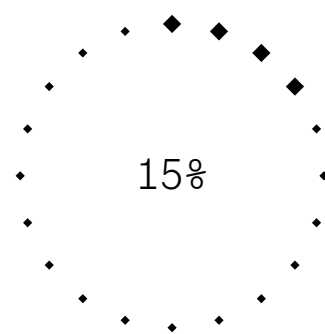
Administrerende direktør har ordet

Fremtinds første år har vært et svært innholdsrikt år. Fra vi ble etablert i januar har vi jobbet med alt fra samkjøring av kjerne-systemer til å bygge vårt eget hovedkontor og vår egen kultur. Med to sterke eiere, og to sterke distribusjonsapparat i ryggen, har vi et godt grunnlag for å bygge Fremtind.

←
Administrerende direktør
Turid Grotmoll

« Det krever mye innsats og ressurser å fusjonere to store virksomheter. Kostnadsprosenten i Fremtind har vært høy i 2019 på grunn av kostnader knyttet til fusjon og integrasjon, utviklings- og veksttiltak. Vi jobber med å realisere synergier fra fusjonen og redusere kostnadene, samtidig som vi skal vokse og ta markedsandeler. Vi forventer derfor en reduksjon i kostnadsprosent i årene fremover.

Turid Grotmoll
Administrerende direktør

Vekstår SMB

15 prosent vekst i antall kunder

Fremtinds første år har vært et svært innholdsrikt år! Fra vi ble etablert i januar har vi jobbet med alt fra samkjøring av kjernesystemer til å bygge vårt eget hovedkontor og vår egen kultur. Med to sterke eiere, og to sterke distribusjonsapparat i ryggen, har vi et godt grunnlag for å bygge Fremtind.

Vi har satt retning mot toppen, gjennom å gjøre det attraktivt og selvfølgelig for kundene å ha forsikringene i banken sin.

I september var Fremtinds strategi og verdiplattform klar. Vi er et selskap som bidrar til samfunnet, og vårt samfunnsoppdrag er;

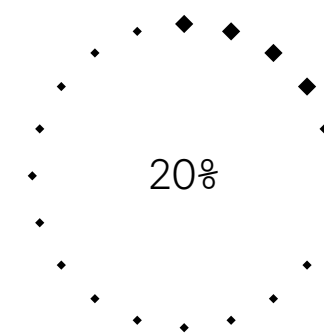
Vi hjelper og motiverer folk til å ta vare på sin helse, sine verdier og sine omgivelser - og er der når det trengs.

Samfunnsoppdraget ligger til grunn for alt vi gjør og skal gjøre. Det forteller at skadeforebygging er viktig. For den enkelte og som et bidrag til et mer bærekraftig samfunn. Det forteller at vi gjennom teknologi og belønning ønsker å hjelpe folk og bedrifter til en tryggere og bedre hverdag.

For å oppnå de målene vi har satt oss, er det viktig å ha fast grunn under føttene. Dette har vært spesielt viktig i et år preget av store endringer for mange. Fast grunn under føttene er viktig for å kunne løfte blikket og se videre mot toppen.

Stadig flere av våre forsikringskunder opplever å stå med vann til knærne, og forsikringsutbetalinger til klimarelaterte naturskader øker drastisk. Mange av disse skadene er en konsekvens av manglende forebygging lokalt.

« Jeg er veldig fornøyd med at vi klarer å vokse samtidig med at vi gjennomfører en fusjon. Organisasjonsundersøkelsen viser at våre medarbeidere både er engasjerte og motiverte for å drive Fremtind mot å bli nummer én i bransjen. 2020 blir et viktig år i så måte.

Vekstår SMB

20 prosent økning i bestand

Under Arendalsuka fortsatte vi vårt fokus på klimatilpasning, og tok debatten om hvor ansvaret bør ligge. Innsatsen for å tilpasse oss til mer ekstremt vær må økes kraftig, men mange kommuner, særlig de mindre, har ikke kompetanse og ressurser til å gjennomføre klimatilpasning. Vi tar til orde for at Norge trenger en nasjonal plan for klimatilpasning, og kanskje en klimatilpasningsminister? Og – nordmenn trenger ansvarlige og troverdige aktører som bank og forsikring som kan hjelpe hver enkelt med å forstå hvordan risikoen deres øker med klimaendringene, og hvordan de kan forebygge dette.

Kultur og bærekraft stod i fokus da vi gjennom sommeren og høsten bygget vårt nye hovedkontor ved å pusse opp SpareBank 1 Forsikrings gamle. Med prinsippene redusere, gjenbruke og resirkulere har vi blant annet trukket om nesten 500 gamle stoler. Det som ikke ble med videre av møbler ble solgt til ansatte, og pengene ble donert til årets TV-aksjon. Vårt hovedkontor fremstår nå som en moderne arbeidsplass med fellesområder i daglig bruk, slik at huset rommer langt flere medarbeidere med stadig mer samhandling. Besøk resepsjonen vår eller ta trappen opp til Tinden, så skjønner du hva jeg mener.

I november signerte vi fisjonsavtalen som overfører personforsikringene fra Sparebank 1 Forsikring og DNB Liv til Fremtinds datterselskap Fremtind Livsforsikring. Fremtind møter dermed det nye tiåret med muligheten til å dekke hele kundens forsikringsbehov; person, liv, eiendom og ting.

Det har vært et fantastisk år. Og et krevende år. Med to sterke eiere i ryggen skal vi ta en enda større posisjon i forsikringsmarkedet ved å tenke nytt og bærekraftig. Ved å tenke på kundene og deres omgivelser. Veien mot toppen har startet. ♦

Samfunnsoppdrag og verdier

Fremtind har gjennom sine distributører en tilknytning til over tre millioner nordmenn, og vi forsikrer annet hvert hjem i landet. Det innebærer et stort ansvar, og at vi har påtatt oss et viktig samfunnsoppdrag. Som forsikringsselskap ser vi at skadeforebygging er noe av det mest lønnsomme både vi og våre kunder kan gjøre. Vårt samfunnsoppdrag er derfor:

Vi hjelper og motiverer folk til å ta vare på sin helse, sine verdier og sine omgivelser – og er der når det trengs.

Gjennom det vi gjør hver dag, motiverer vi folk til å ta gode valg for seg selv, unngå skader og samtidig ta ansvar for samfunnet og menneskene rundt seg. I bunn ligger tryggheten om at vi hjelper og tar vare på folk når de trenger det, her og nå. Vi er en betydelig aktør i samfunnet. Vi når ut til folk flest, har god dialog med myndighetene og kan mye om teknologi, risiko og skadeforebygging. Derfor har vi også gitt oss selv en rolle:

Vi bruker stemmen vår til å engasjere og påvirke utviklingen i samfunnet.

Vi bruker den sterke stemmen vår til å løfte frem samfunnsutfordringer som vi kan påvirke, og skape debatt. Vi vil samarbeide med våre distributører, andre virksomheter, fagmiljøer, myndigheter og kommuner for å få det til. Sammen har vi kraft og mot til å påvirke. Vi skal være morgendagens selskap. Å være morgendagens selskap er en mental tilstand. En tilstand hvor vi skaper nytt med forankring i det vi er, og samtidig utforsker det ukjente – for å utfordre det vi er. Vår ledestjerne er derfor:

Vi har kraft og mot til å skape noe nytt.

Kraft handler om at vi har fast grunn under føttene, kompetanse og styrke til å utvikle oss. Vi klatrer høyt, for å kunne sikte langt. Mot handler om at vi tør å utfordre og er nysgjerrige. Den som tør, kan. Vi kan. →

Verdiene våre er det som skal ligge til grunn for det vi gjør og måten vi gjør det på. Det er viktig for oss å ha verdiene som en rettesnor til alt vi gjør i hverdagen:

Vi er modige

Vi tør å skille oss ut og utfordre det etablerte.
Vi bruker stemmen vår, på det vi tror på og står for.
Vi prøver og feiler – og prøver igjen.

Vi er nysgjerrige

Vi søker stadig ny innsikt, kunnskap og kompetanse.
Vi er åpne for nye måter å gjøre ting på.
Ingen vet hvem som kommer med den neste gode ideen.

Vi gjør det enkelt

Vi gjør det enkelt å være kunde, distributør og samarbeidspartner.
Vi legger til rette for en enkel hverdag for våre kolleger.

Vi jobber sammen

Vi knytter sammen kompetanse fra ulike miljøer for å løse problemer. Vi respekterer hverandres kompetanse og ulikheter.
Vi spiller hverandre gode.

Styret i Fremtind

Styret	Finn Haugan Rune Bjerke Arne Austreid Richard Heiberg Peggy Hessen Følsvik Ingjerd Blekeli Spiten Erik Gjellestad Geir Hjelkerud Sigurd Aune Per-Kristian Ek	Styrets leder Styrets nestleder Styremedlem Styremedlem Styremedlem Styremedlem Styremedlem Styremedlem/ansattrepresentant Observatør Observatør/ansattrepresentant
Revisjonsutvalg og risikoutvalg	Arne Austreid Ingjerd Blekeli Spiten Erik Gjellestad	Leder Medlem Medlem
Godtgjørelsesutvalg	Finn Haugan Rune Bjerke Peggy Hessen Følsvik Geir Hjelkerud	Leder Medlem Medlem Medlem

Finn Haugan
Styrets leder

Rune Bjerke
Styrets nestleder

Arne Austreid
Styremedlem

Erik Gjellestad
Styremedlem

Richard Heiberg
Styremedlem

Peggy Hessen Følsvik
Styremedlem

Ingjerd Blekeli Spiten
Styremedlem

Geir Hjelkerud
Styremedlem/
ansattrepresentant

Sigurd Aune
Observatør

Per-Kristian Ek
Observatør/
ansattrepresentant

2019 er Fremtind Forsikrings første driftsår. Selskapet er et resultat av fusjonen mellom SpareBank 1 Skadeforsikring AS og DNB Forsikring AS. For Fremtind Forsikring ble 2019 et utfordrende år. Forsikringsteknisk resultat for året var påvirket av omstillingskostnader som følge av fusjonen, og av høy skadeprosent. Forsikringsteknisk resultat ble negativt med 26 mill. kroner. Finansresultatet var godt og endte på 620 mill. kroner.

Styrets beretning

Fusjonen mellom SpareBank 1 Skadeforsikring AS og DNB Forsikring AS ble godkjent av Finanstilsynet 19. desember 2018. Fusjonen ble gjennomført 7. januar 2019 med regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2019, med SpareBank 1 Skadeforsikring AS som det overtagende selskap. I forbindelse med fusjonen ble det innregnet immaterielle eiendeler og goodwill i Fremtind Forsikring AS. Sammenligningstall for 2018 er ikke omarbeidet, i henhold til regnskapsreglene for oppkjøpsfusjon. Tall fra 2018 er derfor i sin helhet SpareBank 1 Skadeforsikring sine tall; som overtagende selskap.

Fremtind Forsikring oppnådde i 2019 et resultat før skattekostnad på 585 mill. kroner (716 i 2018). Den underliggende lønnsomheten var ikke tilfredsstillende og forsikringsresultatet endte på - 26 mill. kroner i 2019 (593). Skadeprosenten endte på 70,8 % (63,5 %). Combined ratio ble 100,0 % for året (87,7 %). Fremtind Forsikring oppnådde netto finansinntekter på 620 mill. kroner i 2019 (127), tilsvarende en finansavkastning på 5,2 % (1,6).

Selskapets strategi

Fremtind Forsikring består av Fremtind Forsikring AS, Fremtind Livsforsikring AS, samt datterselskaper innenfor eiendom. Fremtind Forsikring AS har hovedkontor i Oslo og eies 65 % av SpareBank 1 Gruppen AS og 35 % av DNB ASA. Fremtind Forsikring inngår som datterselskap i SpareBank 1 Gruppen konsern.

Fremtind Livsforsikring AS

Fremtind Forsikring AS fikk konsesjon fra Finanstilsynet til etablering av Fremtind Livsforsikring AS høsten 2019. Fremtind Livsforsikring AS ble operativt 1. januar 2020. Da ble personrisikoprodukter fra SpareBank 1 Forsikring AS og DNB Livsforsikring AS overført til selskapet. Fremtind Livsforsikring AS ble oppkapitalisert i desember 2019 for å klargjøre for overføringen av personrisikoproduktene. Pr 31.12.19 inneholder balansen til Fremtind Livsforsikring AS kun finansielle eiendeler, ansvarlig lån og egenkapital.

Fremtind har nå et komplett risikoforsikringstilbud til det norske markedet.

Fremtind Forsikring bygger på mer enn 90 års erfaring som forsikringsleverandør, og har en markedsandel på 14,1% per 31.12.2019. Selskapet understøtter strategien til eierbankene, overfor deres bedrifts- og privatkunder, samt organisasjonsforbund overfor deres medlemmer og foreninger.

Salg og marked

Selskapets brutto premieinntekter ble 8.664 mill. kroner i 2019. Av økningen på 2.817 mill. kroner, forklares 2.279 mill. kroner med premieinntekter i DNB Forsikring pr 31.12.18. Årets reelle økning i brutto premieinntekter var 538 mill. kroner. Fremtind hadde en vekst i bestandspremie på 2.962 mill. kroner, hvor bestandspremie i DNB Forsikring pr. 31.12.18 var på

2 280 mill kroner. Reell bestandspremievekst i 2019 var på 682 mill. kroner med en vekst på henholdsvis 7,7 % i privatmarkedet og 13,5 % i bedriftsmarkedet. →

Privatmarkedet

I 2019 har selskapet i privatmarkedet hatt fokus på å integrere de to fusjonerte selskapene og legge til rette for å ta ut potensialet for salg gjennom bankenes rådgiver- og kundebetjente kanaler i tiden fremover.

Utvikling i markedsandeler

Fremtind Forsikring hadde en markedsandel på 14,1 % (13,8 %) pr. 31. desember 2019. Innen privatmarkedet hadde Fremtind Forsikring en markedsandel på 19,3 % (18,9 %) ved utgangen av 2019 og er Norges nest største selskap innen privat skadeforsikring.

For utvalgte produktgrupper har markedsandelene for Fremtind Forsikring utviklet seg som følger:

Markedsandeler Fremtind Forsikring

Markedsandelen på motorvogn har hatt en sterk utvikling, og selskapet har hatt vekst i markedsandeler gjennom året. For Brann Kombinert har markedsandelen også økt noe i forhold til forrige år. Den positive utviklingen skyldes fortsatt god vekst i porteføljen for husforsikring. Reise er det største produktet i «spesial», og markedsandelen her var 26,5 %.

Bedriftsmarkedet

2019 ble et historisk godt år for bedriftsmarkedet samlet sett med en bestandsvekst på 13,5 %, og en porteføljestørrelse som passerte én milliard kroner.

SMB (Små og mellomstore bedrifter) ble opprettet som nytt forretningsområde i 2019, som et ledd i strategien om å etablere en tydelig posisjon inn mot eierbankenes bedriftskunder, og for å understøtte selskapets vekstambisjoner. Som en uttalt ambisjon og viktig faktor i fusjonen åpnet DNB salg av skadeforsikring til bedriftsmarkedet i Q1 2019.

For å ta ut det store uutnyttede potensialet som ligger i små og mellomstore bedriftskunder har forretningsområdet jobbet aktivt ut mot våre distributører samtidig som man har hatt stort fokus på å fortsette utviklingen av gode og relevante digitale løsninger for både bedriftskunder og forsikringsrådgivere.

BMs brutto premieinntekter ble 968 mill. kroner, tilsvarende en økning på 7,3 % sammenlignet med 2018. En nedgang i avgangen har bidratt positivt på resultatet. EPSI-undersøkelsen for 2019 plasserte selskapet blant topp 3 med en kundetilfredshet på 72,3. Dette var over bransjesnittet på 71.

Distribusjon

Fremtind Forsikring har pr 31. desember 2019 ca. 666 000 privatkunder. Dette er 22 000 flere enn 31. desember 2018. I tillegg har over 900 000 medlemmer i LO-fagforbund produktene Kollektiv hjem og LO-fritid gjennom sin kontingent. Fremtind har også en samarbeidsavtale med Norsk Sykepleierforbund med tilbud om både kollektive og individuelle forsikringer.

Både privatkundene og bedriftskundene betjenes gjennom våre distributører SpareBank 1 – alliansen og DNB, selskapets eget kundesenter og i digitale kanaler. Bedriftskundene blir i tillegg også betjent gjennom meglerapparatet. Kundene velger selv kanal, og betjeningskonseptet legger til rette for at de skal oppleve samme kvalitet og service uavhengig av valg av kanal.

Digitalisering

Digitalisering av forsikringsvirksomheten fortsetter. 2019 har vært et år der utvidelse og forbedring av eksisterende tjenester og kanaler har stått i fokus sammen med integrering og tilrettelegging for felles digitale løsninger for forsikring på tvers av de to hoveddistributørene SpareBank 1 og DNB. 2020 vil være året der effekten av dette vil begynne å komme. Selskapet har i tillegg startet en digital satsing på SMB-segmentet, drevet spesielt av det økte potensialet SMB-porteføljen i DNB bidrar til.

Selskapet har over tid fokusert på utvikling av gode selvbetjeningsløsninger for kundene, effektive støtteverktøy tilpasset rådgivere og automatisert kobling av lån og forsikring. Arbeidet har båret frukter og kundene velger i stadig økende grad digitale tjenester for å kjøpe forsikring. God integrasjon med bankenes systemer bidrar til gode kundeopplevelser, flere tilbud gitt og økt salg. Videreutvikling av selskapets satsning på selvbetjening og automatisering av skadeoppgjør bidrar også til en enklere hverdag for både kunder og oppgjørsmedarbeidere. Som for salgsløsningene har vi sett en markant økning i skader meldt på nett siste året. →

Digitalisering av prosesser sikrer også økt datafangst som bidrar til bedre utnyttelse av dagens løsninger samt utvikling av nye og fremtidsrettede løsninger.

Kraft og mot til å skape noe nytt

Fremtind bygger morgendagens forsikringselskap, og innovasjon er en av de sentrale byggesteinene i dette arbeidet. Gjennom 2019 har satsningen på innovasjon fått ytterligere fart, noe som blant annet har ført til en rekke medieoppslag hvor Fremtind får positiv omtale. Fremtind skal hjelpe og motivere folk til å ta vare på sin helse, sine verdier og sine omgivelser - og er der når det trengs, noe som er en katalysator for innovasjon.

Fokusområdene for innovasjon er mobilitet, smarte bygg og helse. I løpet av 2019 har Fremtind videreutviklet Smart bilforsikring til neste generasjon. Med en kombinasjon av avansert teknologi og psykologi er det satt ytterligere fokus på endring til tryggere kjøreatferd, blant annet med fokus på bruk av mobiltelefon og høy fart. Fremtind har også utviklet og testet konsepter for smarte hjem og smart båt i løpet av året.

Gjennom partnerskap med eksempelvis Startuplab og Oslo Business Forum har Fremtind etablert en sterk tilstedeværelse i norske innovasjonsnettverk. Det er gjennomført en rekke aktiviteter for å bygge innovasjonskultur i selskapet. Disse har blant annet resultert i lansering og testing av nye løsninger som er skapt i ulike deler av organisasjonen.

Redegjørelse for årsregnskapet

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Det vises til redegjørelse om hendelser etter balansedagen. Utover forhold som er omtalt i beretningen, er det ikke inntrådt andre hendelser etter regnskapsårets utgang som er av vesentlig betydning for å vurdere selskapets stilling og resultat.

Resultat

Fremtind Forsikring oppnådde et forsikringsresultat på - 26 mill. kroner i 2019 (593). Resultat før skattekostnad utgjorde 585 mill. kroner i 2019 (716).

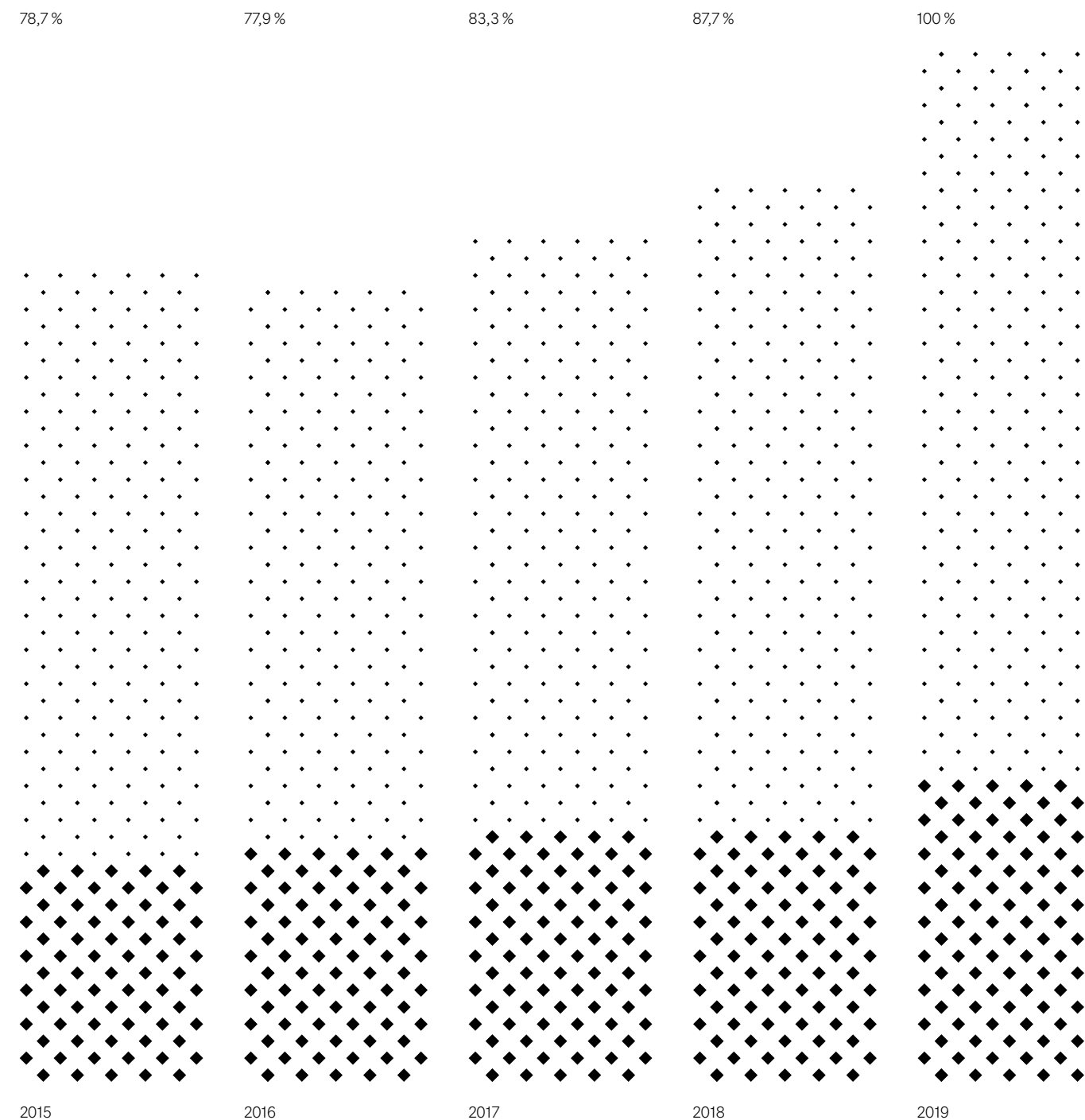
Skattekostnaden ble -12 mill. kroner (221), altså en skatteinntekt, tilsvarende en effektiv skattesats på -2 %. (30,9). Årsaken til den negative skattekostnaden er i hovedsak knyttet til fritaksmetoden for aksjer.

Totalresultatet utgjorde 610 mill. kroner i 2019 (494).

Totalkostnadsprosenten (brutto combined ratio) ble 100,0 % i 2019 (87,7 %). Nøkkeltallet har vist følgende utvikling siste 5 år:

· · · Skadeprosent

◆ ◆ ◆ Kostnadsprosent

2015

2016

2017

2018

2019

Premieinntekter

Brutto premieinntekter ble 8.664 mill. kroner i 2019 (5.847). Av økningen på 2.817 mill. kroner sammenlignet med 2018, skyldes 2.279 mill. kroner premieinntekter i DNB Forsikring AS pr 31.12.18. Premieinntektene i Fremtind har økt med 538 mill. kroner i 2019. Inntektene i privatmarkedet økte med 472 mill. kroner til 7.552 mill. kroner i 2019, mens inntektene fra bedriftsmarkedet økte med 66 mill. kroner til 968 mill. kroner. Veksten innen privatmarkedet skyldes hovedsakelig økt salg av motor- og husforsikring. Veksten innen bedriftsmarkedet skyldes økt salg av produktene brann kombinert og motorforsikring.

Premieinntekter for egen regning endte på 8.602 mill. kroner i 2019 (5.803). Av økningen i premieinntekter for egen regning på 2.799 mill. kroner forklares 2.229 mill. kroner av DNB Forsikring AS sine tall pr 31.12.18. Den reelle veksten i premieinntekter for egen regning for Fremtind i 2019 er dermed 571 mill. kroner. Veksten skyldes økt salg.

Bestandspremien for Fremtind Forsikring er økt med 682 mill. kroner i 2019. Den største økningen kommer fra Privatmarkedet, med en vekst på 7,7 %. Bidraget til bestandsveksten fra Bedriftsmarkedet er 127 mill. kroner, en prosentvis vekst på 13,5 %. Total premiebestand for Fremtind Forsikring pr 31. desember 2019 er 8.824 mill. kroner.

Erstatningskostnader og skadeprosent

Brutto erstatningskostnader, inkludert avvikling, utgjorde 6.135 mill. kroner i 2019, noe som er en økning på 2.422 mill. kroner sammenlignet med 2018. Av denne økningen forklares 1.700 mill. kroner brutto erstatningskostnader i DNB Forsikring AS pr 31.12.18. Den reelle økningen i brutto erstatningskostnader i Fremtind i 2019 er 722 mill. kroner. Skadeprosenten i 2019 er økt med 4,2 prosentpoeng, til 70,8 %. Økningen i brutto erstatningskostnader skyldes økte snittskader for motor PM og BM, drevet av en økning i verkstedindeks og en økning i snittskaden for nyere biler. I tillegg utgjorde skader over 10 mill. kroner 2,1 prosentpoeng av skadeprosenten, en økning på 1,3 prosentpoeng sammenlignet med 2018. Avviklingsgevinster ble redusert i løpet av året og bidro til økt skadeprosent.

Fremtind har inntektsført 244 mill. kroner i avviklingsgevinster i 2019, mot samlet 410 mill. kroner i 2018.

Færre naturskadehendelser i 2019 har redusert naturskadeerstatninger med 5 mill. kroner, sammenlignet med 2018.

I 2019 inntraff syv storskader/hendelser, med erstatningssum på ca 182 mill. kroner.

Driftskostnader

Fremtinds brutto driftskostnader utgjorde 2.612 mill. kroner i 2019 (1.408). Av økningen på 1.204 mill. kroner utgjorde DNB Forsikring AS sin andel pr 31.12.18 450 mill. kroner. Den reelle økningen i driftskostnader i 2019 var 754 mill. kroner. Kostnadsprosenten for 2019 endte på 29,1 %. Driftskostnadene er sammensatt av interne driftskostnader og provisjoner til distributørene.

Provisjoner til distributørene utgjorde 10,9 prosentpoeng av kostnadsprosenten, en økning i året på 1,1 prosentpoeng. Økningen skyldes i hovedsak endrede provisjonssatser til DNB PM som følge av ny distribusjonsavtale fra 1.1.2019. De interne driftskostnadene utgjorde 18,3 prosentpoeng av kostnadsprosenten. Av de interne driftskostnadene kan 4 prosentpoeng knyttes til omstillingskostnader som følge av fusjonen med DNB Forsikring AS. Økning i de øvrige driftskostnadene, 1,1 prosentpoeng i løpet av året, skyldes blant annet økte lønnskostnader som følge av selskapets bevisste satsing på økt antall ansatte innenfor IKT, CRM/Kundedialog og Produkt og således bygge egen kompetanse innenfor viktige områder. Kostnader til eksterne konsulenter og IKT har også økt gjennom året.

Forvaltning av finansielle eiendeler og eiendommer

Ved utløpet av året utgjorde investeringsporteføljen 12.553 mill. kroner (10.063). Av endringen i porteføljen skyldes 2.659 mill. kroner DNB Forsikring AS sin portefølje 31.12.18. Aktivaallokeringen i porteføljen må ses i sammenheng med selskapets kapitalisering og tilhørende risikokapasitet, samt selskapets løpende risikostyring.

Finansresultatet ble 621 mill. kroner i 2019 (127), tilsvarende en finansavkastning på 5,2 % (1,6). Renteinstrumentene i porteføljen utgjorde 7,2 milliarder kroner. På tross av lavt rentenivå har det vært en god renteavkastning i 2019. Porteføljen med om-løpsobligasjoner hadde en avkastning på 2,6 % (1,4), mens rentepapirer som holdes til forfall hadde en avkastning på 3,1 % (3,2).

Ved utløpet av perioden var samlet aksjeeksposering på 2.204 mill. kroner (892). Den totale aksjeavkastningen ble 21,6 % (-7,3). Den norske porteføljen hadde en avkastning på 15,6 %, mens den internasjonale hadde en avkastning på 25,9 %.

Investeringseiendommer utgjorde 1.329 mill. kroner (1.665) pr. 31. desember 2019. Nedgangen i porteføljen skyldes omstrukturering. Andelene i felleseide eiendoms-selskaper ble solgt, samtidig som Fremtind kjøpte 100 % av Hammersborggata 2 AS, Fremtinds hovedkontor. Hammersborggata 2 AS inngår ikke i investeringseiendommer, men vises i balansen som egenbenyttet eiendom. Eiendomsporteføljen ga en avkastning på 7,1 % i 2019 (5,3). Porteføljen består i hovedsak av konto- og handels-eiendommer i Oslo, men inneholder også enkelte kontoreiendommer utenfor Oslo.

Risikoutnyttelsen i investeringsporteføljen er moderat, med vekt på å oppnå langsiktige/stabile resultater. Porteføljen av rentepapirer har ikke vært utsatt for tap som følge av konkurs hos debitorer i 2019. Den internasjonale delen av investeringsporteføljen valutasesikres.

Balanse og kapitalforhold

Fremtind Forsikring hadde en totalbalanse ved utløpet av 2019 på 18.258 mill. kroner (12.458). Egenkapitalen utgjorde 6.399 mill. kroner (3.625) pr. 31. desember 2019. Egenkapitalavkastningen etter skatt endte på 10,1 % (12,9) i 2019. Solvensmarginen var 183 % og solvenskapitalen 5.227 mill. kroner.

I 2019 har få naturskadehendelser gitt et positivt naturskaderesultat på 114 mill. kroner som har økt naturskadekapitalen tilsvarende. Avsetning til naturskadekapital pr. 31. desember 2019 er på 1.043 mill. kroner.

Styret vurderer konsernets kapitalsituasjon som god.

Kontantstrøm

Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter består i hovedsak av innbetalinger i form av premier og netto innbetaling/utbetaling ved salg av investeringsaktiva, med fradrag for erstatningsutbetalinger, kjøp av reassurans, administrasjonskostnader og skatt. Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var positiv i 2019 med 415 mill. kroner (-147). Forsikringsvirksomheten har høy positiv kontantstrøm. Avviket mellom resultat før skattekostnad og operasjonell kontantstrøm skyldes foretakets art hvor investeringer i finansielle aktiva er en del av den operasjonelle driften.

Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter består i hovedsak av kjøp og salg av driftsmidler og immaterielle eiendeler. Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter var -541 mill. kroner i 2019 (1.217).

Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter gjelder avgitt utbytte og var negativ med 566 mill. kroner i 2019 (1.062). Netto kontantstrøm for året 2019 var positiv med 389 mill. kroner (8,6). →

Solvens II

Selskapet anses å være godt kapitalisert sett opp mot de regulatoriske kravene gitt i Solvens II-regelverket. Solvensmarginen ved utgangen av året var på 183 % basert på standardformelen. I løpet av 2019 har selskapet arbeidet videre med effektivisering av beregnings- og rapporteringsprosessen i forbindelse med Solvens II.

Risikostyring

Med utgangspunkt i Solvens II regelverket, policyer for risikostyring og rammeverket for risikotoleranse har Fremtind etablert en risikostrategi og en kapitalstrategi som skal sikre at risikovurderinger integreres i selskapets styringsprosesser. Selskapets risikotoleranse har blitt besluttet av styret i Fremtind, og angir grenser for de viktigste risikoene. Det blir utarbeidet kvartalsvise risikorapporter til styret med oppfølging av selskapets risikotoleranse og virksomhetsstyring. Evnen til å håndtere risiko er kjernen i virksomheten og en forutsetning for verdiskapning over tid. Risikostyringen skal preges av god kvalitet og høy informasjonsverdi.

Forsikrings- og motpartsrisiko

Den primære risikoeksponering er skadeforsikringsrisiko i det norske privatmarkedet. I tillegg har selskapet også personrisikoprodukter, noe som bidrar til å balansere forsikringsporteføljen ettersom personforsikring i liten grad samvarierer med bil,- hus- og reiseforsikringer. Forsikringsporteføljen har gjennom risiko-seleksjonen en lavrisikoprofil, og eksponering mot store enkelthendelser har vært begrenset gjennom selskapets reassuransesprogram. Styret i Fremtind har utarbeidet rammer og målsetninger for selskapets reassuransesprogram. Programmet skal bidra til at resultateffekten av spesielt store skader utjevnes, og at selskapets egenkapital beskyttes. Utestående krav mot reassurandører kan medføre en betydelig motpartsrisiko. Det er således fastsatt krav til spredning av programmet, samt krav til minimumsrating av reassurandørene som deltar. Forsikringsrisikoen utgjør om lag 58 % av kapitalkravet.

Markedsrisiko

Finansforetaksloven og Solvens II setter krav til at kapitalforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til forsikringsforpliktelsene. Den overordnede målsetningen for kapitalforvaltningen har vært at risikoen i investeringsporteføljen skal tilpasses selskapets totalrisiko og kapitalsituasjon. Selskapets investeringsstrategi behandles og vedtas av selskapets styre minimum årlig. Arbeidet med å utnytte diversifiseringspotensialet er en kontinuerlig prosess, hvor målet er å øke forventet avkastning uten at solvenskravet øker vesentlig. Markedsrisiko utgjør om lag -32 % av kapitalkravet.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil ved prosesser og systemer, samt feil begått av ansatte eller eksterne hendelser. Solvenskapitalkravet for operasjonell risiko beregnes sjablongmessig med 5 % av opptjent premie siste år og utgjorde 260 mill. kroner for 2019.

Øvrige risikoer

I tillegg til risikoområdene som er omhandlet i Solvens II, er selskapet i en begrenset grad eksponert for likviditetsrisiko. Likviditetsrisikoen anses som lav siden selskapet har fastsatt en investeringsinstruks som sikrer høy grad av likviditet.

Organisatoriske forhold

Fremtind Forsikring AS er eid av SpareBank 1 Gruppen AS og DNB ASA, med henholdsvis 65 % og 35 %. Selskapet er ikke børs-notert. Styringen av virksomheten skjer i henhold til norsk lovgivning, selskapets vedtekter og interne etiske retningslinjer, samt de strategier, rammer og mål styret i Fremtind har trukket opp.

Som følge av fusjonen med DNB Forsikring AS, ble den tidligere utkontrakteringen av virksomheten i SpareBank 1 Skadeforsikring AS til SpareBank 1 Forsikring AS, avsluttet. Det ble gjennomført en virksomhetsoverdragelse fra SpareBank 1 Forsikring AS til Fremtind Forsikring AS 1. april 2019, samtidig ble utkontrakteringsavtalen avsluttet. Tidligere ansatte i DNB Forsikring AS ble overført til Fremtind Forsikring AS i januar 2019. Pr 31.12.19 var det 927 ansatte i Fremtind.

Arbeidsmiljø og sykefravær

Arbeidsmiljøet i selskapet vurderes til å være godt. Samarbeidet med de ansattes organisasjoner er godt, noe som bidrar positivt til driften og resultatene i 2019. Sykefraværet endte på 3,9 % (2,8).

I SpareBank 1 Gruppens etiske retningslinjer er det fastsatt regler for hvordan ansatte og tillitsvalgte skal varsle dersom de får kunnskap om forhold som er i strid med blant annet lover, forskrifter eller konsernets interne regler. Det er også etablert en egen varslingsrutine. Det ble varslet om 3 slike saker som gjaldt Fremtind i 2019. Alle saker er håndtert i henhold til varslingsrutinen og det var ingen kritiske hendelser som krevde større tiltak.

Livsfase og likestilling

Kvinneandelen i Fremtind Forsikring er på 49,6 %. I Fremtinds øverste ledergruppe på 12 medlemmer er det 5 kvinner

Samfunnsansvar

Fremtind Forsikring forplikter seg til å ta hensyn til hvordan konsernets atferd påvirker mennesker, miljø og samfunn. Dette ansvaret stiller krav utover lovgivningen som finansmarkedet er underlagt.

Samfunnsansvaret dreier seg også om svindel- og skadeforebyggende tiltak, sikring av liv, helse og verdier, gode produkter til kundene, forretningsetikk, miljømessig påvirkning, kredittpolitikk, holdnings-skapende arbeid og lokalt engasjement.

Å ta et aktivt samfunnsansvar innebærer å ha et langsiktig perspektiv på alle sider og konsekvenser av virksomheten i samfunnet. Selskapet opplever økte forventninger til hvordan virksomheten drives fra kunder, eiere, samarbeidspartnere og media. Det stilles stadig høyere krav til rapportering og åpenhet rundt bærekraftig virksomhetsstyring. Fremtind Forsikring har etablert bærekraft som et viktig element i selskapets strategi, og har gjennom en vesentlighetsanalyse definert noen hovedområder og aktiviteter for det arbeidet. Selskapet har også tatt en tydelig rolle på nasjonale og internasjonale arenaer som videreutvikler temaet. Det vises til etterfølgende omtale av bærekraft i årsrapporten.

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold

Fremtind Forsikring har lagt til rette slik at ansatte får en god balanse mellom arbeid og fritid, personlig utvikling og ulike livsstilsaktiviteter. Konsernet har også inngått avtale om inkluderende arbeidsliv.

Det ytre miljø

Fremtind Forsikring har en begrenset påvirkning på det ytre miljøet. Påvirkningen skjer blant annet gjennom avfall, energibruk, reisevirksomhet, transport, materialvalg, innkjøp og vannforbruk. SpareBank 1 Gruppen utarbeider årlig et klimaregnskap basert på det samlede energiforbruket knyttet til daglig drift av virksomheten. SpareBank 1 Gruppen er miljøfyrtårnsertifisert og tilfredsstillende derfor alle kravene som stiftelsen Miljøfyrtårn stiller til denne type virksomhet. →

Arbeid for å forhindre hvitvasking og terrorfinansiering

Fremtind har gjennom 2019 iverksatt en rekke tiltak for å forhindre hvitvasking og terrorfinansiering. Det er blant annet implementert et nytt system for risikoklassifisering av kunder, og rutiner er oppdatert og strukturert. Samtidig er det gjennomført et nytt og mer spisset opplæringsprogram tilpasset de ulike rollene i selskapet. I henhold til selskapets rutiner ble også flere av distributørbankene kontrollert.

Bekjempelse av korrupsjon

Selskapets etiske retningslinjer, som er en del av ansettelseskontrakten, beskriver hvordan medarbeiderne skal forholde seg til gaver, kunder og representasjon. Det er utarbeidet et eget e-kurs på etikk som er obligatorisk for alle nyansatte. Selskapet har også rutiner for varsling av kritikkverdige forhold og sikkerhetsbrudd.

For øvrig vises det til SpareBank 1 Gruppen sin årsberetning for 2019 for ytterligere beskrivelse av hvordan samfunnsansvar praktiseres innenfor konsernet. Denne er offentliggjort på: <http://investor.SpareBank1.no>

Disponering av resultat etter andre resultatkomponenter

Totalresultatet til Fremtind Forsikring AS for 2019 er 757 mill. kroner. Styret foreslår resultatet disponert slik: Avgitt utbytte inntil 400 mill. kroner. Annen egenkapital minimum 357 mill. kroner.

Fremtidsutsikter

Skadeforsikringsmarkedet er fortsatt preget av god lønnsomhet og høy kundetilfredshet, men samtidig er markedet i sterk endring. Det er økt prispress og konkurranse om kundene, også fra nye typer markedsaktører. Kundernes forventninger til tjenester, oppfølging og personifisering er høy. Utviklingshastigheten på innovasjon, digitalisering og automatisering øker, samtidig med økt regulering fra myndighetene med fokus på personvern og kundenes eierskap til egne data.

Fremtind er landets tredje største skadeforsikringsselskap og landets største med distribusjon gjennom bank. Det ligger et stort potensiale i kryss- og mersalg med til sammen 3.3 millioner kunder og 350 bankkontorer. Samtidig har man et godt grunnlag for fortsatt vekst i SMB-markedet. Distribusjonen vil skje digitalt, via kundesenter og gjennom bankkontor. Selskapet skal fortsatt levere produkter til LO-forbundenes 930 000 medlemmer gjennom SpareBank 1 under merkevaren LOfavør.

Fremtind har som mål å bli markedsledende på kundetilfredshet, vekst og lønnsomhet. I 2020 vil man fortsette arbeidet med å sette organisasjonen slik at man kan nå målet om å ta plassen som «morgendagens forsikringsselskap».

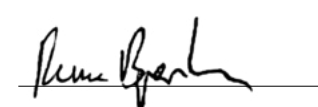
Koronautbrudd

Styret vurderer at krisen som følge av utbruddet av koronaviruset ikke endrer forutsetningen om fortsatt drift som ligger til grunn for årsregnskapet 2019. Forretningsmodellen «forsikring i bank» er godt egnet for å skape gode og trygge kundeopplevelser i en vanskelig tid. Selskapet har en sterk likviditet og tilfredsstillende soliditet, og selskapets organisasjon er satt opp for lønnsom vekst over tid. Det er større usikkerhet i de økonomiske anslagene enn normalt og det må legges til grunn at selskapets resultater fremover blir lavere enn forventet før krisen og det økonomiske tilbakeslaget. Etter fornyet vurdering av alle kjente forhold pr ultimo mars 2020, estimerer imidlertid selskapet et positivt resultat for 2020. ♦

Styret ønsker å takke alle medarbeiderne i konsernet, SpareBank 1-bankene, DNB ASA, LO-forbund og øvrige samarbeidspartnere og interessenter for god innsats og godt samarbeid i 2019.

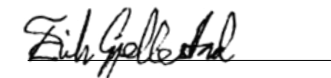
Finn Haugan
Styrets leder

Rune Bjerke
Styrets nestleder

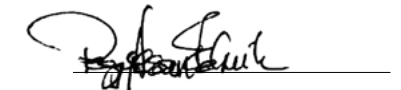
Arne Austreid
Styremedlem

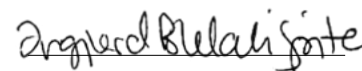
Erik Gjellestad
Styremedlem

Richard Heiberg
Styremedlem

Peggy Hessen Følsvik
Styremedlem

Ingjerd Blekeli Spiten
Styremedlem

Geir Hjelkerud
Styremedlem/
ansattrepresentant

Turid Grotmoll
Administrerende direktør

Oslo, 27. mars 2020

Om organisasjonen og våre ansatte

Turid Grotmoll
Fremtind Forsikring AS

Wenche D. Christensen
Marked og Organisasjon

Christian Parelius
Finans

Kari Halvorsen Holter
Risikostyring og Kontroll

Roar Skorge
Fremtind Digital

Jon Holtan
Produkt, Data og Analyse

Nina Juel Arstal
Forsikringsoppgjør

Rune Hoff
Innovasjon og Partnere

Jan Kristian Kristoffersen
Større Bedrifter

Stine Ørbeck Falck
Konstituert leder SMB

Nils Tore Nilsen
Privatmarked

Antall ansatte per 31.12.19

926

Antall årsverk per 31.12.19

904

Antall nyansatte i 2019

103 som startet i 2019 (eksterne). Totalt har vi hatt 168 utlyste stillinger i 2019, hvorav 48 av disse stillingene er besatt av interne kandidater. Det har vært et høyt antall interne søkere i rekrutteringsprosesser, som er et godt utgangspunkt for intern mobilitet.

Turnover i 2019

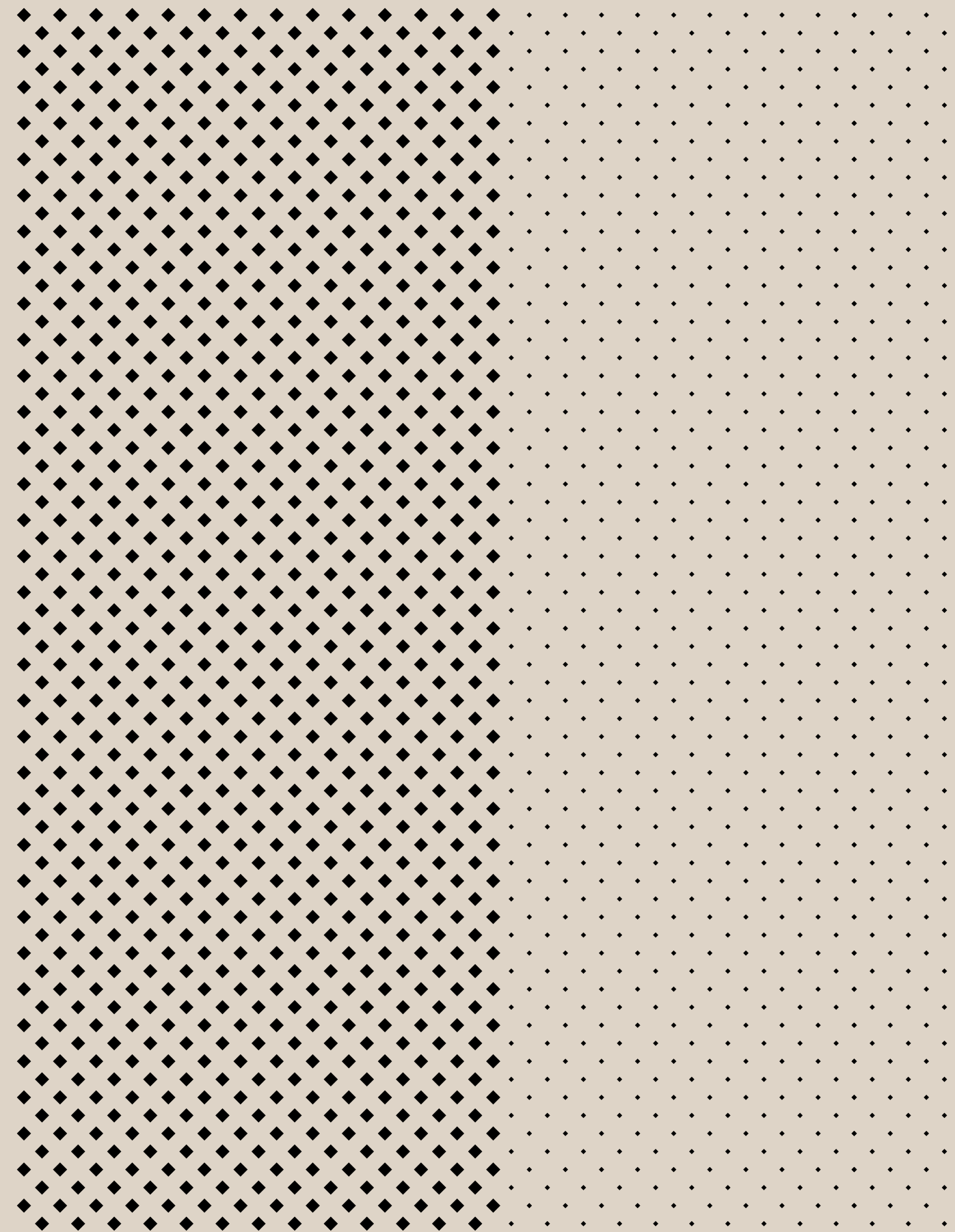
4,9%, totalt 43 antall sluttede.
Turnover korrigert for pensjonister og uføre: 4%.

❖ 49,6% kvinner

⋯ 50,4% menn

Kjønnsfordeling

Kjønnsfordeling totalt i selskapet ligger noe høyere enn gjennomsnittet i finansbransjen som viser en kvinneandel på 47%. I Fremtind ligger den totale kjønnsfordelingen på 49,6% kvinner og 50,4% menn. På ledernivå (ledere med personalansvar) ligger Fremtind på 54% kvinner og 46% menn, som viser at vi har en kvinneandel som ligger noe høyere enn finansbransjen generelt.

Likelønn

Kvinner tjener i gjennomsnitt 11% mindre enn menn i Fremtind. Vi er opptatt av å utjevne ubevisste forskjeller mellom kjønn og følger derfor med på ulikheter i lønn og betingelser. Gjennom årlig individuell lønnsvurdering er utjevning av forskjeller et viktig kriterium for ledere å vurdere ut ifra. I 2019 startet vi et prosjekt som ser på belønning og selskapets stillingshierarki, hvor lik lønn i like roller er en del av arbeidet. Dette arbeidet vil fortsette inn i 2020.

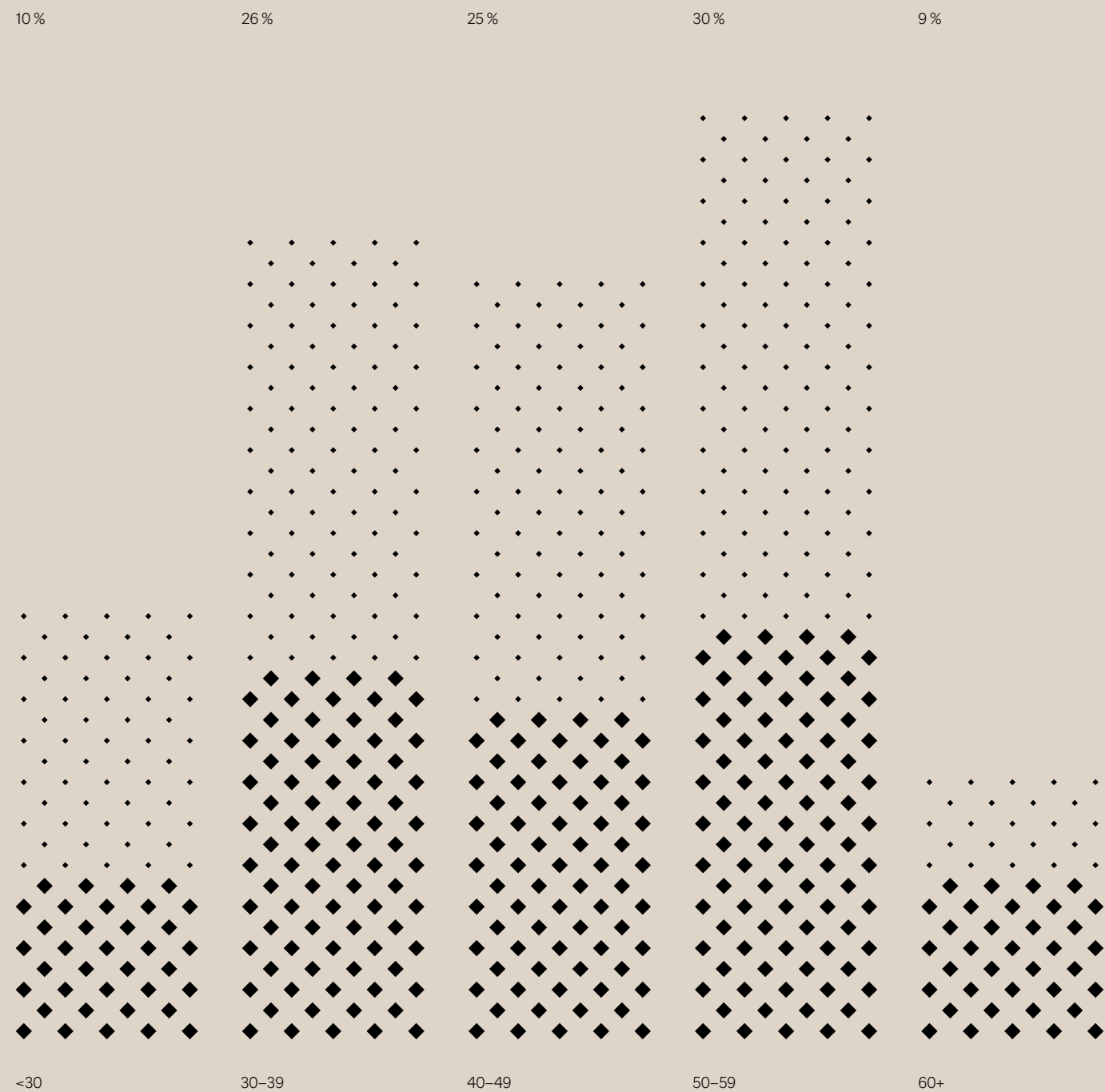
Kvinner	679 367
---------	---------

Menn	751 829
------	---------

Aldersfordeling

·· Kvinner

··· Menn

Sykefravær 3,23%

Egenmeldt 1,26%

Legemeldt 1,97%

Generelle tiltak for å tilrettelegge for god helse og godt arbeidsmiljø

- Utvalg av treningstimer i eget treningsrom på huset
- Pausegym med egne instruktører
- Godt samarbeid med bedriftshelsetjeneste, inkl. tilbud om ergonomisk tilrettelegging og trenings- og kostholdsveiledning
- Tilrettelagt for å gå/løpe/sykle til jobb med egne garderobes og skap for oppbevaring av klær

Få jobber deltid i finansbransjen, kun 11% kvinner og 7% menn. I bransjen er deltidsarbeid mest vanlig blant de eldste og de aller yngste. Deltid er minst vanlig i småbarnsfasen (Likestillingsindikatorer for finanssektoren 2018, Finans Norge). Antall ansatte som jobber i deltid i selskapet er:

Kvinner

62 ansatte eller 13,4%

Menn

21 ansatte eller 4,5%

Antall i permisjoner, antall menn/kvinner i 2019

39 kvinner i foreldrepermisjon, hvorav 31 var i 100% permisjon og 8 var i 80% permisjon

29 menn i foreldrepermisjon, hvorav 24 var i 100% foreldrepermisjon og 5 var i 80% permisjon

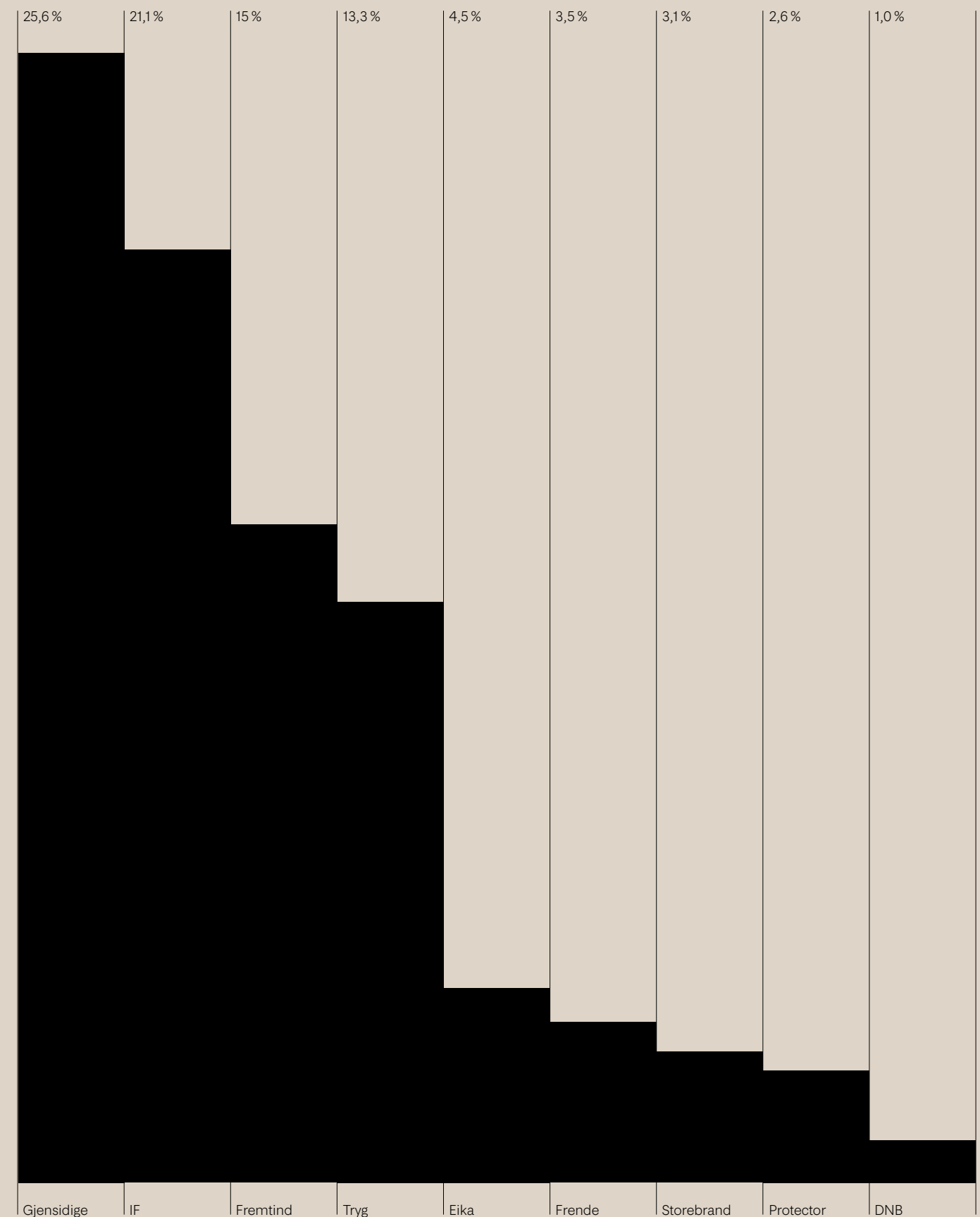
Globale trender som automatisering og digitalisering forandrer hva vi jobber med og hvordan vi jobber. Kunder stiller stadig nye krav til produkter og tjenester, noe som igjen fører til høyt tempo og behov for oppdatert kompetanse. Vi skal derfor jobbe strukturert med kompetanseutvikling og sikre at våre medarbeidere har den støtten de trenger. Dette henger også nøye sammen med en av våre kjerneverdier: Vi skal være nysgjerrige;

Vi skal være nysgjerrige og søke ut ny kunnskap og kompetanse for å sikre at vi forblir relevante og lykkes fremover.

Landbasert skadeforsikring – Fremtind

- Fremtinds markedsandel for landbasert skade utgjør ifølge Fno.no 14,1 % ved utgangen av 2019. Da noen risikoprodukter pr. 31.12.19 ikke er flyttet til Fremtind Forsikring, er Fremtinds totale markedsandel innen landbasert skadeforsikring estimert ved å inkludere risikoproduktene som pr. 31.12.19 fortsatt rapporteres i SB1 Forsikring og DNB.
- Total markedsandel for Fremtind er da estimert til å være 15 %
- Dette tilsvarer en økning på 0,63 pp fra 2018

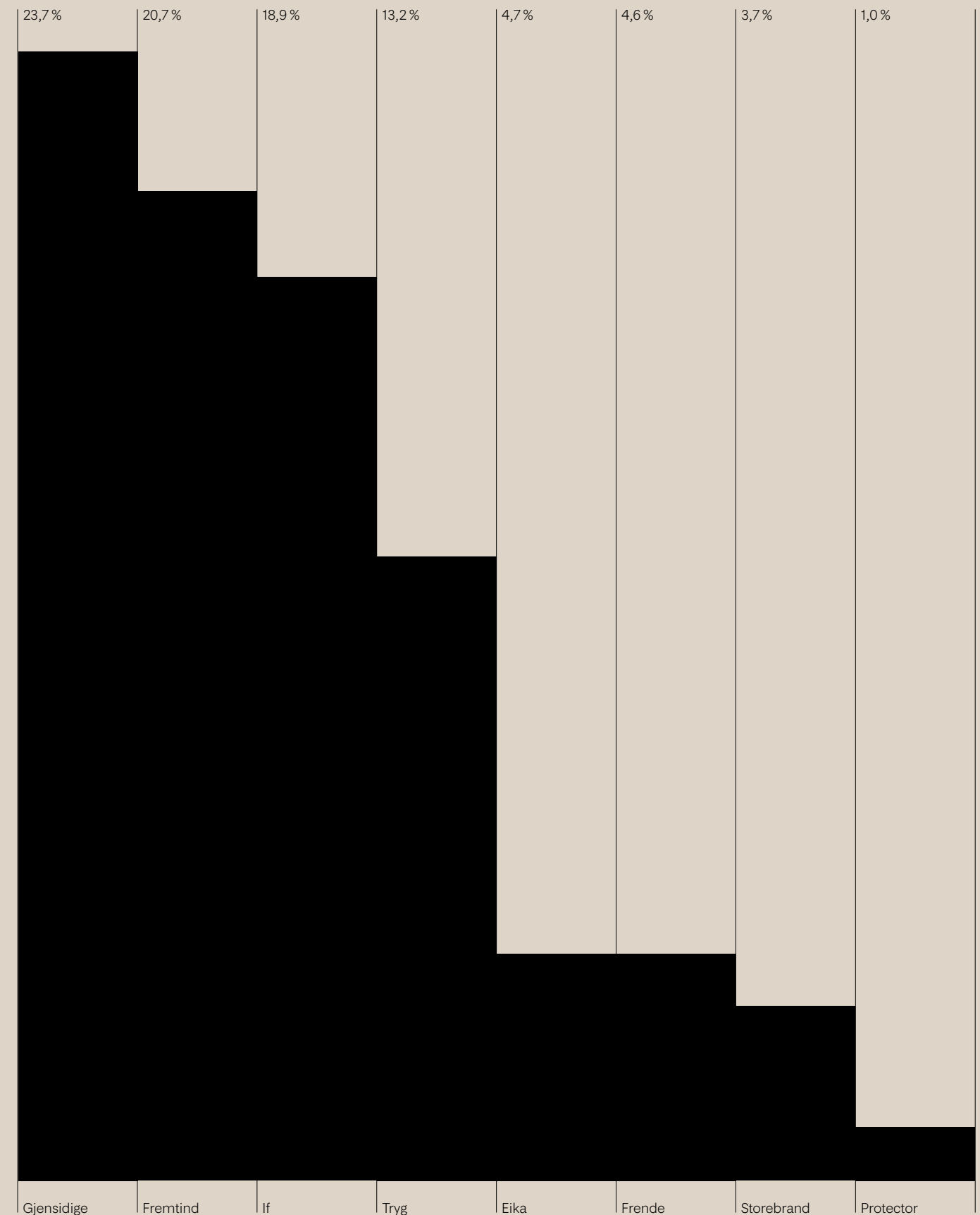
Markedsandeler pr 4.kvartal 2019 - Bestandspremie

Landbasert skadeforsikring – Privatmarked

- Total markedsandel for landbasert skade i privatmarkedet for Fremtind er estimert til å være 19,3 %
- For å estimere Fremtinds totale markedsandel innen landbasert skadeforsikring (PM), er risikoproduktene som pr. 31.12.19 rapporteres i SB1 Forsikring og DNB inkludert

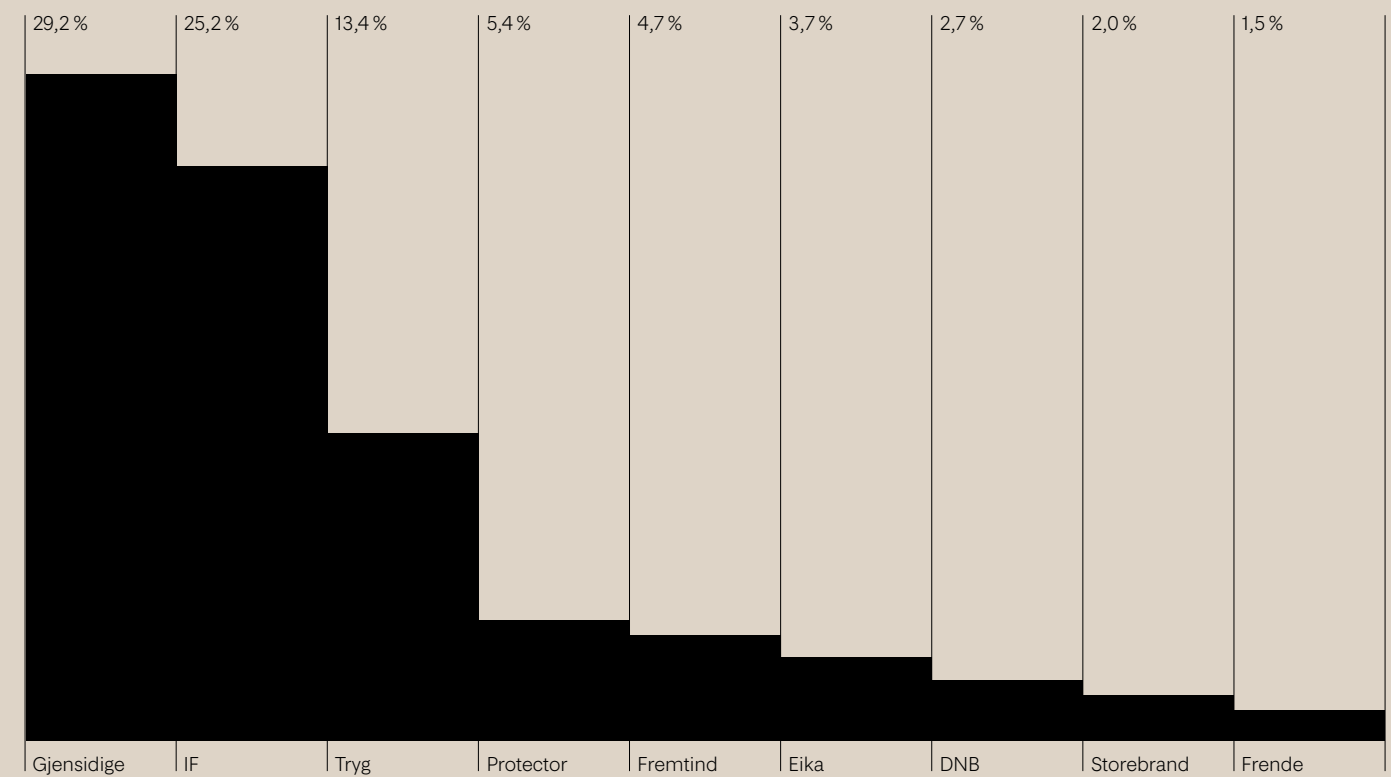
Markedsandeler pr 4.kvartal 2019 - Bestandspremie

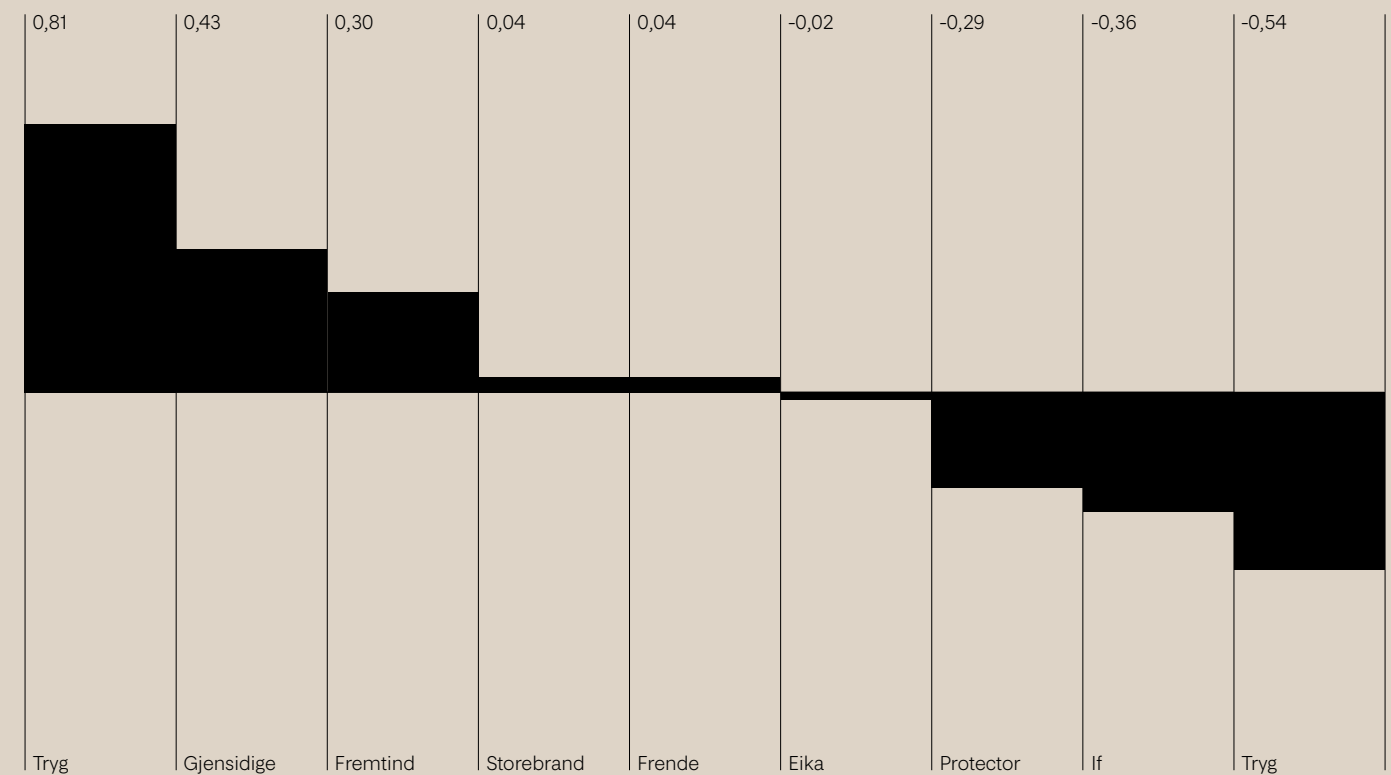
Landbasert skadeforsikring – Bedriftsmarked

- Total markedsandel for landbasert skade i bedriftsmarkedet for Fremtind er estimert til å være 4,7 %
- For å estimere Fremtinds totale markedsandel innen landbasert skadeforsikring (BM), er risikoproduktene som pr. 31.12.19 rapporteres i SB1 Forsikring og DNB inkludert

Markedsandeler pr 4.kvartal 2019 - Bestandspremie

Netto prosentpoeng endring i markedsandel fra 4.kvartal 2018 til 4.kvartal 2019

2

Samfunnsansvar og bærekraft

Bærekraft i Fremtind

Det er store bærekraftutfordringer i verden. Problematikk rundt menneskeskapt klimaendring er godt kjent, og vi ser stort engasjement og endringer i rammebetingelser for næringslivet som følge av dette. For første gang sier velgerne at klima er den viktigste politiske saken i Norge, og «Klimabrøl» ble årets nyord i 2019. Bærekraft får også stadig større plass i selskapet vårt. Det ble tydelig da Fremtind jobbet frem beskrivelsen av vårt samfunnsoppdrag, og det ble en viktig føring for hvordan vi skulle pusse opp hovedkontoret.

For Fremtind utgjør klimaendringer en risiko, men vi ser også forretningsmuligheter forbundet med å bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling. Å være en positiv bidragsyter til bærekraft forutsetter et langsiktig perspektiv, og at det stilles krav utover lovgivningen som finansmarkedet er underlagt.

I tillegg til interne drivere har også våre interessenter økte forventninger til hvordan virksomheten skal bidra til bærekraft.

Bærekraft i Fremtind skal bygge på revitalisert bærekraftarbeid fra

SpareBank 1 Forsikring. Vi startet dermed ikke på bar bakke. Videre skal vi utforske hvordan bærekraft kan bidra til differensiering av Fremtind – og dermed til at vi lykkes med våre forretningsmål. Vår bærekraftsatsing skal også bidra til å gjøre oss til en foretrukken leverandør av tjenester, og en attraktiv samarbeidspartner og arbeidsgiver.

Fremtind har bærekraftambisjoner, men selskapet er nytt og vi har fortsatt en vei å gå.

Hvor vil vi?

Vi hjelper og motiverer folk til å ta vare på sin helse, sine verdier og sine omgivelser – og vi er der når det trengs.

For bærekraftarbeidet i Fremtind er det samfunnsoppdraget vårt som setter overordnet retning. Samfunnsoppdraget er med på å forklare hva bærekraft er for oss som selskap.

«Å være der når det trengs» er det vi tradisjonelt forbinder med et forsikrings-selskap. Fremtind sier at vi vil spille en aktiv rolle langt utover det.

Vi vil bidra til helse og til å ta vare på omgivelser. Skal vi få til det må vi være mye tettere på kunden og livet kunden lever, slik at vi på en relevant måte kan hjelpe og motivere.

Slik skal vi bidra

Gjennom vår posisjon som stor innkjøper og i investeringer.

Vi erstatter etter skade for mer enn 6 milliarder kroner i året. Det er mye penger, mye makt og mye ansvar. Gjennom krav vi stiller til dem vi kjøper fra og investerer i – og produkt-egenskaper vi vektlegger når vi erstatter bidrar vi til mer bærekraft i samfunnet.

Bærekraftige oppgjør

Enhver skade er sløsing med ressurser. Det mest virkningsfulle vi kan gjøre er å forebygge skader, men når skaden først skjer ønsker Fremtind å gjøre opp skaden på en mest mulig bærekraftig måte. I 2019 har vi hatt et økt fokus på bærekraftige oppgjør. Vi stiller både tydeligere krav til leverandører innenfor blant annet håndverksbransjen og vi ser på muligheter for å reparere mer fremfor å kjøpe nye varer. →

Våre bærekraftsmål – fokus 2020

Det er vårt samfunnsoppdrag som overordnet setter retning for Fremtinds arbeid med bærekraft. Som et lite, men viktig skritt på veien har vi derfor satt oss selv tre mål for arbeidet vårt. I tillegg har vi valgt ut noen av FNs bærekraftsmål hvor vi har en mulighet til å gjøre en forskjell:

Mål 1

Vi har fått oversikt over vårt klimaavtrykk og har satt hensiktsmessige klimamål
For Fremtind er den største muligheten til å redusere utslipp knyttet til hvordan vi erstatte etter skade, og hvordan vi kan gi kundene våre råd om å dekke behov (mobilitet samt bygg/bo) på mer bærekraftig vis. Derfor må vi skaffe oss bedre oversikt over klimautslipp vi kan påvirke – selv om de ligger utenfor vårt eget regnskap.

Mål 2

Vi har gitt både generelle og individualiserte råd til kundene våre
Råd som leder til forebygging og bærekraft innenfor mobilitet og bygg/bo, råd som både kundene våre og distributørene våre vil ha. En måte å hjelpe kundene til å ta vare på helse, verdier og omgivelser er gjennom å bidra med gode råd. Det kan vi gjøre både ved å formidle generelle råd for forebygging og bærekraft, og ved å benytte innsikt fra kundedata til å gi råd basert på situasjonen som kunden er i. Smartforsikring er vårt utgangspunkt for individualiserte råd. Vi har kommet lenger på smart mobilitet enn på smart bolig, og er nærmere å kunne gi individualiserte råd om bærekraft på mobilitet. Skal vi gi råd til kundene våre så krever det en innsats fra mange deler av selskapet vårt. Og vi må være så troverdige at folk synes vi er verdt å lytte til.

Mål 3

Vi har gjennomført minst ett klimatilpasningstiltak som fører til at ressurser spares
Fremtind merker effekten av endret vær; både som økning i utbetalinger og utrygghet i hverdagen til folk. I tillegg er skader sløsing med ressurser. Når vi får en skade så oppstår avfall, og produksjon av noe nytt legger beslag på naturressurser. Det gir forretningsmessig mening at vi skal bidra til at Norge blir bedre tilpasset endringer i klima. Men skal vi forvente at andre gjør noe, så bør vi vise at vi mener alvor ved å gjennomføre klimatilpasningstiltak selv.

FNs bærekraftsmål

Fremtind ønsker også å bidra til FNs bærekraftsmål, og til at Norge når sine klimaforpliktelser. Blant FNs 17 bærekraftsmål har vi valgt de fire målene hvor vi mener vi vil ha størst påvirkning;

Mål 8

Anstendig arbeid og økonomisk vekst

Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle.

Mål 11

Bærekraftige byer og samfunn

Gjøre byer og bosettinger inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige.

Mål 12

Ansvarlig forbruk og produksjon

Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre.

Mål 13

Stoppe klimaendringer

Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.

Mars

Earth Hour – slukket lyset for å tenne lys for skolebarn og familier uten strøm

Gjennom å oppmuntre folk til å registrere at de slukket lyset under Earth Hour på slukklyset.no, valgte Fremtind å tenne tilsvarende antall lys for skolebarn og familier uten strøm. Vi donerte 2000 solcellelys til skolebarn og familier – noe som har gitt lys til leksehjelp og arbeid for over 12.000 innbyggere i Uganda.

August

Klimabrølet for en nasjonal dugnad

Fremtind oppfordret alle ansatte som ønsket å delta på klimabrølet til å delta. Da Fremtind brølte 30. august var det også for å rette oppmerksomheten mot at endringer i vær krever en nasjonal dugnad for klimatilpasning.

August

Arendalsuka: Lokal klimarisiko – pekeleken går mens vannet stiger

Fremtind arrangerte i samarbeid med kommunalbanken en paneldebatt om klimaendringer og økt lokal risiko. Våre mål under Arendalsuka var å ta debatten om hvor ansvaret for klimatilpasning skal ligge, og gjennom dette synliggjøre Fremtinds ansvar, rolle og engasjement for forebygging og bærekraft.

Oktober

Samarbeid med SafeBikely

Fremtind ønsker å oppfordre flere til å ta sykkelen i stedet for bilen. Sammen med SafeBikely ble neste generasjons sykkelparkering lansert. Trygg og tørr sykkel-parkering med adgang fra din smarttelefon. Syklistene får sitt eget skap uten innsyn. Helsedirektoratet har regnet ut at det koster samfunnet seks kroner for hver kilometer en bil kjører, mens samfunnet sparer 26 kroner for hver kilometer som sykles. ♦

Ansvarlig forvaltning

Bærekraft er godt integrert i Fremtinds forvaltnings- og investeringsvirksomhet, og vårt arbeid er basert på internasjonalt anerkjente prinsipper for ansvarlig forvaltning. Bærekraftvurderinger inngår, på linje med andre finansielle faktorer, i alle våre investeringsbeslutninger. Vi mener det er en nær sammenheng mellom langsiktig verdiskapning, ansvarlig drift og god eierstyring. Derfor har vi tro på at integrerte bærekraftvurderinger bidrar til en god risikoustjustert avkastning. Det finnes gode forretningsmuligheter for selskaper som forstår de endringene vi står midt i, og som gjennom fremtidsrettet kapitalbruk og endringsvilje kan bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling.

Bærekraftmetodene som brukes i forvaltningen avhenger av aktivaklasse og strategi. I aksjeforvaltningen kan man, som en ansvarlig eier, bidra til å påvirke selskapene i porteføljen i en mer bærekraftig retning. Obligasjonsinvesteringer vil ikke gi de samme rettighetene overfor et selskap som aksjer, og dermed ikke samme mulighet til å påvirke. Da er bærekraftvurderingen knyttet til hva slags papirer man velger å være langsiktig eier av. I Eiendomsforvaltningen jobber vi sammen med leverandører og kunder for å redusere de negative miljøeffektene av porteføljen gjennom hele byggets levetid.

Aksjer

Aktiv eierskapsutøvelse i tråd med FNs bærekraftmål er vårt førende prinsipp. Som aktive eiere kan vi bidra til nødvendige samfunnsendringer.

Et særtrekk ved vår aksjeforvaltning er at vi benytter eksterne fond i forvaltningen. Det vil si at vi må utøve vårt aktive eierskap indirekte gjennom våre eksterne forvaltere. Forvalterne, som vi har jevnlig dialog med, kan dokumentere at de har tett oppfølging av ledelsen i våre investeringer i forhold til tema angående bærekraft. Samtlige av de forvalterne vi benytter har bærekraft høyt på sin agenda og de har alle valgt å være tilsluttet FNs prinsipper for ansvarlig investering (UN PRI). De har også investert betydelige ressurser i å forbedre rutiner og prosesser for å håndtere bærekraftsrisiko de siste årene.

Bærekraft er en av mange faktorer som vurderes løpende på overordnet og spesifikt nivå i vår porteføljeanalyse og forvalterdialog. Vi ønsker imidlertid å forsterke innsatsen innenfor dette området når det gjelder ressursbruk, systemstøtte og analyseverktøy fremover. Dette vil gi oss bedre oversikt over potensielle problemområder i porteføljen, og vi kan jobbe mer systematisk og målrettet med disse spørsmålene i forvalterdialogen.

Renter

Tiltak som kan fremme fornybar energi er et prioritert og viktig satsingsområde for Fremtind. Gjennom å yte langsiktige obligasjonslån til blant annet norske kraftselskaper, bidrar vi til å finansiere bærekraftige og fremtidsrettede energiløsninger. Graden av ansvarlighet eller bærekraft i et selskap kan påvirke kredittkvaliteten og evnen til å betale tilbake renter og hovedstol. I mange tilfeller kan det derfor være sammenfallende

interesser mellom hensyn til avkastning og bærekraft. Samtidig som vi ønsker eksponering i bærekraftige sektorer, kan det også være hensiktsmessig med en forsiktighet i næringer som ikke er bærekraftige, og som dermed har en mer uforutsigbar forretningsmodell.

Eiendom

Gjennom egen forvaltning av eiendomsporteføljen, investerer Fremtind i bærekraftige løsninger. Alle bygg og installasjoner i investeringsporteføljen utvikles med fokus på bærekraft. Vi samarbeider med leverandører og kunder for å oppnå energibesparelse, arealeffektivitet, gjenbruk og god avfallshåndtering. Forvaltningen av eiendom har siden 2017 vært sertifisert etter ISO 14 001-standard. Sertifiseringen bidrar til systematisk arbeid med bærekraft, og rapportering på oppnådde resultater. ♦

Personvern i Fremtind

Fremtind har besluttet at *Godt personvern* skal gjennomsyre vår forretning. Kunder, partnere, distributører og eiere skal alltid være trygge på at vi behandler deres personopplysninger etisk forsvarlig og i henhold til lovverket. For å oppnå våre mål knyttet til *Godt personvern* har vi i 2019 lagt vekt på at hele organisasjonen skal ta sin del av ansvaret for å ivareta individers interesser.

Gjennom opplæring og kompetanseheving på alle nivåer – fra styret til den enkelte medarbeider – har vi hevet forståelsen og bevisstgjort hele selskapet. En ny styringsmodell rundt forvaltning av personopplysninger gjør at forretning tar direkte eierskap til all deres behandling av personopplysninger. Dette har vært et av våre viktigste tiltak for å etterleve lovverket.

Vi har i tillegg lagt vekt på alle tiltak som kreves knyttet til behandlingsprotokoll, avvikshåndtering, personvernkonsekvensutredning, innsynsforespørsler og dataportabilitet.

Alle som er i befatning med Fremtind skal til enhver tid føle seg sikre på at vi behandler deres personopplysninger på en god og forsvarlig måte, det være seg ansatt, kunde eller partner. ♦

Fusjonen har medført at alle retningslinjer og policyer har måtte gjennomgå i nytt lys. Vi er godt med kjent fler-eierstruktur fra før, så det har ikke vært behov for store endringer knyttet til vår Data Governance.

I forbindelse med fusjonen av selskapene har det vært tydelig behov for en etablert Data Governance-funksjon for å raskt kunne håndtere ulike problemstillinger som dukker opp underveis i krevende migreringsprosesser. Data Governance er med på å gjøre organisasjonen robust og endringsdyktig.

Data Governance i en ny eierstruktur

Arbeid for å forhindre hvitvasking og terrorfinansiering

Fremtind har gjennom 2019 iverksatt en rekke tiltak for å forhindre hvitvasking og terrorfinansiering. Det er blant annet implementert et nytt system for risikoklassifisering av kunder, og rutiner er oppdatert og strukturert. Samtidig er det gjennomført et nytt og mer spisset opplæringsprogram tilpasset de ulike rollene i selskapet. I henhold til selskapets rutiner ble også flere av distributørbankene kontrollert.

Strategiske partnerskap og innovasjon

For å nå våre mål innenfor teknologi, bærekraft og utvikling, og kunne bli morgendagens selskap, har Fremtind etablert forretningsområdet Innovasjon og partnere (I&P). I&P leverer innsikt, strategisk partnerutvikling og prosessarbeid knyttet til strategiske- og radikale innovasjonsprosesser. I&P sikrer at selskapet har innsikt på forretningskritiske områder, på lang sikt, gjennom å utforske potensialet i ny teknologi, trender og utvikling i markedet. I&P bidrar til å posisjonere Fremtind som et innovativt selskap, og har et kontinuerlig fokus på å sikre og videreutvikle selskapets posisjon som markedsledende på bruk av smart-teknologi.

I 2020 lanseres andre generasjon smarte bilforsikringer, som sikrer en rikere datafangst som gjør det mulig å sette data i arbeid i større omfang. På den måten vil selskapet være bedre skodd for å kunne kommersialisere på store mengder data.

I 2019 la I&P ned mye arbeid for å identifisere og initiere strategiske partnerskap som gjør Fremtind relevante i takt med endrede forventninger og forutsetninger. Ved å fremstå som en attraktiv partner åpnes dører til ulike økosystem og nye former for samarbeid. Dette kan bidra til å skape et varig konkurransefortrinn for Fremtind og bankene. Forretningsområdet I&P besitter gjennom sin innsikt mye kunnskap om samfunnsaktuelle tema, og denne innsikten brukes til å gi Fremtind en tydelig stemme i samfunnsdebatten.

Innovasjon skjer i hovedsak ikke isolert i forretningsområdet I&P. Innovasjon springer ut ifra ulike deler av Fremtind. I&P jobber for å bygge en god innovasjonskultur i selskapet, og legger til rette for en kunnskapsbasert og strukturert tilnærming til innovasjonsarbeidet. ♦

3

Årsregnskap og noter

Innhold

Nøkkeltall	74
Resultatregnskap	76
Balanse	78
Kontantstrømoppstilling	80
Egenkapital	82
Noter	88
Revisors beretning	172

Note 1	Regnskapsprinsipper	88
Note 2	Risikostyring og internkontroll	98
Note 3	Forsikringsrisiko	100
Note 4	Finansiell risiko	104
Note 5	Solvens II kapitalkrav	107
Note 6	Segmentinformasjon	110
Note 7	Premieinntekter og erstatningskostnader	112
Note 8	Forsikringstekniske avsetninger	114
Note 9	Forsikringsforpliktelse og gjenforsikringsandel	116
Note 10	Aldersfordelte fordringer forsikring	119
Note 11	Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelse	120
Note 12	Inntekter og kostnader fra finansielle eiendeler og forpliktelse	124
Note 13	Verdsettelseshierarki	126
Note 14	Finansielle eiendeler til virkelig verdi	132
Note 15	Finansielle eiendeler til amortisert kost	134
Note 16	Finansielle derivater	135
Note 17	Spesifikasjon av aksjefond og aksjer	140
Note 18	Utsatt implementering av IFRS 9	142
Note 19	Aksjer i datterselskaper/Investerings eiendommer	143
Note 20	Goodwill	147
Note 21	Leieavtaler	148
Note 22	Immaterielle eiendeler og anleggsmidler	152
Note 23	Skatt	156
Note 24	Salgskostnader	157
Note 25	Lønn og annen godtgjørelse	158
Note 26	Vesentlige transaksjoner med nærstående parter	161
Note 27	Avsetninger/andre forpliktelse	164
Note 28	Andre fordringer	165
Note 29	Pliktige fondsavsetninger	166
Note 30	Andre tekniske avsetninger	167
Note 31	Ansvarlig lånekapital	167
Note 32	Egenkapital	168
Note 33	Hendelser etter balansedagen	169

Nøkkeltall

MNOK		2019	2018	2017	2016	2015
Brutto forfalte premier		9 048,7	6 008,8	5 649,9	5 400,1	5 329,9
Brutto opptjent premier		8 663,5	5 846,5	5 530,0	5 359,0	5 378,9
Forfalte premie for egen regning		8 981,7	5 965,5	5 607,5	5 356,7	5 147,7
Premieinntekter for egen regning		8 602,2	5 803,2	5 487,6	5 302,4	5 188,3
Brutto påløpte erstatninger		6 135,2	3 713,0	3 245,6	3 015,0	3 110,2
Erstatninger for egen regning		6 186,5	3 774,7	3 321,0	3 066,7	3 102,7
Brutto driftskostnader		2 625,5	1 415,4	1 344,7	1 158,4	1 126,2
Netto driftskostnader		2 611,9	1 407,8	1 327,8	1 122,3	1 099,4
Andre kostnader og inntekter		122,2	2,8	5,8	3,4	9,0
Netto finansinntekter		620,8	126,6	526,3	402,6	194,2
Driftsresultat før sikkerhetsavsetninger mv.		-73,9	623,5	844,6	1 116,7	1 055,1
Resultat før skatt		584,5	715,6	1 311,4	1 447,1	1 279,4
Resultat etter skatt		596,4	494,1	1 089,5	1 138,8	939,5
Skadeprocent brutto	(1)	70,8 %	63,5 %	58,7 %	56,3 %	57,8 %
Kostnadsprocent brutto	(2)	29,1 %	24,2 %	24,3 %	21,6 %	20,9 %
Combined ratio brutto	(3)	99,9 %	87,7 %	83,0 %	77,9 %	78,8 %
Skadeprocent for egen regning		71,9 %	65,0 %	60,5 %	57,8 %	59,8 %
Kostnadsprocent for egen regning		29,1 %	24,3 %	24,2 %	21,2 %	21,2 %
Combined ratio for egen regning	(4)	101,1 %	89,3 %	84,7 %	79,0 %	81,0 %
Solvenskapital - Finanstilsynet	(5)	5 227,0	3 783,0	3 520,0	3 503,0	3 586,8
Solvingsmargin - Finanstilsynet	(6)	183,0 %	210,0 %	192,0 %	196,0 %	421,2 %
Erstatningsreserver for egen regning		4 407,1	3 380,2	3 563,8	3 770,1	4 082,6
Skadereserveprosent for egen regning	(7)	49,4 %	56,7 %	63,6 %	70,4 %	79,3 %
Forvaltningskapital		18 258,3	12 954,1	12 619,1	12 499,5	13 899,3
Kapitaldekning	(8)					46,4 %
Egenkapital		6 399,3	3 625,0	3 613,4	3 536,2	4 036,9
Egenkapitalavkastning til eierne	(9)	10,1 %	13,7 %	30,5 %	28,0 %	23,4 %

- (1) Brutto påløpte erstatninger i prosent av brutto opptjent premie.
- (2) Brutto forsikringsrelaterte driftskostnader i prosent av brutto opptjent premie.
- (3) Summen av brutto kostnadsprosent og brutto skadeprocent.
- (4) Summen av skadeprocent fer og kostnadsprosent fer
- (5) Fra 2016 beregnet etter Solvens II-regelverket.
Tidligere år etter Finanstilsynets forskrifter
- (6) Fra 2016 beregnet etter Solvens II-regelverket.
Tidligere år etter Finanstilsynets forskrifter
- (7) Erstatningsreserver fer i prosent av forfalt premie fer
- (8) Ansvarlig kapital beregnet etter Finanstilsynets forskrifter i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag. Se fotnote 6.
- (9) Egenkapitalavkastning er resultat etter skatt/
gjennomsnittlig egenkapital.

Historiske tall er omarbeidet for sammenligningsformål og det kan forekomme avvik i forhold til selskapets årsrapporter fra tidligere år.

Resultatregnskap

NOK 1 000	Morselskapet				Konsernet	
	Note	31.12.2019	31.12.2018	Note	31.12.2019	31.12.2018
Teknisk regnskap						
1. Premieinntekter mv.						
1.1. Opptjente bruttopremier	6/7	8 663 524	5 846 542	6/7	8 663 524	5 846 542
1.2 - Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier	6, 7	-61 359	-43 323	6, 7	-61 359	-43 323
Sum premieinntekter for egen regning		8 602 165	5 803 219		8 602 165	5 803 219
2. Andre forsikringsrelaterte inntekter						
	26	129 174	3 301	26	129 177	3 301
3. Erstatningskostnader						
3.1 Brutto erstatningskostnader	6/7	-6 135 246	-3 713 006	6/7	-6 135 246	-3 713 006
3.2 - Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader	6, 7	-51 208	-61 736	6, 7	-51 208	-61 736
Sum erstatningskostnader for egen regning		-6 186 454	-3 774 743		-6 186 454	-3 774 743
4. Forsikringsrelaterte driftskostnader						
4.1 Salgskostnader	24	-942 091	-671 364	24	-942 091	-671 364
4.3 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader						
inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring	22/25/ 26/31	-1 687 557	-744 016	22/25/ 26/31	-1 683 404	-744 016
4.4 - Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring og gevinstandeler		13 624	7 599		13 624	7 599
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-2 616 024	-1 407 781		-2 611 871	-1 407 781
5. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader						
Resultat av teknisk regnskap før andre tekniske avsetninger		-78 091	623 522		-73 934	623 522
6. Endring i avsetning for andre tekniske avsetninger						
Endring i avsetning til andre tekniske avsetninger	30	47 708	-30 841	30	47 708	-30 841
Sum endring i avsetning til andre tekniske avsetninger		47 708	-30 841		47 708	-30 841
7. Resultat av teknisk regnskap						
		-30 382	592 680		-26 226	592 680

NOK 1 000	Morselskapet				Konsernet	
	Note	31.12.2019	31.12.2018	Note	31.12.2019	31.12.2018
Ikke-tekniske regnskap						
8. Netto inntekter fra investeringer						
8.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilkn foretak og felleskontr.foretak		3 356	968			
8.2 Renteinntekt og utbytte mv på finansielle eiendeler	12	198 865	164 447	12	200 507	164 447
8.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	26	44 236	23 281	19	78 347	62 749
8.4 Verdiendringer på investeringer	12/13/ 14/15/16	233 444	-175 814	12/13/14/ 15/16/19	76 380	-158 031
8.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	12/13/ 14/15/16	362 519	54 166	12/13/ 14/15/16	274 662	65 770
8.6 Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader		-9 069	-8 323		-9 069	-8 323
Sum netto inntekter fra investeringer		833 351	58 725		620 828	126 612
9. Andre inntekter						
		1 183	10		1 183	10
10. Andre kostnader						
		-11 243	-3 728		-11 243	-3 728
11. Resultat av ikke-teknisk regnskap						
		823 290	55 007		610 768	122 894
12. Resultat før skattekostnad						
		792 908	647 688		584 541	715 575
13. Skattekostnad						
	23	-36 296	-217 486	23	11 849	-221 487
14. Resultat før andre resultatkomponenter						
		756 612	430 202		596 390	494 088
15. Andre resultatkomponenter						
15.1 Endringer i verdireguleringsreserve eiendom, anlegg og utstyr					18 594	
15.8 Skatt på andre resultatkomponenter					-4 649	
16. Totalresultat						
		756 612	430 202		610 336	494 088

Balanse

NOK 1 000	Morselskapet				Konsernet	
	Note	31.12.2019	31.12.2018	Note	31.12.2019	31.12.2018
Eiendeler						
1. Immaterielle eiendeler						
1.1 Goodwill	20	1 300 603		20	1 300 603	
1.2 Andre immaterielle eiendeler	21/22	429 583	49 010	22	71 894	49 010
Kunderelasjoner	1/22	316 799		1/22	316 799	
Distribusjonsavtale	1/22	216 000		1/22	216 000	
Sum immaterielle eiendeler		2 262 986	49 010		1 905 297	49 010
2. Investeringer						
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer						
2.1.1 Investeringseiendommer				19	1 329 178	1 664 846
2.1.2 Eierbenyttet eiendom				22	1 394 372	
2.2 Datterforetak, tilknyttet foretak og felleskontrollerte foretak						
2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	19	3 219 873	935 572		11	68
2.2.2 Fordringer på foretak og verdipapirer utstedt av datterforetak mv	26	272 722	196 713			487
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost						
2.3.1 Investeringer som holdes til forfall	11/12/15	1 048 881	939 826	11/12/15	1 048 881	939 826
2.3.2 Utlån og fordringer	11/12/15	1 037 039	906 891	11/12/15	1 037 039	906 891
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi						
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	11/12/13/14/17	1 302 970	892 362	11/12/13/14/17	1 302 970	892 362
2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	11/12/13/14	5 122 808	5 366 804	11/12/13/14	6 023 865	5 366 804
2.4.4 Finansielle derivater	13/16	52 654	452	13/16	52 654	452
2.4.5 Andre finansielle eiendeler		363 312	290 804		364 449	290 804
Sum investeringer		12 420 258	9 529 424		12 553 419	10 062 539

NOK 1 000	Morselskapet				Konsernet	
	Note	31.12.2019	31.12.2018	Note	31.12.2019	31.12.2018
3. Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser						
3.1 Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	9	-332		9	-332	
3.2 Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	9	176 064	216 607	9	176 064	216 607
Sum gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser		175 733	216 607		175 733	216 607
4. Fordringer						
4.1.1 Forsikringstakere	10	2 757 683	1 752 903	10	2 757 683	1 752 903
4.2 Fordringer i forbindelse med gjenforsikring	10	66 251	23 878	10	66 251	23 878
4.3 Andre fordringer	28	45 765	22 990	28	51 921	40 396
Sum fordringer		2 869 699	1 799 770		2 875 854	1 817 177
5. Andre eiendeler						
5.1 Varige driftsmidler	22	37 945		22	40 526	1 044
5.2 Bank		330 123	152 777		685 410	295 897
5.3 Eiendeler ved skatt				23	20 210	13 012
5.4 Innskuddsfond(hybrid)		2 391	2 313		2 391	2 313
Sum andre eiendeler		370 460	155 090		748 537	312 266
6. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter						
		-514			-514	
Sum eiendeler		18 098 621	11 749 901		18 258 326	12 457 599

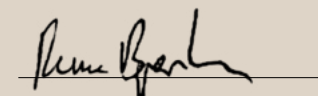
Balanse

NOK 1 000	Morselskapet				Konsernet	
	Note	31.12.2019	31.12.2018	Note	31.12.2019	31.12.2018
Egenkapital og forpliktelser						
7. Innskutt egenkapital						
7.1 Aksjekapital	32	1 650	132 000	32	1 650	132 000
7.2 Overkursfond	32	3 067 128	367 458	32	3 067 128	367 458
Fond som følge av nedsettelse av AK-kap	32	130 680		32	130 680	
7.4 Annen innskutt egenkapital	32	319 243	319 243	32	319 243	319 243
Sum innskutt egenkapital		3 518 701	818 701		3 518 701	818 701
8. Opptjent egenkapital						
8.1.1 Verdiregulering eierbenyttet eiendom					13 945	
8.1.3 Avsetning til naturskadekapital	29	1 042 789	929 089	29	1 042 789	929 089
8.1.4 Avsetning til garantiordningen	29	365 064	251 033	29	365 064	251 033
8.2 Annen opptjent egenkapital	32	1 034 991	1 042 188	32	1 458 820	1 626 210
Sum opptjent egenkapital		2 442 845	2 222 309		2 880 619	2 806 332
Sum egenkapital		5 961 546	3 041 011		6 399 320	3 625 033
9. Ansvarlig lånekapital		250 000			250 000	
10. Brutto forsikringsforpliktelser						
10.1 Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	8	3 762 281	2 440 675	8	3 762 281	2 440 675
10.3 Brutto erstatningsavsetning	8	4 583 212	3 596 774	8	4 583 212	3 596 774
Andre tekniske avsetninger	30	863 078	924 489	30	863 078	924 489
Sum brutto forsikringsforpliktelser		9 208 570	6 961 938		9 208 570	6 961 938
11. Avsetning for forpliktelser						
11.1 Pensjonsforpliktelser		14 507			14 507	
11.2.1 Betalbar skatt	23	133 268	246 920	23	138 090	248 995
11.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt	23	329 688	201 047	23	398 877	311 355
11.3. Andre avsetninger for forpliktelser	21	387 723			25 546	
Sum avsetning for forpliktelser		865 187	447 967		577 020	560 350

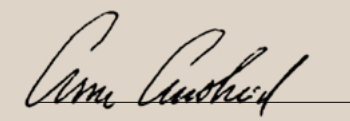
NOK 1 000	Morselskapet				Konsernet	
	Note	31.12.2019	31.12.2018	Note	31.12.2019	31.12.2018
13. Forpliktelser						
13.5 Forpliktelser til foretak i samme konsern						
13.1 Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	11	117 585	61 243	11	117 585	61 243
13.2 Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	11	520	2 006	11	520	2 006
13.4 Finansielle derivater	11/13/16	5 241	24 312	11/13/16	5 241	24 312
13.5 Andre forpliktelser	27	1 259 278	722 226	27	1 269 374	733 520
Sum forpliktelser		2 139 152	1 268 340		2 149 248	1 279 634
14. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter						
		30 779	30 645		30 779	30 645
Sum egenkapital og forpliktelser		18 098 621	11 749 901		18 258 326	12 457 599

Finn Haugan
Styrets leder

Rune Bjerke
Styrets nestleder

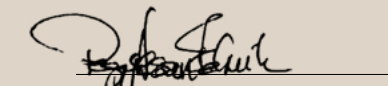
Arne Austreid
Styremedlem

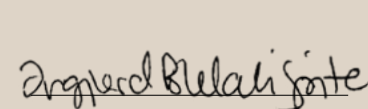
Erik Gjellestad
Styremedlem

Richard Heiberg
Styremedlem

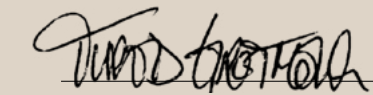
Peggy Hessen Følsvik
Styremedlem

Ingjerd Blekeli Spiten
Styremedlem

Geir Hjelkerud
Styremedlem/
ansattrepresentant

Turid Grotmoll
Administrerende direktør

Oslo, 27. mars 2020

Kontantstrømoppstilling

NOK 1 000	Morselskapet		Konsernet	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat av ordinær virksomhet før skattekostnad	792 908	647 688	584 541	715 575
Betaling av skatter	-326 632		-326 632	
Gevinst ved salg av aksjer	-286 026		198 036	
Avskrivninger og nedskrivninger	249 136	15 828		15 828
Føringer direkte mot egenkapital				-52 268
Egenkapitaleffekt fusjon DnB				-222 849
Endring Investeringseiendommer			-168 606	
Endring i andre fordringer	-345 589		-311 058	
Verdiøkning investeringer i verdipapirer som måles til virkelig verdi	-164 561		-164 561	
Endring Forsikringstekniske avsetninger	170 656	-104 427	170 656	-104 427
Endring skyldig meglerhonorar	140 523		141 723	
Endring andre tidsavgrensingsposter	167 736	-744 064	290 478	-498 764
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	398 151	-184 975	414 577	-146 905
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
Utbetaling ved investering i inventar og utstyr	-59 773		-61 823	
Utbetaling ved investering i immaterielle eiendeler	-13 001	-11 941	-13 001	-11 941
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i datterselskaper	504 274			
Utbetalinger ved investering i eierbenyttet eiendom			-1 379 229	
Innbetaling ved salg av investeringseiendom			504 274	
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i datterselskaper	-1 502 396			
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler	4 005 429	4 877 163	4 064 159	4 877 163
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler	-2 692 077	-3 785 365	-2 652 902	-3 785 365
Kapitaltilførsel ved fusjon med DNB Forsikring AS	79 737		79 737	
Netto endring verdipapirer til virkelig verdi		137 662		137 662
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	322 194	1 217 519	541 215	1 217 519
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Mottatt konsernbidrag	23 281	21 803	0	0
Avgitt konsernbidrag	-566 279	-1 061 925	-566 279	-1 061 925
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-542 998	-1 040 122	-566 279	-1 061 925
Netto kontantstrøm for perioden	177 346	-7 578	389 513	8 689
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 01.01.	152 777	160 355	295 897	287 208
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 31.12	330 123	152 777	685 410	295 897

Egenkapitaloppstilling

Fremtind Konsern	Aksjekapital	Overkurs	Fond som følge av nedsettelse av aksjekap	Annen innskutt egenkapital	Avsetning til naturskadefond	Avsetning til garantiavsetning	Verdiregulerings-reserve	Annen opptjent egenkapital	Total egenkapital
Pr 31 12 18	132 000	367 458		319 243	929 089	251 033		1 626 210	3 625 033
Res før andre reskomp								596 390	
Verdiregulering eierbenyttet eiendom								18 594	
Skatt på andre res komp								-4 649	
Totalresultat								610 336	610 336
Naturskadeavsetning					113 700			-113 700	
Garantiavsetning						114 032		-114 032	
Verdiregulering eierbenyttet eiendom							13 945	-13 945	
Nedsettelse av aksjekapital	-130 680		130 680						
Oppkjøp fusjon DNB 1/11-2019	330	2 699 670						-136 077	2 563 923
Føringer mot egenkapital								29	29
Avsatt utbytte								-400 000	-400 000
Pr 31 12 19	1 650	3 067 128	130 680	319 243	1 042 789	365 064	13 945	1 458 821	6 399 320
Fremtind Forsikring AS									
Pr 31 12 18	132 000	367 458		319 243	929 089	251 033		1 042 188	3 041 011
Res før andre reskomp								756 612	
Totalresultat								756 612	756 612
Naturskadeavsetning					113 700			-113 700	
Garantiavsetning						114 032		-114 032	
Nedsettelse av aksjekapital	-130 680		130 680						
Oppkjøp fusjon DNB 1/1-2019	330	2 699 670						-136 077	2 563 923
Avsatt utbytte								-400 000	-400 000
Pr 31 12 19	1 650	3 067 128	130 680	319 243	1 042 789	365 064		1 034 991	5 961 546

Note 1

Regnskapsprinsipper

Fusjon med DNB Forsikring AS

Den 24. september 2018 signerte Sparebank 1 Gruppen AS og DNB ASA en transaksjonsavtale for å slå sammen de heleide skadeforsikringsselskapene Sparebank 1 Skadeforsikring AS og DNB Forsikring AS, ved at DNB Forsikring AS fusjonerte med Sparebank 1 Skadeforsikring AS som overtagende selskap. Fusjonen ble, etter godkjenning fra Finanstilsynet den 19. desember 2018, gjennomført 8. januar 2019. Transaksjonsdatoen ble således satt til 1. januar 2019.

Fusjonen ble gjennomført med på forhånd avtalte markedsverdier av Sparebank 1 Skadeforsikring AS og DNB Forsikring AS, hvorav førstnevnte ble verdsatt til NOK 10,800m og sistnevnte til NOK 2,700m. Umiddelbart etter fusjonen var Sparebank 1 Skadeforsikring AS, som skiftet navn til Fremtind Forsikring AS, eid 80% av Sparebank 1 Gruppen AS og 20% av DNB ASA. For å oppnå den omforente endelige eierfordeling kjøpte DNB ASA i forbindelse med gjennomføringen av fusjonen, til avtalt markedsverdi, et slikt antall aksjer i Sparebank 1 Skadeforsikring AS fra Sparebank 1 Gruppen AS, at selskapet eies med 65% av Sparebank 1 Gruppen AS og 35% av DNB ASA. DNB ASA vil også, mot et vederlag, få en opsjon til å kjøpe ytterligere 5% av aksjene i selskapet. Vederlaget for opsjonen er antatt å være lik virkelig verdi av opsjonen. Opsjonen er ikke utøvd pr 31.12.19. Totalt vederlag overført til DNB ASA i transaksjonen var derfor NOK 2,700m. Fordelingen av stemmerettighetene i selskapet er tilsvarende som aksjeeierandelen.

Fusjonen ble gjennomført for å legge til rette for et samarbeid hvor Fremtind Forsikring AS skal gi eierne en solid markedsposisjon på forsikringsområdet. Etter fusjonen er selskapet det tredje største skadeforsikringsselskapet i Norge. Det vil også legge til rette for ny utvikling av innovative kundeløsninger og produkter.

I forbindelse med fusjonen ble det innregnet immaterielle eiendeler og goodwill i Fremtind Forsikring AS. De identifiserte immaterielle eiendelene er relatert til kunde-relasjoner og distribusjonsavtalen med DNB ASA. Goodwill består av økonomiske fordeler som ikke kan innregnes separat, slik som markedsposisjon, inntekts- og kostnadssynergier og arbeidsstyrke.

Virkelig verdi per overdratt balansepost

NOK millioner	Bokført verdi før fusjon	Virkelig verdi justering	Virkelig verdi fusjonsdato
Goodwill		1300	1300
Immaterielle eiendeler	133	587	720
Forsikringsrelaterte eiendeler	2,709		2,709
Fordringer m.m	827		827
Totale eiendeler	3,669	1,886	5,555
Ansvarlig lånekapital	250		250
Forsikringsrelaterte forpliktelser	2,127		2,127
Utsatt skatteforpliktelse	107	147	254
Andre forpliktelser	224		224
Totale forpliktelser	2,709	147	2,856
Netto identifiserte eiendeler og forpliktelser	960	1740	2700
Totalt vederlag			2700

Innregnet goodwill er ikke antatt å være skattemessig fradragsberettiget.

Det var SpareBank 1 Skadeforsikring som var det overtagende selskapet i fusjonen med DNB Forsikring AS. Følgelig var det regnskapsprinsippene til SpareBank 1 Skadeforsikring som ble videreført i Fremtind Forsikring. Regnskapsprinsippene i de to selskapene var før fusjonen like, bortsett fra på ett område. DNB Forsikring AS neddiskonterte erstatningsavsetningene, SpareBank 1 Skadeforsikring gjorde det ikke. Tidligere neddiskontering i DNB Forsikring AS ble tilbakeført i første kvartal 2019 med 11,5 mill. kroner. Årsregnskapene for 2018 til både SpareBank 1 Skadeforsikring og DNB Forsikring AS finnes på internettsiden www.fremtind.no.

Generelt	<p>Konsernregnskapet til Fremtind Forsikring konsern består av Fremtind Forsikring AS, Fremtind Livsforsikring AS og eiendomsdøtre. Konsernregnskapet og selskapsregnskapet til Fremtind Forsikring AS er utarbeidet i samsvar med forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak. Etter årsregnskapsforskriften skal regnskapene, med enkelte unntak, avlegges etter EU-godkjente IFRSer.</p> <p>Adgangen etter årsregnskapsforskriften § 3-12 om å fravike enkelte bestemmelser i de internasjonale standardene etter forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder (forenklingsforskriften) § 3-1 og § 3-2 nr 1 er benyttet.</p> <p>Konsern- og selskapsregnskapet er utarbeidet på grunnlag av historisk kost, med unntak av følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi • derivater måles til virkelig verdi • i konsernregnskapet måles investeringseiendommer til virkelig verdi <p>Som følge av avrundingsdifferanser kan det være at tall og prosentsatser ikke alltid lar seg summere helt nøyaktig.</p>
----------	--

Konsolidering	<p>Fremtind Forsikring konsern består, i tillegg til morselskapet Fremtind Forsikring AS, av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fremtind Livsforsikring AS – 100 % • Falck Ytters Plass Eiendom AS – 100 % • Herkules Tomt AS – 100 % • Teglværkstomta AS – 100 % • Tårnhuset AS – 100 % • Bøler Senter Næring AS – 100 % • Kongeveien 49 Kolbotn AS – 100 % • Jernbanetorget 2 AS – 100 % • Hammersborggata 2 AS – 100 %
---------------	---

Disse selskapene avlegger sine selskapsregnskap etter regnskapslovens regler for små foretak, med unntak av Fremtind Livsforsikring AS som følger forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak. Øvrige selskaper enn Fremtind Livsforsikring AS er eiendomsselskaper.

Fremtind Livsforsikring AS

Fremtind Forsikring AS fikk konsesjon fra Finanstilsynet til etablering av Fremtind Livsforsikring AS høsten 2019. Fremtind Livsforsikring AS ble operativt 1. januar 2020. Da ble personrisikoprodukter fra SpareBank 1 Forsikring AS og DNB Livsforsikring AS overført til selskapet. Fremtind Livsforsikring AS ble oppkapitalisert i desember 2019 for å klargjøre for overføringen av personrisikoproduktene. Pr 31.12.19 inneholder balansen til Fremtind Livsforsikring AS kun finansielle eiendeler, egenkapital og ansvarlig lån.

Konsernregnskapet er utarbeidet etter bruttometoden og viser konsernet som om det er en økonomisk enhet. Konserninterne mellomværende og transaksjoner elimineres i konsernregnskapet.

I konsernregnskapet blir eierandelene i eiendomsdatterselskap behandlet som investeringseiendommer, bortsett fra Hammersborggata 2 AS som er en egen-benyttet eiendom. I selskapsregnskapet til Fremtind Forsikring AS regnskapsføres eierandelene ved bruk av kostmetoden.

Segmentrapportering	I henhold til IFRS 8 fastsettes segmentene basert på konsernets interne organisasjonsmessige ledelsesstruktur og rapporteringsstruktur til øverste beslutningstaker. Konsernet rapporterer to virksomhetssegmenter som følges opp av ledere som er ansvarlige for segmentresultatene.
Innregning av inntekter og kostnader	<p>Forsikringspremier Forsikringspremier inntektsføres i takt med forsikringsperioden. Opptjent bruttopremie omfatter alle beløp som selskapet i perioden har mottatt eller har til gode for forsikringsavtaler hvor forsikringsperioden er påbegynt før periodens avslutning, redusert for forfalt premie som vedrører neste periode.</p> <p>Gjenforsikring Premie for avgitt gjenforsikring reduserer opptjent bruttopremie og periodiseres i takt med forsikringsperioden.</p> <p>Erstatningskostnader Erstatningskostnadene består av betalte bruttoerstatninger redusert for gjenforsikringsandel og endring i brutto erstatningsavsetning, også redusert for gjenforsikringsandel. Direkte og indirekte skadebehandlingskostnader inngår i erstatningskostnadene. Erstatningskostnadene inneholder avviklingsgevinst/-tap på tidligere års avsetninger.</p> <p>Forsikringsrelaterte driftskostnader Forsikringsrelaterte driftskostnader består av salgskostnader og administrasjonskostnader redusert for provisjoner for avgitt gjenforsikring.</p>

Forsikringstekniske avsetninger	Forsikringskontrakter skal vurderes etter IFRS 4. Standarden inneholder ikke spesifikke vurderingsregler utover for enkelte mindre forhold. Det tillates anvendelse av regnskapsprinsipper som er anvendt i tidligere årsregnskap.
---------------------------------	--

Forsikringstekniske avsetninger er vurdert i henhold til forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper § 3-5.

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie er en periodisering av forfalt premie. Avsetningen er summen av de uopptjente deler av forfalt premie. Det blir ikke gjort fradrag for kostnader av noe slag før den forfalte premien er periodisert.

Brutto erstatningsavsetning

Erstatningsavsetningen er avsetning for forventede erstatningskrav på skader som er meldt, men ikke ferdig oppgjort (RBNS – reported but not settled), samt for skader som er inntruffet, men ennå ikke meldt ved regnskapsperiodens utløp (IBNR – incurred but not reported). Erstatningsavsetningen inneholder også avsetning for forventede indirekte skadebehandlingskostnader (ULAE).

Avsetningene knyttet til kjente skader og eventuelle ekstraavsetninger, skjer for den langhalede forretningen ved hjelp av modeller. For personskade motorvogn, ulykke, yrkesskade og trygghet benyttes som basis regresjonsmodeller. Det gjøres også en vurdering av forhold som endringer i bestand osv. Ved korthalede forretninger settes IBNR på bakgrunn av vurderinger av det erfaringsbaserte etterslepet som risikogruppen har hatt gjennom de siste årene, samt forhold som endringer i bestand, skadefrekvens, storskadeinnslag osv.

Det foretas også måling i etterkant for å vurdere estimatene for erstatningsavsetning opp mot utviklingen i de forskjellige elementene som inngår i beregningene; betalte erstatninger, individuelt avsatte skadereserver for meldte skader og IBNR.

Neddiskontering av erstatningsavsetninger gjennomføres ikke.

Tilstrekkelighetstest

Det gjennomføres en årlig tilstrekkelighetstest for å kontrollere at nivået på avsetningene er tilstrekkelige sammenlignet med selskapets forpliktelser. Et eventuelt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for ikke avløpt risiko.

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser klassifiseres som eiendel i balansen. Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie og gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning utgjør gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser. Gjenforsikringsandelen reduseres med forventet tap på krav basert på objektive bevis for verdifall.

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler innregnes i balansen når konsernet blir part i eiendelens kontraktsmessige betingelser. Alminnelig kjøp og salg av finansielle eiendeler er regnskapsført på transaksjonsdagen. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når konsernet overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemulighet knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av følgende kategorier:

- til virkelig verdi over resultat
- investeringer som holdes til forfall
- lån og fordringer

Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen. Alle finansielle eiendeler måles ved førstegangsinnregning til virkelig verdi. Transaksjonskostnadene for eiendeler som klassifiseres i til virkelig verdi over resultat resultatføres, mens kostnadene for alle andre eiendeler tillegges virkelig verdi.

Til virkelig verdi over resultat

Alle finansielle eiendeler kan øremerkes til virkelig verdi over resultat dersom

- klassifiseringen reduserer mismatch i måling eller innregning som ellers ville ha oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser
- de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi

I tråd med styrets investeringsstrategi har man etablert en investeringsportefølje som er øremerket til virkelig verdi ved førstegangsinnregning. Porteføljen styres løpende og verdsettes til virkelig verdi. Status på virkelig verdi rapporteres jevnlig til ledelsen og styret.

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat måles til virkelig verdi på balanse-tidspunktet. Endringer i virkelig verdi innregnes over resultat.

Finansielle derivater inngår som en integrert del av forvaltningen av aksje- og obligasjonsporteføljen for å oppnå den ønskede avkastnings- og risikoprofil. Alle derivater innregnes til markedsverdi på kontraktsdato. Etterfølgende måling skjer til virkelig verdi og verdiendringer innregnes i resultatet. Sikringsbokføring gjennomføres ikke, selv om man foretar økonomisk sikring.

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er ikke-derivative instrumenter notert i et aktivt marked med faste eller bestembare betalinger og forfallstidspunkt, som foretaket har evne og vilje til å holde til forfall. Investeringer som holdes til forfall måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden.

Lån og fordringer

Investeringer i kategorien lån og fordringer er ikke-derivative instrumenter med faste eller bestembare betalinger som ikke er notert i et aktivt marked. Lån og fordringer måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden.

Virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp den enkelte eiendel kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av instrumentene.

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendels virkelige verdi. Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata. Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

Amortisert kost

Amortisert kost er definert som det beløp eiendelen ble målt til ved førstegangsinnregning minus betalinger mellom partene pluss effektive renter minus eventuell nedskrivning. Effektiv rente er den renten som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontantstrømmer over eiendelens forventede levetid.

Verdifall på finansielle eiendeler målt til amortisert kost

For finansielle eiendeler målt til amortisert kost vurderes det hver balansedag om det finnes objektive bevis på verdifall. Slike objektive bevis kan være informasjon om betalingsvansker hos utsteder som indikerer en reduksjon i framtidige kontantstrømmer. Det blir først vurdert om det foreligger objektive indikasjoner for vesentlig eiendeler enkeltvis. Dersom det ikke blir innregnet verdifall for eiendelen blir den vurdert på nytt i en gruppe av eiendeler som har tilsvarende kreditrisiko.

Det er pr 31.12.19 ikke funnet objektive bevis på verdifall for eiendeler som ikke måles til virkelig verdi.

Goodwill og immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill oppstått ved fusjon representerer anskaffelseskost fratrukket virkelig verdi av det overtatte foretakets identifiserbare eiendeler og forpliktelser på transaksjonstidspunktet. I forbindelse med fusjonen av DNB Forsikring AS 1. januar 2019 oppsto det en goodwill på 1 300 MNOK. Goodwill avskrives ikke, men testes årlig for verdifall.

Immaterielle eiendeler

Standard IKT-programvare som oppfyller kriteriene for balanseføring føres til anskaffelseskost og avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid.

Utgifter til vedlikehold av programvare kostnadsføres etter hvert som de påløper. Utgifter direkte forbundet med utvikling av identifiserbar og unik programvare som eies av selskapet, blir balanseført som en immateriell eiendel når følgende kriterier er oppfylt;

- det er teknisk mulig å ferdigstille programvaren slik at den vil være tilgjengelig for bruk
- ledelsen har til hensikt å ferdigstille programvaren og bruke eller selge den
- det er mulig å bruke eller selge programvaren
- det kan påvises hvordan programvaren vil generere sannsynlige fremtidige økonomiske fordeler
- tilstrekkelige tekniske, finansielle eller andre ressurser er tilgjengelig for å ferdigstille og ta i bruk eller selge programvaren
- utgiftene kan måles pålitelig

Direkte utgifter omfatter personalkostnader for programutviklingspersonell og en andel av direkte tilhørende faste kostnader. Andre utviklingsutgifter som ikke oppfyller disse kriteriene blir kostnadsført etter hvert som de påløper. Utviklingsutgifter som er kostnadsført kan ikke balanseføres som en eiendel i senere perioder. Balanseført egenutviklet programvare avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid fra tidspunktet programvaren er tilgjengelig for bruk.

Immaterielle eiendeler vurderes årlig for å sikre at avskrivningsperioden som brukes er i samsvar med utnyttbar levetid. Ved verdifall foretas nedskrivninger.

IFRS 16 leieavtaler

Fremtind Forsikring AS (morselskapet) har implementert IFRS 16 Leieavtaler fra 01.01.2019. Effekten ved implementering av IFRS 16 er ikke vesentlig for selskapets egenkapital. Det vises til note 21 for nærmere informasjon om implementerings-effekten og periodens resultater.

I konsernregnskapet til Fremtind konsern, er effekten av IFRS 16 eliminert og erstattet med verdireguleringsmodellen for egenbenyttet eiendom. Verdivurderingen etter anskaffelse baserer seg på den interne verdivurderingsmodellen beskrevet under investeringseiendommer.

Investeringseiendommer

Investeringseiendommer måles til virkelig verdi. Etter IFRS er virkelig verdi det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse innfris til i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold. Virkelig verdi for investeringseiendommene er fastsatt ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

Selskapet benytter en intern kontantstrømsmodell for å beregne virkelig verdi av eiendommene. I modellen estimeres en 30-års kontantstrøm på basis av forventede fremtidige kostnader og inntekter for hver enkelt eiendom. Etter utløpet av det 30. året i kontantstrømmen er det beregnet en sluttverdi. Kontantstrømmen inklusive sluttverdien inflateres med forventet prisvekst og diskonteres med et avkastningskrav som består av risikofri rente og et risikopåslag. Risikopåslaget er satt individuelt for hver enkelt eiendom. Se note 19 for mer informasjon om de viktigste forutsetningene i modellen.

Parallelt med intern verdivurdering blir det for kontrollformål utført ekstern verdivurdering for utvalgte eiendommer i porteføljen. Utvalget er trukket tilfeldig blant forhåndsdefinerte eiendommer. Utvalget for ekstern vurdering rulleres over en periode på tre år.

Valuta Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta er omregnet til norske kroner etter valutakurs på balansedagen. Relaterte gevinster og tap ved omregning er innregnet i resultat. Valutarisikoen i utenlandske verdipapirer er i hovedsak eliminert ved kjøp og salg av valutaderivater.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter omfatter kontantbeholdning og bankinnskudd som er benyttet i den løpende driften. Noen av bankinnskuddene er øremerket mottatt reassuranse. Konsernet har ingen kontantekvivalenter slik det er definert i IAS 7.

Kostnadsfordeling mellom søsterselskap

Tidligere kostnadsfordeling mellom søsterselskapene Fremtind Forsikring AS (SpareBank 1 Skadeforsikring AS) og SpareBank 1 Forsikring AS, som følge av utkontraktering av store deler av virksomheten fra Fremtind Forsikring AS til SpareBank 1 Forsikring AS, ble avsluttet 1. april 2019. Det ble da gjennomført en virksomhetsoverdragelse av ansatte fra SpareBank 1 Forsikring AS til Fremtind Forsikring AS.

Pensjoner

Alle ansatte i Fremtind Forsikring har hybridpensjon.

Hybridpensjon er en pensjonsordning hvor selskapet betaler faste bidrag til forsikringselskapet ordningen er plassert i. Selskapet har ingen juridisk eller annen forpliktelse til å betale ytterligere tilskudd. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad i takt med at de forfaller.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring utsatt skatt.

Betalbar skatt regnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt innregnes på forskjeller mellom balanseført verdi for eiendeler og forpliktelser i regnskapet og tilsvarende skattegrunnlag benyttet for å beregne skattepliktig inntekt. Utsatt skatteforpliktelse innregnes for alle skatteøkende midlertidige forskjeller. Tilsvarende innregnes utsatt skattefordel for skattereduserende midlertidige forskjeller i den grad det er sannsynlig at det oppstår fremtidige skattepliktige inntekter som de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes mot.

Konsernet har pr 31.12.19 en netto utsatt skatt på MNOK 378.

Fordringer på foretak i samme konsern

Fordringer på foretak i samme konsern er ført opp til pålydende. Fremtind Forsikring har ingen fordringer på eller gjeld til SpareBank 1 Gruppen AS eller DNB ASA, med datterselskaper, utover det som følger av løpende forretningsmessige transaksjoner.

Utbytte

Utbytte og konsernbidrag regnskapsføres i samsvar med regnskapslovens regler. Både mottatt og avgitt konsernbidrag innregnes i det år konsernbidragene foreslås av de respektive styrene.

Bruk av estimater

Generelt

Utarbeidelsen av regnskapet og anvendelse av de valgte regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimaterne og de tilhørende forutsetningene er basert på historisk erfaring og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlige basert på de underliggende forholdene. Estimaterne kan avvike fra faktiske resultater, men er basert på beste estimat på tidspunkt for regnskapsavleggelsen. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres hvis endringen kun påvirker denne perioden, samt i fremtidige perioder hvis endringene også påvirker fremtidige perioder.

Forsikringstekniske avsetninger

Forsikringsprodukter kan deles i to; korthalede eller langhalede forretninger. I langhalede forretninger går det lang tid mellom en skade inntreffer til skaden er meldt og deretter utbetalt og oppgjort. Korthalede bransjer er for eksempel bygninger, mens langhalede bransjer primært omfatter forsikring av personer. Usikkerheten til korthalede bransjer er i hovedsak knyttet til skadens størrelse. Avsetninger til IBNR og eventuelle ekstraavsetninger for langhalede forretninger skjer ved hjelp av modeller. Avsetningen må estimeres på grunnlag av erfaring og empiriske data. For enkelte forretninger kan det ta opp mot 20 år før alle skader som er inntruffet er meldt til selskapet. I mange tilfeller vil det ikke foreligge tilstrekkelig opplysninger når skaden blir meldt til å foreta korrekt avsetning.

Investerings eiendommer

Beregningen av virkelig verdi for investeringseiendommer tar utgangspunkt i diskonterte kontantstrømmer. En sentral forutsetning er det langsiktige avkastningskravet for den enkelte eiendom. Det vises til note 19 for nærmere beskrivelse av modellen og sensitivitetsanalyse.

Virkelig verdi på finansielle instrumenter

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked fastsettes ved hjelp av allment aksepterte verdsettelsesmetoder. Disse metodene er i hovedsak basert på markedsforholdene på balansedagen. Se note .

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Generalforsamlingen og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring, og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimer og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for fremleggelse.

Note 2

Risikostyring og internkontroll

Selskapet er gjennom sin virksomhet eksponert mot ulike typer risikoer. Forsikringsrisiko utgjør en betydelig del av den totale risikoeksponeringen for selskapet. Forsikringspremier mottas på forhånd, og avsettes for å dekke fremtidige skadeutbetalinger. De forsikringstekniske avsetningene, samt selskapets egenkapital investeres, og følgelig vil selskapet være eksponert mot markeds- og kredittrisiko. Enkelthendelser forårsaket av for eksempel feil i systemer, menneskelig feil eller eksterne hendelser kan også påvirke selskapets resultatet negativt. Det er derfor viktig hvordan selskapet kontrollerer og styrer risiko. Grunnlaget for risikostyringen legges i styrets årlige behandling av strategi- og policydokumenter hvor selskapets risikotoleranse, kapitalmål og risikorammer fastsettes.

Organisering av risikostyringen

Selskapets rammeverk for risikostyring består av tre forsvarslinjer. Første forsvarslinje utøves av leder av forretnings- og støtteområdene som har ansvaret for den daglige risikostyrings- og risikohåndtering innen eget ansvarsområde. Andre forsvarslinje utøves av kontrollfunksjonene som understøtter styret og ledelsens ansvar. Tredje forsvarslinje utøves av internrevisjonen som overvåker at risikostyring og internkontroll er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Styret har det overordnede ansvaret for at selskapet har hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll.

Risikostyringen skal bidra til å sikre at etablerte handlingsregler er i overensstemmelse med selskapets risikotoleranse. Selskapets kontrollaktiviteter skal sikre at definerte risikogrenser overholdes, og at eksisterende risikobilde er godt kommunisert i organisasjonen. Selskapets samlede risikoeksponering beskrives i selskapets risikorapport som behandles av styret. SpareBank 1 Gruppen har det overordnede ansvaret for risikostyringen i konsernet.

Kontrollfunksjoner

Aktuarfunksjonen, Risikostyringsfunksjonen og Compliancefunksjonen er organisert som egne avdelinger i forretningsområdet Risikostyring og kontroll som ledes av direktør for Risikostyring og kontroll. Organiseringen bidrar til å sikre kontrollfunksjonenes uavhengighet. Kontrollfunksjonene har direkte rapporteringslinje til selskapets styre og ledelse.

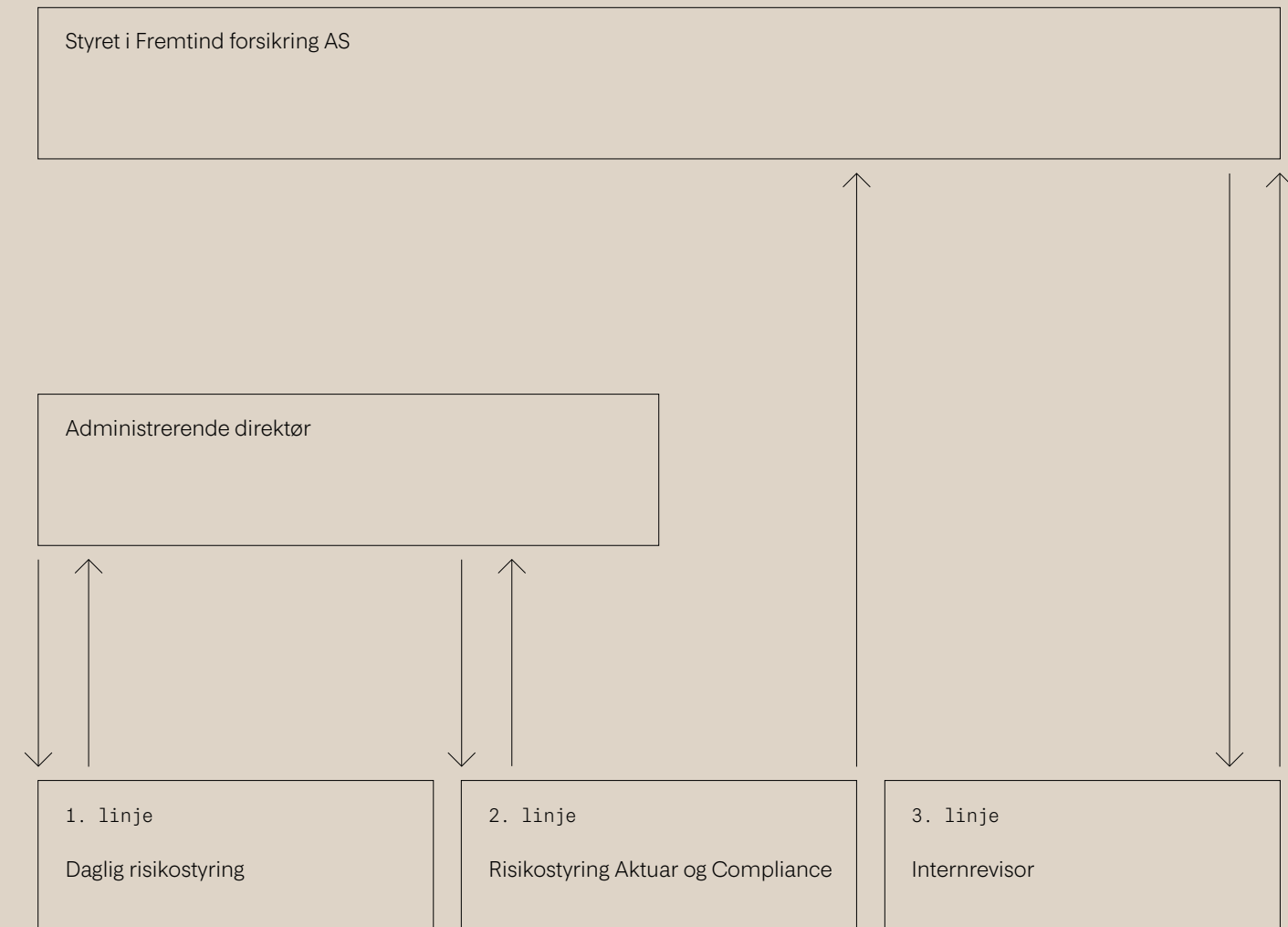
Risikostyringsfunksjonen er ansvarlig for å overvåke og videreutvikle selskapets risikostyring- og internkontrollsystem. I tillegg skal funksjonen ha oversikt over de risikoer selskapet er eller kan bli eksponert mot, og hvilken betydning dette har for selskapets solvensposisjon. Compliancefunksjonen skal avdekke, vurdere, overvåke og bidra til å forebygge risiko relatert til etterlevelse av eksternt og internt regelverk.

Selskapets forsikringsrisiko overvåkes av Aktuarfunksjonen og har blant annet ansvar for å påse at de forsikringstekniske avsetningene er tilstrekkelige i tillegg til å vurdere selskapets reassuransprogram.

Internrevisjonen er en uavhengig kontroll- og rådgivningsfunksjon som skal bidra til at organisasjonen på en effektiv og tilfredsstillende måte når sine mål. Internrevisjonen utføres på oppdrag av styret og utføres av eksterne aktører. Internrevisjonen gir råd til ledelsen om selskapets risikostyring og rapporterer direkte til styret.

↓ Formell rapportering

↑ Instruks, rammer og fullmakter

1. linje Utøve risikostyring og internkontroll
2. linje Vurderer, overvåker, gir råd og instiller, kvalitets sikrer, kvatifiserer og aggregerer risiko.
3. linje Uavhengig funksjon. Bekrefte og gi råd om risikostyring, internkontroll, eiestyring og selskapsledelse.

Note 3 Forsikringsrisiko

Risikoen i en enkelt forsikringskontrakt er sannsynligheten for at den forsikrede hendelse inntreffer og usikkerheten i forhold til størrelsen av det påfølgende erstatningsbeløpet. Det ligger i forsikringskontraktens natur at risikoen er tilfeldig og derfor må estimeres.

For en portefølje av forsikringskontrakter hvor det benyttes sannsynlighetsteori ved beregning av pris og forsikringstekniske avsetninger, er den største risiko selskapet står overfor i forbindelse med forsikringskontrakter at de faktiske erstatningsbeløpene overstiger de beløp som er avsatt til å dekke erstatningene. Forsikringshendelser rammer tilfeldig, og de observerte antall hendelser og erstatningsbeløp vil som en naturlig følge av dette variere fra år til år i forhold til det nivå som er beregnet ved statistiske teknikker.

Erfaringsmessig viser det seg at jo større en portefølje av ensartede forsikringskontrakter er, desto mindre vil det forventede resultatet variere. En mer diversifisert portefølje vil ha mindre sannsynlighet for påvirkning fra endringer i en delportefølje. Konsernets tegningsstrategi er utformet med sikte på spredning mellom ulike typer forsikringsrisiko slik at variabiliteten i det forventede resultatet reduseres. Reassuranse benyttes for å utjevne konsernets risiko overfor større skadehendelser.

Sensitivitetsanalyse - skadeforsikring

Resultateffekt før skatt (f.e.r)		Effekt i MNOK
1 prosentpoeng endring i Combined Ratio	Privat	+/- 75,3
1 prosentpoeng endring i Combined Ratio	Bedrift	+/- 4,2
1 prosent endring i premienivået		+/- 84,8

Styring av forsikringsrisiko

Selskapet har utarbeidet tegningsregler som beskriver hvilke forsikringsobjekter selskapene aksepterer i sine porteføljer. Det foretas kontroller i forhold til overholdelse av tegningsreglene. I tillegg er det i forsikringssystemet innarbeidet automatiske kontroller for inntegning av ny portefølje. Reassuranseavdekningen tilpasses i forhold til risikoeksponeringen av forsikringsporteføljen og gir avdekning ved større skadehendelser.

Brutto forfalt premie per produkt

Tall i 1 000 NOK

Kombinert privat	3 032 965	Industriforsikring Brann	7 157	Sjø	
Motorvogn	3 265 077	Kombinert næringsliv	409 992	Energi/olje	
Fritidsbåt	78 789	Motorvogn næring	266 860	Sum inng. Reass	
Ulykke	139 728	Ansvar	72 688	Sum sjø,energi, reass	
Reise	968 826	Yrskeskade	102 769		
Øvrig forsikring privat	135 774	Trygghet	262 818	Natur/pooler	194 175
		Annet	111 068		
Sum privat	7 621 160	Sum næring	1 233 361	Total brutto forfalt premie	9 048 686

Erstatningsavsetninger

Erstatningsavsetningen skal tilsvare de forventede fremtidige erstatningskostnader for alle skadetilfeller som er inntruffet, men som ikke er oppgjort på balansedagen.

Det er ikke foretatt diskontering av erstatningsavsetningene.

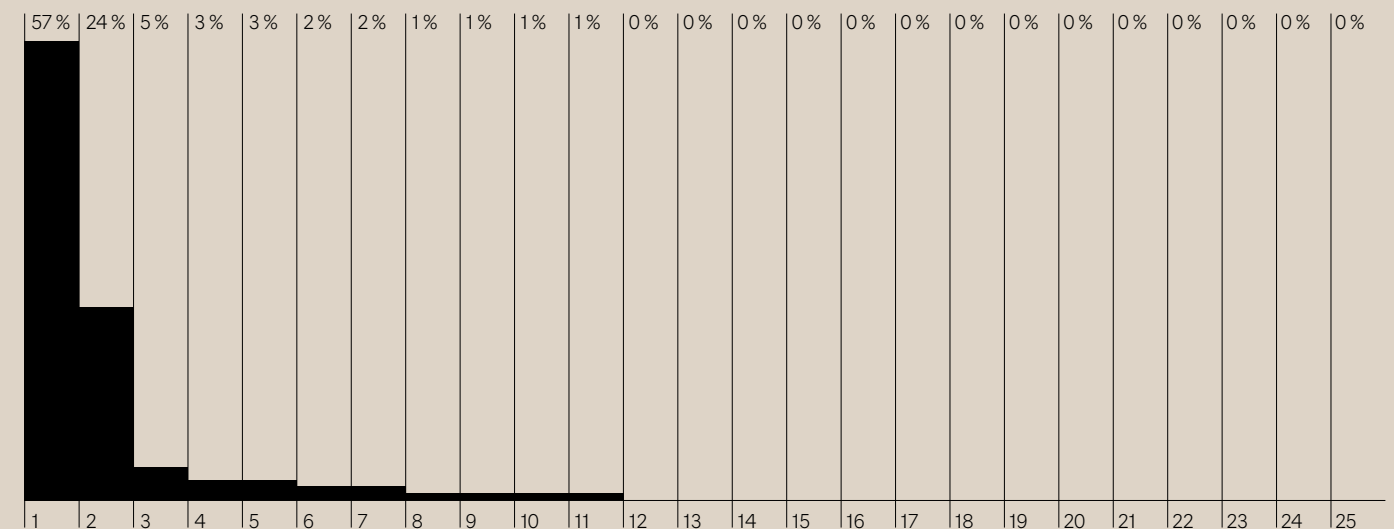
Premieavsetning

Premieavsetningen skal dekke uavløpt risiko på skader som ennå ikke har inntruffet, på forsikringsavtaler som er inngått på balansetidspunktet.

Utbetalingsmønster forsikringstekniske avsetninger

Diagrammet under viser den forventede utbetalingsprofilen for selskapets premie- og erstatningsavsetninger. Omtrent 58 % av avsetningene forventes utbetalt i løpet av ett år.

Utbetalt andel

Tabellen nedenfor viser faktiske erstatningskrav sammenlignet med tidligere estimater. Spesifikasjonen omfatter kun porteføljer som har naturlig utvikling, det vil si uten porteføljeoverføringer.

MNOK	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Sum
Brutto													
Beregnete erstatningskostnader													
Per utgangen av skadeåret	2 844	3 526	4 436	5 138	5 404	5 191	5 597	4 704	4 783	4 938	5 413	5 943	
Ett år senere	2 905	3 633	4 604	5 120	4 889	5 249	4 498	4 595	4 727	4 938	5 549		
To år senere	2 990	3 541	4 522	4 842	4 777	4 704	4 418	4 539	4 661	4 926			
Tre år senere	2 955	3 534	4 393	4 760	4 730	4 667	4 372	4 509	4 635				
Fire år senere	2 959	3 467	4 302	4 692	4 647	4 664	4 334	4 458					
Fem år senere	2 945	3 398	4 263	4 632	4 551	4 618	4 290						
Seks år senere	3 807	3 377	4 220	4 583	4 498	4 575							
Syv år senere	2 875	3 361	4 185	4 548	4 465								
Åtte år senere	2 862	3 325	4 159	4 511									
Ni år senere	2 836	3 306	4 130										
Ti år senere	2 823	3 282											
Ellve år senere	2 811												
Beregnet beløp per 31.12.2019	2 811	3 282	4 130	4 511	4 465	4 575	4 290	4 458	4 635	4 926	5 549	5 943	
Totalt utbetalt hittill	2 775	3 245	4 077	4 427	4 374	4 439	4 150	4 273	4 405	4 570	4 892	3 797	
Erstatningsavsetning UB	35	36	53	83	92	136	140	186	230	356	657	2 146	4 150
Erstatningsavsetning for skader før 2008													123
Sum erstatningsavsetning Landbasert													4 273
Erstatningsavsetning Pooler													96
Indirekte skadebehandlingskostnader													214
Sum													4 583

MNOK	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Sum
For egen regning													
Beregnete erstatningskostnader													
Per utgangen av skadeåret	2 644	3 231	4 101	4 508	4 848	4 478	4 440	5 240	4 719	4 931	5 364	5 942	
Ett år senere	2 696	3 305	4 283	4 474	4 376	4 134	4 351	4 468	4 657	4 920	5 480		
To år senere	2 723	3 233	4 211	4 217	4 271	4 045	4 279	4 413	4 591	4 908			
Tre år senere	2 694	3 221	4 089	4 142	4 230	4 007	4 241	4 387	4 564				
Fire år senere	2 697	3 162	4 007	4 076	4 158	3 969	4 205	4 342					
Fem år senere	2 679	3 101	3 970	4 021	4 107	3 933	4 169						
Seks år senere	2 642	3 087	3 936	3 977	4 062	3 897							
Syv år senere	2 609	3 078	3 903	3 947	4 038								
Åtte år senere	2 596	3 048	3 880	3 919									
Ni år senere	2 578	3 036	3 855										
Ti år senere	2 569	3 017											
Ellve år senere	2 565												
Beregnet beløp per 31.12.2019	2 565	3 017	3 855	3 919	4 038	3 897	4 169	4 342	4 564	4 908	5 480	5 942	
Totalt utbetalt hittill	2 539	2 986	3 807	3 857	3 963	3 779	4 038	4 164	4 331	4 547	4 864	3 770	
Erstatningsavsetning UB	26	31	48	62	75	118	130	179	233	361	615	2 172	4 052
Erstatningsavsetning for skader før 2008													91
Sum erstatningsavsetning Landbasert													4 145
Erstatningsavsetning Pooler													96
Indirekte skadebehandlingskostnader													166
Sum													4 407

Note 4 Finansiell risiko

Organisering og formål

Finansiell risiko består av kreditt risiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Under markedsrisiko ligger valutarisiko, renterisiko og øvrig prisrisiko.

Fremtind Forsikring AS er eksponert for nevnte risikoer gjennom plassering og forvaltning av finansielle aktiva. Selskapet har som målsetning å oppnå en tilfredsstillende avkastning i forhold til risiko. Selskapet skal optimalisere kapitalutnyttelsen, dvs. tilpasse selskapets strategiske aktivaallokering i forhold til tilgjengelig kapital og totalrisiko.

Selskapet har gjennom 2019 fortsatt arbeidet med å styrke selskapets risikoforståelse og risikomåling ytterligere. Dette gjøres i hovedsak gjennom selskapets løpende risikoarbeid og risikoovervåking. Totalrisikoen selskapet er eksponert for, tilpasses selskapets kapital situasjon. Risikovurdering og vurdering av kapital situasjonen inngår som sentrale elementer i utformingen av selskapets strategiske aktivaallokering.

Styret i Fremtind Forsikring AS fastsetter årlig selskapets investeringsstrategi, herunder risikoprofil og rammer for investeringer i ulike instrumenter. Strategien er styrende for selskapets investeringsaktiviteter, og setter rammer som er tilpasset selskapets evne til å bære risiko. Markedsrisikoen vurderes fortløpende i forhold til risikokapitalen. Stresstestene, som brukes for å måle evne til å bære risiko, utarbeides med utgangspunkt i retningslinjene fra Finanstilsynet og selskapets egne risikomodeller. Forvaltningen av selskapets verdipapirer er utkontraktert. Selskapets Investeringskomité er et rådgivende organ i kapitalforvaltningsposessen. Tabell 1 viser eksponeringen i forskjellige kategorier i 2019 og 2018.

Finansielle valutaderivater er ikke inkludert i tabellen.

Tabell 1 – Investeringer per kategori

NOK 1 000	2019	2018
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		
Investeringer som holdes til forfall	1 048 881	939 826
Utlån og fordringer	1 037 039	906 891
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	7 743 938	6 550 422

Risikokategorier

Kreditt risiko er risikoen for at en part i et finansielt instrument vil påføre den andre part et finansielt tap ved ikke å oppfylle sin forpliktelse.

Likviditetsrisiko er risikoen for at virksomheten ikke er i stand til å oppfylle sine finansielle forpliktelser. For eksempel dersom selskapet har finansielle tap ved å måtte realisere investeringer med vesentlige ekstra kostnader for å kunne dekke sine forpliktelser.

Markedsrisiko er risikoen for at virkelige verdier eller fremtidige kontantstrømmer til et finansielt instrument vil endre seg som følge av endringer i markedspriser. Markedsrisiko består av tre typer risikoer:

- **Valutarisiko**
Risikoen for at virkelig verdi eller fremtidig kontantstrøm til et finansielt instrument vil bevege seg som følge av endringer i valutakurser.
- **Renterisiko**
Risikoen for at virkelig verdi eller fremtidige kontantstrømmer til et finansielt instrument vil bevege seg som følge av endringer i markedets rentenivå.
- **Annen prisrisiko**
Risikoen for at virkelig verdi eller fremtidige kontantstrømmer til et finansielt instrument vil bevege seg som følge av endringer i markedspriser ut over rente og valutakurser.

I sensitivitetsanalysen vises effekten av endring i et av parameterne, mens andre holdes konstante. I praksis vil endringer i parametere kunne være korrelert, som f.eks endringer i rente og valutakurser.

Vurdering av finansiell risiko i Fremtind Forsikring AS

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at virksomheten ikke er i stand til å oppfylle sine plikter i tilknytning til finansielle forpliktelser, herunder tap som følge av at virksomheten må realisere investeringer med vesentlige ekstra kostnader for å kunne oppfylle sine forpliktelser. Fremtind Forsikring AS får betalt premie på forhånd, og utbetalinger på skader skjer på et senere tidspunkt etter at skade er inntruffet. Hovedtyngden av selskapets verdipapirportefølje er plassert i korte rentepapirer med god likviditet. Det er utarbeidet retningslinjer for hvor stor del av investeringsporteføljen som til enhver tid skal utgjøres av likvide plasseringer.

Aksjerisiko

Aksjeporteføljen i Fremtind Forsikring AS består av investeringer i diskresjonære porteføljer og aksjefond. Investeringen er diversifisert og består av norske og internasjonale aksjer. Selskapet har ingen store enkeltinvesteringer. Tabell 2 viser den geografiske spredningen av investeringen i aksjer.

Tabell 2 – Geografisk spredning aksjer og aksjefond

NOK 1 000	Virkelig verdi 2019	Virkelig verdi 2018	Andel markeder 2019	Andel markeder 2018
Sum norske aksjer og aksjefond	209 128	170 604	18,93%	19,12%
Sum internasjonale aksjer og aksjefond	895 340	721 758	81,07%	80,88%
Sum aksjer og aksjefond	1 104 468	892 362		

Aksjeporteføljens sensitivitet i forhold til fall i aksjekurser gjennomføres i forhold til forskjellige scenarier. Tabell 3 viser effekten for aksjeporteføljen gitt et fall i det norske markedet på 30 % og et fall i internasjonale markeder på 20 %.

Tabell 3 – Stresstest aksjefond

NOK 1 000	Effekt 2019	Effekt 2018
Norske aksjer og aksjefond - 30 % fall	62 738	51 181
Internasjonale aksjer og aksjefond - 20 % fall	179 068	144 352
Sum aksjer og aksjefond	241 806	195 533

Valutarisiko Verdien av konsernets investeringer i utlandet påvirkes av endringer i valutakurser. Ved en generell styrking av den norske kronen vil eksponert beløp falle i verdi, målt i norske kroner. Når eksponeringen er fordelt på flere valutaer oppnås en diversifiseringseffekt. I den grad man har både eiendeler og gjeld i samme valuta reduseres netto risikoeksponering. Selskapet hadde pr. 31. desember 2019 netto valuta-posisjoner i forbindelse med finansielle plasseringer på MNOK 88. Gitt en endring i alle valutakurser på 25 % i selskapets disfavør vil dette medføre et tap på MNOK 22.

Renterisiko Fremtind Forsikring er hovedsakelig eksponert for renterisiko gjennom sine investeringer i rentebærende papirer. Selskapets erstatningsavsetninger vil også påvirkes av en renteendring. Ved et parallellskift i det generelle rentenivået på 100 basispunkter vil verdien av renteporteføljen som måles til virkelig verdi endres med MNOK 91.

Kredittrisiko Kredittrisiko i Fremtind Forsikring er i stor grad relatert til obligasjoner, sertifikater og eiendom. Videre er selskapet også eksponert for kredittrisiko gjennom fordringer på forsikringskundene og reassurandører. Fordringer på forsikringskundene er spesifisert i note 9. Renteporteføljen er hovedsakelig investert i finans- og statspapirer, og kredittkvaliteten ansees tilfredsstillende.

I eiendomsporteføljen er det risiko knyttet til betjening av inngåtte leieavtaler. Her vurderes risikoen som begrenset.

I tillegg er Fremtind Forsikring eksponert for kredittrisiko knyttet til reassurandører, dels gjennom fordringer og dels gjennom reassurandørens andel av erstatningsavsetningen. Kredittrisikoen i konsernet er redusert gjennom spredning på ulike reassurandører, og kredittkvaliteteten på reassurandørene anses god.

Note 5 Solvens II

Selskapet er forpliktet til å beregne og rapportere tall for Fremtind Forsikring AS i henhold til Solvens II. I Solvens II-balansen verdsettes alle eiendeler og forpliktelser til markedsverdi. Dette medfører vesentlige endringer, sammenlignet med regnskapsregelverket, med hensyn til hvordan forpliktelsene verdsettes. For eiendeler er de mest vesentlige endringene knyttet til at hold-til-forfall obligasjoner og selskapets eiendomsdøtre verdsettes til markedsverdi i tillegg til at de immaterielle eiendelene verdsettes til null. Det gjøres også en reklassifisering av kundefordringene som utgjør en vesentlig forskjell mellom regnskap og Solvens II.

Forpliktelser Pr. 31.12.2019 utgjør differansen mellom den regnskapsverdien og markedsverdien av forsikringstekniske avsetninger 4 203 MNOK. Denne differansen inngår i justering av tekniske avsetninger og inkluderer verdien av kollektiv hjem ordningen. Under Solvens II består forsikringstekniske avsetninger av et beste estimat og en risikomargin. Beste estimat skal utgjøre forventningsverdien av diskonterte fremtidige kontantstrømmer. Risikomargin er et påslag som skal reflektere kapitalkostnaden et annet selskap vil ha ved overtakelse av selskapets forpliktelser.

Tabellen viser endringer i forpliktelsene under Solvens II sammenlignet med verdi i regnskapet pr. 31.12.2019.

MNOK	Solvens II verdi	Regnskapsverdi	Differanse
Forsikringstekniske avsetninger	5 006	9 209	-4 203
Utsatt skatt		330	-330
Derivater	50	5	44
Finansielle forpliktelser, annet enn gjeld til kredittinstitusjoner	145	118	27
Andre forpliktelser	3 234	2 180	1 053
Uendrede poster	296	296	
Totale forpliktelser	8 729	12 137	-3 408

Eiendeler Tabellen viser endringer i eiendelene under Solvens II sammenlignet med regnskapsverdi pr. 31.12.2019.

MNOK	Solvens II verdi	Regnskapsverdi	Differanse
Goodwill		1 301	-1 301
Immaterielle eiendeler		962	-962
Utsatt skattefordel	103		103
Aksjer i datterselskap (Fremtind Liv AS og eiendomsdøtre)	3 724	3 220	504
Investeringer inkl. derivater	8 990	8 928	62
Utestående hos reassurandører	135	176	-42
Kundefordringer		2 758	-2 758
Uendrede poster	754	754	
Totale eiendeler	13 706	18 099	-4 392

Solvenskapital

Selskapets solvenskapital består pr. 31.12.2019 hovedsakelig av kapitalgruppe 1 og kapitalgruppe 2. Kapitalgruppe 2 består av et ansvarlig lån på 250 MNOK og naturskadekapital på 1 043 MNOK. Ved utgangen av året har selskapet en utsatt skattefordel under Solvens II på 103 MNOK hvor hele verdien klassifiseres som kapitalgruppe 3 og inngår i posten justering av eiendeler. Selskapets samlede eksponering i kapitalgruppe 2 og kapitalgruppe 3 er innenfor begrensninger gitt i Solvens II. Solvenskapitalen beregnes som differansen mellom verdien av eiendeler og forpliktelser.

I henhold til Solvens II-forskriften deles solvenskapitalen inn i tre kapitalgrupper oppgitt i tabellen nedenfor. Tier 1 kapital utgjør ca. 77 prosent av selskapets solvenskapital.

MNOK	Total	Tier 1 ubegrenset	Tier 1 begrenset	Tier 2	Tier 3
Innskutt egenkapital	2	2			
Annen innskutt egenkapital	319	319			
Overkurs	3 067	3 067			
Opptjent egenkapital inkl. årets overskudd etter antatt utbytte	1 035	1 035			
Naturskadekapital	1 043			1 043	
Justering av eiendeler	-4 392	-4 289			-103
Justering av forpliktelser	3 487	3 487			
Justering av andre forpliktelser	285	285			
Fond som følge av nedsettelse av AK	131	131			
Ansvarlig lån	250			250	
Total solvenskapital	5 227	4 037	0	1 293	-103

Selskapets solvenskapital var på 5 227 MNOK og benyttes til å dekke solvenskapitalkravet. Solvenskapitalen er justert for et utbytte på 400 MNOK tilsvarende 53 prosent av resultat etter skatt i Fremtind Forsikring AS.

Solvenskapitalkrav og solvensmargin

Selskapet beregner solvenskapitalkravet ved bruk av standardmetoden i henhold til Solvens II forskriften. Solvenskapitalkravet beregnes ved å stresse de estimerte markedsverdiene med forhåndsdefinerte stress etter standardmetoden gitt av Solvens II regelverket.

Solvenskapitalkrav	31/12/2019
MNOK	
Brutto tall risikomoduler	
Markedsrisiko	1 756
Skadeforsikringsrisiko	2 328
Helseforsikringsrisiko	313
Motpartsrisiko	130
Kapitalkrav før diversifisering	4 527
Diversifiseringseffekt	-1 155
Kapitalkrav (BSCR)	3 372
Operasjonell risiko	260
Risikoreducerende effekt av utsatt skattefordel	-782
Kapitalkrav	2 850
Solvenskapital	5 227
Solvensmargin	183%
Kapital til dekning av minstekapitalkravet	4 057
Minstekapitalkrav	1 130
Minstekapitalkrav før anvendelse av nedre og øvre grense	1 130

Selskapets solvensmargin pr. 31.12.2019 er på 183 prosent uten bruk av overgangsregler. Selskapets største risikoeksponering er skadeforsikringsrisiko etterfulgt av markedsrisiko og helseforsikringsrisiko.

Note 6

Segmentinformasjon

Konsernets virksomhetssegmenter er kontrollert og rapportert i samsvar med kundegruppene. Kundegruppene består av private forbrukere (PM) og næringslivet (BM). Segmenteidene består av eiendeler som er direkte henførbare til produktene. Segmentforpliktelsene består av forpliktelser som er direkte henførbare til produktene, hovedsakelig forsikringsforpliktelser.

MNOK	PM	BM	Annet	Sum
Brutto opptjent premie	7 551,8	964,4	147,3	8 663,5
Brutto påløpne erstatninger	-5 557,9	-761,3	-60,4	-6 379,6
Brutto gevinst/tap tidligere år	82,2	138,1	24,0	244,4
Brutto driftskostnader	-2 202,6	-427,1		-2 629,7
Endring andre avsetninger	47,7			47,7
Netto reassuranse	-11,9	-62,1	-25,0	-98,9
Andre forsikringsrelaterte inntekter/ kostnader	64,8	17,2	40,2	122,2
Resultat fors.virksomhet	-25,8	-130,8	126,2	-30,4
Segmenteideler:				
Kundefordringer	2 487,6	270,1		2 757,7
Segmentforpliktelser				
Brutto premiereserver	3 260,7	447,8	53,7	3 762,3
Brutto erstatningsavsetning	3 281,0	1 224,8	77,3	4 583,2

Note 7

Premieinntekter og erstatningskostnader

Skadeforsikringsforpliktelser - Direkte forsikring og mottatt proporsjonal gjenforsikring												
	Forsikring mot utgifter til medisinsk behandling	Forsikring mot inntektstap	Yrkesskade-forsikring	Motorvogn-forsikring - trafikk	Motorvogn-forsikring - øvrig		Sjøforsikring, transport- og luftfartforsikring	Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	Ansvarsforsikring	Assistanse-forsikring	Forsikring mot diverse økonomiske tap	Sum
Forfalte premier												
Brutto - Direkte forsikring	299 065 154	196 927 338	102 768 963	1 313 004 306	2 218 932 642		122 663 534	3 606 554 196	72 688 268	968 826 280	147 255 478	9 048 686 160
Brutto - Mottatt proporsjonal gjenforsikring												
Brutto - Mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring												
Gjenforsikringsandel	507 076	177 750	1 239 401	1 343 154	2 550 674		192 442	58 635 549	215 349	1 754 283	331 437	66 947 115
For egen regning (netto)	298 558 077	196 749 588	101 529 562	1 311 661 152	2 216 381 968		122 471 092	3 547 918 648	72 472 919	967 071 996	146 924 041	8 981 739 044
Optjente premier												
Brutto - Direkte forsikring	298 404 879	194 935 167	100 484 775	1 223 629 430	2 111 463 197		118 298 906	3 464 608 599	66 046 240	950 701 875	134 950 860	8 663 523 928
Brutto - Mottatt proporsjonal gjenforsikring												
Brutto - Mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring												
Gjenforsikringsandel	507 076	177 750	1 239 401	1 343 154	2 550 695		191 572	53 047 956	215 349	1 754 210	331 437	61 358 600
For egen regning (netto)	297 897 803	194 757 417	99 245 374	1 222 286 276	2 108 912 502		118 107 334	3 411 560 643	65 830 891	948 947 665	134 619 424	8 602 165 328
Erstatningskostnader												
Inntruffet i år (brutto)	236 849 794	77 539 110	74 959 099	601 299 746	1 840 135 533		68 318 351	2 654 475 806	56 873 046	644 915 472	124 239 650	6 379 605 607
Inntrufne skader tidligere år (brutto)	42 022 172	-42 897 688	-88 887 268	-201 587 729	6 140 054		-26 745 569	36 163 797	5 771 504	21 659 726	4 001 433	-244 359 567
Brutto - Direkte forsikring	278 871 966	34 641 423	-13 928 169	399 712 018	1 846 275 586		41 572 782	2 690 639 603	62 644 550	666 575 199	128 241 083	6 135 246 040
Brutto - Mottatt proporsjonal gjenforsikring												
Brutto - Mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring												
Gjenforsikringsandel		2 025 166	-58 715 377	-7 154 156	-355 942		-397 377	16 209 835	-2 819 879	-128		-51 207 859
For egen regning (netto)	278 871 966	32 616 257	44 787 208	406 866 174	1 846 631 529		41 970 159	2 674 429 768	65 464 430	666 575 327	128 241 083	6 186 453 899

Note 8

Forsikringstekniske avsetninger

Forsikringsforpliktelser												
Skadeforsikringsforpliktelser - Direkte forsikring og mottatt proporsjonal gjenforsikring												
	Forsikring mot utgifter til medisinsk behandling	Forsikring mot inntektstap	Yrkesskade-forsikring	Motorvogn-forsikring - trafikk	Motorvogn-forsikring - øvrig		Sjøforsikring, transport-forsikring og luftfartforsikring	Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	Ansvarsforsikring	Assistanse-forsikring	Forsikring mot diverse økonomiske tap	Sum
Ikke opptjent brutto premie	68 657 714	16 447 525	45 461 162	691 946 135	1 068 190 988		59 718 482	1 417 056 062	35 679 995	285 545 176	73 577 406	3 762 280 644
Brutto erstatningsavsetning	629 082 878	230 061 302	501 461 014	867 468 161	362 434 162		27 823 935	1 611 145 968	94 601 715	232 040 778	27 091 664	4 583 211 577
Sum brutto forsikringsforpliktelser regnskap	697 740 592	246 508 827	546 922 176	1 559 414 297	1 430 625 150		87 542 417	3 028 202 029	130 281 710	517 585 954	100 669 069	8 345 492 221

Solvens II - verdsettelse fra aktuar

Ikke opptjent brutto premie Solvens II	493 223 933
Brutto erstatningsavsetning Solvens II	4 028 063 811
Risikomargin Solvens II	484 432 140
Brutto forsikringsforpliktelser Solvens II	5 005 719 884
Forskjeller forsikringsforpliktelser regnskap - Solvens II	3 339 772 337

Spesifikasjon av selskapets poolordninger

	Ikke opptjent brutto premie	Ikke opptjent premie for egenregning	Brutto Erstatningsavsetning	Erstatningsavsetning for egen regning
Naturskadepool 1	72 409 604	72 409 604	90 863 665	90 863 665
YFF 2	0	0	5 656 155	5 656 155
Sum	72 409 604	72 409 604	96 519 820	96 519 820

1 Inngår i «Forsikring mot brann og annen skade på eiendom»

2 Inngår i «Yrkesskadeforsikring»

Note 9

Forsikringsforpliktelser og gjenforikringsandel

NOK 1000	2019	2018
Kortsiktige forsikringer, brutto		
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	3 762 281	2 440 675
Meldte skader og skadebehandlingskostnader	2 958 167	2 179 589
Inntrufne, men ikke meldte skader	1 625 045	1 417 185
Sum brutto erstatningsavsetning	4 583 212	3 596 774
Sum forsikringsforpliktelser, brutto	8 345 492	6 037 449
Kortsiktige forsikringer, gjenforsikringsandel		
Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	-332	0
Meldte skader og skadebehandlingskostnader	83 686	46 665
Inntrufne, men ikke meldte skader	92 379	169 941
Sum gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	176 064	216 607
Sum gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser	175 733	216 607
Kortsiktige forsikringer, for egen regning		
Avsetning for ikke opptjent premie	3 762 613	2 440 675
Meldte skader og skadebehandlingskostnader	2 874 481	2 132 923
Inntrufne, men ikke meldte skader	1 532 666	1 247 244
Sum erstatningsavsetning for egen regning	4 407 147	3 380 167
Sum forsikringsforpliktelser for egen regning	8 169 760	5 820 842

NOK 1000	2019			2018		
Endringer i forsikringsforpliktelser og gjenforsikringsandel	Brutto	Gjenforsikret	F.e.r.	Brutto	Gjenforsikret	F.e.r.
a) Skader og skadebehandlingskostnader						
Meldte skader og skadebehandlingskostnader	2 179 589	-46 665	2 132 923	2 207 367	-88 351	2 118 286
Inntrufne, men ikke meldte skader	1 417 185	-169 941	1 247 244	1 668 474	-223 659	1 444 815
Sum per 1.januar	3 596 774	-216 607	3 380 167	3 875 840	-312 009	3 563 102
Tilgang ved oppkjøp av foretak og porteføljer	1 136 585	-55 350	1 081 235	-	-	-
Betalte skader tidligere årganger	-2 115 668	44 684	-2 070 984	-1 319 395	33 666	-1 285 729
Endring i forpliktelser						
Fra årets skader	6 379 643	-160	6 379 483	4 075 448	0	4 075 448
- herav betalt	-4 169 763	0	-4 169 763	-2 673 901	0	-2 673 901
Fra tidligere år (avløp)	-244 360	51 368	-192 991	-361 219	61 736	-299 482
Netto valutaendringer	0	0	0	0	0	0
Sum per 31.desember	4 583 212	-176 065	4 407 147	3 596 774	-216 607	3 379 438
Meldte skader og skadebehandlingskostnader	2 958 167	-83 686	2 874 481	2 179 589	-46 665	2 132 194
Inntrufne, men ikke meldte skader	1 625 045	-92 379	1 532 666	1 417 185	-169 941	1 247 244
Sum per 31.desember	4 583 212	-176 064	4 407 147	3 596 774	-216 607	3 379 438
b) Avsetning for ikke opptjent premie, kortsiktige forsikringer						
Per 1.januar	2 440 675	0	2 440 675	2 278 420	0	2 278 420
Tilgang ved oppkjøp av foretak og porteføljer	936 443	5 920	942 364			
Endring i perioden	9 048 686	-18 796	9 029 890	6 008 797	0	6 008 797
Opptjent i perioden	-8 663 524	13 208	-8 650 316	-5 846 542	0	-5 846 542
Sum per 31.desember	3 762 281	332	3 762 613	2 440 675	0	2 440 675

Note 10 Aldersfordelte fordringer

NOK 1000	Direkte forsikring		Gjenforsikring	
	2019	2018	2019	2018
Ikke forfalt	2 688 591	1 723 711	66 251	23 878
< 30 dager	46 589	26 764		
31 - 60 dager	6 579	2 428		
61 - 90 dager	1 994	1 013		
> 91 dager	13 791	25 560		
Avsetning tap på krav	138	-26 573		
Sum	2 757 683	1 752 903	66 251	23 878

Direkte forsikring

Kunden inntektsføres i henhold til årlig hovedforfall og faktureres i henhold til betalingsavtale. Ubetalt forsikringspremie over 60 dager går til avgang, og avtalen med kunden kanselleres. Det beregnes en korttidspremie til kunden for den tiden selskapet må stå ansvar for risikoen i henhold til norsk lov. Vi har fra 2019 valgt å nettoføre gjeld Trafikkforsikringsavgift (TFA), knyttet til premie som enda ikke er fakturert, mot tilhørende premiefordring. Tallene for 2018 er omarbeidet tilsvarende. Motposten til ikke forfalt premie er premiereserver. Denne motposten finnes igjen på gjeldssiden og utgjorde henholdsvis 3 762,3 MNOK i 2019 og 2 440,7 MNOK i 2018.

Gjenforsikring

Reassuranse anvendes for å håndtere forsikringsrisiko. Reassuranse vil derimot ikke avlaste Fremtind noe ansvar som direkte forsikringsgiver. Dersom reassurandør ikke betaler en skade, uavhengig av årsak, vil Fremtind fortsatt være ansvarlig for oppgjør mot forsikringstaker. Kredittverdigheten hos reassurandører tas derfor i betrakning ved plassering av reassuranse. Et generelt krav for alle reassurandører er en kredittrating på "A" eller bedre fra Standard & Poor's (eller tilsvarende fra andre ratingbyråer) ved inngåelse av kontrakt med SBIS.

Note 11

Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser

Konsern 2019

NOK 1 000	Lån og fordringer	Holdt til forfall	Virkelig verdi trading	Virkelig verdi FVO	Tilgjengelig for salg	Sum
Finansielle eiendeler						
Cash-beholdning Northern Trust						
Aksjer og andeler				1 302 970		1 302 970
Obligasjoner og sertifikater med fast avkastning	1 037 039	1 048 881		6 023 865		8 109 785
Andre finansielle eiendeler				364 449		364 449
Derivater			52 654			52 654
Sum finansielle eiendeler	1 037 039	1 048 881	52 654	7 691 284		9 829 858
Finansielle forpliktelser						
Derivater			5 241			5 241
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring og gjenforsikring	118 105					118 105
Sum finansielle forpliktelser	118 105		5 241			123 346

Finansielle forpliktelser fordelt på forfall

NOK 1 000	< 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Uten forfall	Total
Derivater	562	963	319	3 397		5 241
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring og gjenforsikring	118 105					118 105
Sum finansielle forpliktelser	118 667	963	319	3 397		123 346

Konsern 2018

NOK 1 000	Lån og fordringer	Holdt til forfall	Virkelig verdi trading	Virkelig verdi FVO	Tilgjengelig for salg	Sum
Finansielle eiendeler						
Cash-beholdning Northern Trust						
Aksjer og andeler				892 362		892 362
Obligasjoner og sertifikater med fast avkastning	906 891	939 826		5 366 804		7 213 521
Andre finansielle eiendeler				290 804		290 804
Derivater			452			452
Sum finansielle eiendeler	906 891	939 826	452	6 549 970		8 397 139
Finansielle forpliktelser						
Derivater			24 312			24 312
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring og gjenforsikring	63 249					63 249
Sum finansielle forpliktelser	63 249		24 312			87 561

Finansielle forpliktelser fordelt på forfall

NOK 1 000	< 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Uten forfall	Total
Derivater	22 673	1	1 078	560		24 312
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring og gjenforsikring	63 249					63 249
Sum finansielle forpliktelser	85 922	1	1 078	560		87 561

Mor 2019						
NOK 1 000	Lån og fordringer	Holdt til forfall	Virkelig verdi trading	Virkelig verdi FVO	Tilgjengelig for salg	Sum
Finansielle eiendeler						
Cash-beholdning Northern Trust						
Aksjer og andeler				1 302 970		1 302 970
Obligasjoner og sertifikater med fast avkastning	1 037 039	1 048 881		5 122 808		7 208 729
Andre finansielle eiendeler				363 312		363 312
Derivater			52 654			52 654
Sum finansielle eiendeler	1 037 039	1 048 881	52 654	6 789 089		8 927 663

Finansielle forpliktelser						
Derivater			5 241			5 241
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring og gjenforsikring	118 105					118 105
Sum finansielle forpliktelser	118 105		5 241			123 346

Finansielle forpliktelser fordelt på forfall

NOK 1 000	< 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Uten forfall	Total
Derivater	562	963	319	3 397		5 241
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring og gjenforsikring	118 105					118 105
Sum finansielle forpliktelser	118 667	963	319	3 397		123 346

Mor 2018						
NOK 1 000	Lån og fordringer	Holdt til forfall	Virkelig verdi trading	Virkelig verdi FVO	Tilgjengelig for salg	Sum
Finansielle eiendeler						
Cash-beholdning Northern Trust						
Aksjer og andeler				892 362		892 362
Obligasjoner og sertifikater med fast avkastning	906 891	939 826		5 366 804		7 213 521
Andre finansielle eiendeler				290 804		290 804
Derivater			452			452
Sum finansielle eiendeler	906 891	939 826	452	6 549 970		8 397 139

Finansielle forpliktelser						
Derivater			24 312			24 312
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring og gjenforsikring					63 249	63 249
Sum finansielle forpliktelser	63 249		24 312			87 561

Finansielle forpliktelser fordelt på forfall

NOK 1 000	< 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Uten forfall	Total
Derivater	22 673	1	1 078	560		24 312
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring og gjenforsikring	63 249					63 249
Sum finansielle forpliktelser	85 922		1 078	560		87 561

Note 12

Inntekter og kostnader fra finansielle eiendeler og forpliktelser

NOK 1 000	Konsern			Mor
	2019	2018	2019	2018
Netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler				
Utbytte mv. fra aksjer og andeler	8 565	7 348	8 565	7 348
Netto urealisert og realisert gevinst/tap av aksjer og andeler	297 382	-85 962	542 372	-85 962
Sum netto inntekter aksjer og andeler	305 947	-78 614	550 936	-78 614
Obligasjoner og sertifikater				
Mottatte og opptjente renteinntekter mv.	124 745	97 552	123 102	97 552
Netto urealisert og realisert gevinst/tap av rentepapirer	23 146	-23 634	23 077	-23 634
Sum netto inntekter fra obligasjoner, sertifikater, rentefond og andre verdipapirer med fast avkastning	147 891	73 918	146 179	73 918
Andre finansielle instrumenter				
Mottatte og opptjente renteinntekter mv.	670	-855	670	-855
Netto urealisert og realisert gevinst/tap av derivater og andre finansielle instrumenter	31 383	1 491	31 383	1 491
Sum netto inntekter fra derivater og andre finansielle instrumenter	32 054	636	32 054	636

NOK 1 000	Konsern			Mor
	2019	2018	2019	2018
Netto inntekter fra obligasjoner vurdert til amortisert kost				
Mottatte og opptjente renteinntekter obligasjoner holdt til forfall	43 042	40 991	43 042	40 991
Netto urealisert og realisert gevinst/tap av obligasjoner holdt til forfall	-1 041	-2 090	-1 041	-2 090
Sum netto inntekter fra obligasjoner som holdes til forfall	42 001	38 901	42 001	38 901
Mottatte og opptjente renteinntekter andre obligasjoner til amortisert kost	23 485	19 412	23 485	19 412
Netto urealisert og realisert gevinst/tap andre obligasjoner til amortisert kost	172	151	172	151
Sum netto inntekter fra obligasjoner til amortisert kost	23 658	19 562	23 658	19 562
Netto inntekter fra verdipapirer tilgjengelig for salg				
Utbytte fra aksjer				
Netto gevinst ved realisasjon av aksjer				
Sum netto inntekter fra verdipapirer tilgjengelig for salg				
Sum netto inntekter fra finansielle eiendeler og forpliktelser	551 550	54 404	794 828	54 404

Note 13

Verdsettelseshierarki tekstdel

Hoveddelen av selskapets finansielle eiendeler er vurdert til virkelig verdi. Virkelig verdi er det beløpet den enkelte eiendel kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle eiendeler og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Eiendelene klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av eiendelen.

Nivå 1

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendels virkelige verdi. Eiendeler klassifiseres i nivå 1 dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert under nivå 1

- Børsnoterte aksjer hvor det er daglig omsetning og andeler i aksje- og pengemarkedsfond
- Statsobligasjoner og statssertifikater med fast avkastning

Nivå 2

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi for eiendelen ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 2 dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle instrumenter er klassifisert under nivå 2

- Valutaterminer og fremtidige renteaftaler hvor virkelig verdi er derivert fra verdien av underliggende instrument
- Obligasjoner og sertifikater som ikke er noterte, eller er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt

Nivå 3

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 3 dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata.

Følgende finansielle instrumenter er klassifisert under nivå 3

- I kategorien inngår andeler i eiendomsfondet DNB Scandinavian Property Fund DA.

Bevegelser mellom nivåene skjer når karakter rundt input til verdsettelse endrer seg.

Året 2019	Nivå 1		Nivå 2		Nivå 3		Sum	
	Mor	Konsern	Mor	Konsern	Mor	Konsern	Mor	Konsern
NOK 1000								
Verdipapirer – tilgjengelig for salg								
Utlån til kunder og fordringer på kredittinstitusjoner								
Verdipapirer – holdt for handelsformål								
Herav aksjer og andeler								
Herav obligasjoner og sertifikater								
Herav andre verdipapirer								
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	2 030 972	2 156 333	4 559 615	5 336 449	198 502	198 502	6 789 089	7 691 284
Herav aksjer og andeler	1 104 468	1 104 468			198 502	198 502	1 302 970	1 302 970
Herav obligasjoner og sertifikater	926 504	1 051 865	4 196 304	4 972 000			5 122 808	6 023 865
Herav andre verdipapirer			363 312	364 449			363 312	364 449
Finansielle derivater			52 654	52 654			52 654	52 654
Herav aksjeinstrumenter								
Herav valutainstrumenter			51 726	51 726			51 726	51 726
Herav renteinstrumenter			928	928			928	928
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	2 030 972	2 156 333	4 612 269	5 389 103	198 502	198 502	6 841 743	7 743 938
Derivater			5 241	5 241			5 241	5 241
Herav aksjeinstrumenter								
Herav valutainstrumenter								
Herav renteinstrumenter			5 241	5 241			5 241	5 241
Finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi			5 241	5 241			5 241	5 241
Avstemming av nivå 3				Aksjer og andeler		Obligasjoner og sertifikater		Andre verdipapirer
NOK 1 000			Mor	Konsern	Mor	Konsern	Mor	Konsern
Finansielle instrumenter til virkelig verdi								
Inngående balanse								
Netto gevinster/tap på finansielle instrumenter resultatført			690	690				
Netto verdiendring ført over utvidet resultat mot egenkapitalen (se endring i egenkapital)								
Tilgang/kjøp			197 811	197 811				
Avhending								
Overført fra nivå 1 eller 2								
Overført til nivå 1 eller 2								
Utgående balanse			198 502	198 502				

Året 2018	Nivå 1		Nivå 2		Nivå 3		Sum	
	Mor	Konsern	Mor	Konsern	Mor	Konsern	Mor	Konsern
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	1 784 503	1 784 503	4 765 467	4 765 467			6 549 970	6 549 970
Herav aksjer og andeler	892 362	892 362					892 362	892 362
Herav obligasjoner og sertifikater	892 141	892 141	4 474 663	4 474 663			5 366 804	5 366 804
Herav andre verdipapirer			290 804	290 804			290 804	290 804
Finansielle derivater			452	452			452	452
Herav aksjeinstrumenter								
Herav valutainstrumenter								
Herav renteinstrumenter			452	452			452	452
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	1 784 503	1 784 503	4 765 919	4 765 919			6 550 422	6 550 422
Derivater			24 312	24 312			24 312	24 312
Herav aksjeinstrumenter								0
Herav valutainstrumenter			22 053				22 053	22 053
Herav renteinstrumenter			2 259				2 259	2 259
Finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi			24 312				24 312	
Overføring mellom nivå 1 og 2								
Finansielle instrumenter til virkelig verdi			Aksjer og andeler			Obligasjoner og sertifikater		Andre verdipapirer
Overført fra nivå 1 til nivå 2 - trading								
Overført fra nivå 1 til nivå 2 - FVO								
Overført fra nivå 2 til nivå 1 - FVO								
Flytting av statsobligasjoner fra nivå 2 til 1.								

Note 14

Finansielle eiendeler til virkelig verdi

NOK 1 000	Konsernet		Morselskapet	
	2019	2018	2019	2018
	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi
Aksjer og andeler				
Norske aksjer	209 128	170 604	209 128	170 604
Norske aksjer tilgjengelig for salg				
Utenlandske aksjefond	882 537	713 971	882 537	713 971
Utenlandske aksjer	12 803	7 787	12 803	7 787
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi	1 104 468	892 362	1 104 468	892 362
NOK 1 000	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi
Obligasjoner og sertifikater				
Norske	Risikovekting		Risikovekting	
Stats og statsgaranterte	0%	426 038	0%	300 677
Kredittforetak og bank	10%	351 632	10%	258 362
Kommuner, kommunale aksjeselskaper, fylker, stats og statsgaranterte	20%	222 143	20%	196 242
Kredittforetak og bank	20%	1 917 598	20%	1 516 084
Pengemarkedsfond	20%	73 031	20%	190 587
Industriforetak	100%	1 074 697	100%	829 773
Sum norske oligasjoner og sertifikater		4 065 139		3 322 154

NOK 1 000	Konsernet		Morselskapet	
	2019	2018	2019	2018
	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi
Utenlandske				
Stats og statsgaranterte	0%	526 842	0%	293 734
Utenlandske obligasjoner med pantsikkerhet	10%	236 199	10%	236 199
Kommuner, kommunale aksjeselskaper, fylker, stats og statsgaranterte	20%	85 896	20%	85 896
Kredittforetak og bank	20%	197 994	20%	187 907
Kredittforetak og bank	100%	8 941	100%	8 941
Industriforetak	100%	902 855	100%	980 368
Sum utenlandske obligasjoner og sertifikater		1 958 726		1 948 639
Sum obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		6 023 865		5 366 804
NOK 1 000	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi
Andre verdipapirer				
Eiendomsfond		198 502		198 502
Andre finansielle eiendeler		364 449		290 804
Sum andre finansielle verdipapirer til virkelig verdi		562 951		290 804
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi		7 691 284		6 549 970

Note 15

Finansielle eiendeler til amortisert kost

NOK 1 000	Vekting	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
		2019	2019	2018	2018
Stats og statsgaranterte	0%				
Norske og utenlandske obligasjoner med pantsikkerhet	10%	638 833	642 393	409 419	418 579
Kommuner, fylker, stats og statsgaranterte	20%	603 596	608 762	603 400	607 299
Kredittforetak og bank	20%	504 399	506 779	550 860	557 709
Industrilån	100%	339 092	346 037	283 039	288 805
Sum obligasjoner målt til amortisert kost		2 085 920	2 103 971	1 846 717	1 872 391
<i>Herav børsnoterte papirer</i>		<i>1 849 680</i>	<i>1 867 400</i>	<i>1 679 076</i>	<i>1 703 541</i>

Spesifikasjon av finansielle eiendeler som måles til amortisert kost i balansen

NOK 1 000	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
	2019	2019	2018	2018
Obligasjoner til amortisert kost	2 085 920	2 103 971	1 846 717	1 872 391
Cash-beholdning Northern Trust				
Sum finansielle eiendeler målt til amortisert kost	2 085 920	2 103 971	1 846 717	1 872 391

Spesifikasjon av finansielle eiendeler som måles til amortisert kost i balansen

NOK 1 000	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettelses-teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettelses-teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	
Obligasjoner til amortisert kost		2 103 971		2 103 971
Cash-beholdning Northern Trust				
Sum finansielle eiendeler målt til amortisert kost		2 103 971		2 103 971

Note 16

Finansielle derivater

NOK 1 000	Året 2019		Året 2018	
	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdi forpliktelser	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdi forpliktelser
Aksjeinstrumenter				
Derivatandel CDO				
Opsjoner				
Sum aksjeinstrumenter				
Valutainstrumenter				
Valutaterminer	51 726			22 053
Sum valutainstrumenter	51 726			22 053
Renteinstrumenter				
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross count)		3 524	34	1 638
Andre rentekontrakter	928	1 717	418	621
Sum renteinstrumenter	928	5 241	452	2 259
Sum finansielle derivater	52 654	5 241	452	24 312

Året 2019 - Oppstilling vedrørende motregningsrett

Finansielle eiendeler

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er netto- presentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Aksjeinstrumenter					
Valutainstrumenter	51 726		51 726		51 726
Renteinstrumenter	928		928		928
Sum	52 654		52 654		52 654

Finansielle forpliktelse

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er netto- presentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Aksjeinstrumenter					
Valutainstrumenter					
Renteinstrumenter	5 241		5 241		5 241
Sum	5 241		5 241		5 241

Året 2018 - Oppstilling vedrørende motregningsrett

Finansielle eiendeler

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er netto- presentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Aksjeinstrumenter					
Valutainstrumenter					
Renteinstrumenter	452		452		452
Sum	452		452		452

Finansielle forpliktelse

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er netto- presentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Aksjeinstrumenter					
Valutainstrumenter	22 053		22 053		22 053
Renteinstrumenter	2 259		2 259		2 259
Sum	24 312		24 312		24 312

Note 17

Spesifikasjon av aksjefond og aksjer

NOK 1 000	Org. nr.	Risiko- vekting	Antall	Anskaf. Kost	Bokført verdi/ virkelig verdi	Anskaf. Kost	Bokført verdi/ virkelig verdi
			2019	2019	2019	2018	2018
Utenlandske aksjefond							
KLP AksjeGlobal Indeks II		100%		531 532	770 602		
DNB Global Marked Valutasikret		100%	147	19 434	25 250	542 107	633 953
KLP Markeder Indeks I		100%	39 399	57 829	86 685	60 943	80 018
Sum utenlandske aksjefond til virkelig verdi			39 547	608 794	882 537	603 050	713 972
Norske aksjer							
Aker ASA SER'A'NOK28	886581532	100%		1 602	1 902		
Aker BP ASA NOK1	989795848	100%		3 278	7 430	1 905	4 752
Aker Solutions ASA	913748174	100%				3 075	1 991
Arcus ASA NOK0.02	987470569	100%		1 580	1 380	1 461	1 392
Atea ASA NOK10	920237126	100%		1 249	3 254	742	2 453
Austevoll Seafood NOK0.50	929975200	100%		1 696	2 332	1 313	2 414
DNB ASA NOK10	981276957	100%		16 784	20 607	10 408	13 407
Entra ASA NOK1	999296432	100%		4 931	8 377	3 779	5 941
Equinor ASA NOK2.50	923609016	100%		14 928	16 937	10 333	13 544
Europris ASA	997639588	100%				1 426	1 063
Gjensidige Forsikring	995568217	100%		4 769	6 725	7 400	9 613
Kongsberg Gruppen NOK1.25	943753709	100%		7 002	8 922	5 958	6 533
Leroy Seafood Grou NOK0.10	975350940	100%		4 779	6 383	2 703	5 617
Mowi ASA	921668236	100%		3 940	10 100	2 354	8 433
Nordic Semiconductor NOK0.01	966011726	100%		3 360	4 588	3 047	2 086
Norsk Hydro ASA NOK1.098	914778271	100%		15 437	11 346	14 446	11 453

NOK 1 000	Org. nr.	Risiko- vekting	Antall	Anskaf. Kost	Bokført verdi/ virkelig verdi	Anskaf. Kost	Bokført verdi/ virkelig verdi
			2019	2019	2019	2018	2018
Norwegian AIR Shut NOK0.10	965920358	100%		4 409	2 730	3 635	3 883
Orkla ASA NOK1.25	910747711	100%		5 823	6 841	5 890	5 287
Sparebank 1 Ostlandet	920426530	100%		3 004	3 441	3 010	3 111
Sparebank 1 SMN NOK25	937901003	100%		4 326	7 189	3 486	5 704
Sparebank 1 SR BK NOK25	937895321	100%		5 133	8 363	3 810	6 809
Storebrand ASA SER'A'NOK5	916300484	100%		16 925	17 300	14 510	12 978
Telenor ASA ORD NOK6	982463718	100%		15 221	15 416	10 946	12 765
Tomra Systems ASA NOK1	927124238	100%		4 530	9 688	3 764	7 500
Treasure ASA NOK0.10	916803222	100%		1 738	1 347	1 739	1 145
Veidekke NOK0.50	917103801	100%		5 444	7 952	4 496	5 721
Wallenius Wilhelmsen Logistics ASA	995216604	100%		3 444	3 105	2 731	3 523
XXL ASA	995306158	100%				2 801	1 075
Yara International ASA NOK1.7	986228608	100%		7 565	7 888	7 041	7 237
Sum norske aksjer til virkelig verdi				168 763	209 128	140 810	170 604
Utenlandske aksjer							
Borr Drilling Ltd.		100%				82	49
Northern Drilling Ltd.		100%		2 232	764	2 486	1 930
Subsea 7 SA USD2		100%		6 577	8 532	5 129	5 807
Scatec Solar ASA NOK0.025		100%		1 428	1 576		
P/F Bakkafrost DKK1		100%		1 250	1 625		
Northern Rig Holding Ltd.		100%		319	305		
Sum utenlandske aksjer til virkelig verdi				11 806	12 803	7 696	7 787
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi							
Øremerket over resultatet			39 547	789 364	1 104 468	751 557	892 362

Note 18

Utsatt implementering av IFRS 9

Fremtind utsetter implementeringen av IFRS 9, jf årsregnskapsforskriften § 3-7 andre ledd.

Vilkåret for utsettelse om å drive forsikringsdominert virksomhet er oppfylt	2016
Sum brutto forsikringsforpliktelse	7 084 249
Utsatt skatt knyttet til forsikringsforpl	217 994
Andre forpl i tilknytning til forsikring	491 388
	7 793 631
Sum forpliktelser	9 248 247
Forsikringsrelaterte forpliktelser i forhold til sum forpliktelser	84%

Det utøves ingen annen virksomhet enn forsikringsvirksomhet.

Virkelig verdi	Året 2019	Året 2018
Obligasjoner holdt til forfall	1 063 502	694 251
Obligasjoner utlån og fordringer	1 040 470	1 178 140
Sum obligasjoner til virkelig verdi (obl/sertifikater/utlån) iht IFRS 4.39Ea)	2 103 971	1 872 391
Andre finansielle eiendeler til virkelig verdi	7 743 938	6 550 422

Året 2019

Kreditrisikoklasse for obligasjoner og andre rente papirer iht IFRS 4.39Ea)	RM verdi e/ IAS 39	Virkelig verdi
BBB- til AAA	2 085 920	2 103 971
Sum verdi	2 085 920	2 103 971

Note 19

Aksjer i døtre-Investeringseiendommer

Fremtind Forsikring AS har aksjer i følgende datterselskap

NOK 1000	Forretningskontor	Eierandel, lik stemmeandel
Fremtind Livsforsikring AS	Oslo	100%
Eiendomsselskaper		
Falck Ytters Plass Eiendom AS	Oslo	100%
Herkules Tomt AS	Skien	100%
Teglverkstomta AS	Oslo	100%
Tårnhuset AS	Oslo	100%
Bøler Senter Næring AS	Oslo	100%
Kongeveien 49 Kolbotn AS	Oppegård	100%
Jernbanetorget 2 AS	Oslo	100%
Hammersborggata 2 AS	Oslo	100%

I selskapsregnskapet til Fremtind Forsikring AS bokføres aksjene i eiendoms-selskapene til kostpris.

I konsernregnskapet til Fremtind Forsikring blir investeringene i eiendomssel-skapene, bortsett fra Hammersborggata 2, behandlet som investeringseiendommer.

Hammersborggata 2 er en eierbenyttet eiendom og omtales i note 22.

Verdivurdering

Eiendommene bokføres til virkelig verdi. Etter IFRS er virkelig verdi den pris som ville blitt oppnådd ved salg av en eiendel i en velordnet transaksjon mellom markeds-deltakere på måletidspunktet.

Selskapet benytter en intern kontantstrømmodell for å beregne virkelig verdi for eiendommene. I modellen estimeres en 30-års kontantstrøm på basis av forventede fremtidige kostnader og inntekter for hver enkelt eiendom. Etter utløpet av det 30. året i kontantstrømmen er det beregnet en sluttverdi. Kontantstrøm inklusiv sluttverdi inflateres med forventet prisvekst og diskonteres med et avkastningskrav som består av risikofri rente og et risikopåslag. Risikopåslaget er satt individuelt for hver enkelt eiendom.

Mer om de viktigste forutsetningene:

Leieinntekter	<p>For kontorarealer, som utgjør den største arealtypen i porteføljen, benytter selskapet en egen separat modell for å estimere forventet langsiktig kontantstrøm etter utløp av dagens leiekontrakter. Prishistorikk fra reelle kontraktsinngåelser for den enkelte eiendom inngår i datagrunnlaget for å estimere forventet fremtidig leie for arealet. De forventede leieprisene er basert på et definert kartutsnitt, hvor data på løpende markedsleier per kvadratmeter bruttoareal er hentet ut. Det definerte kartutsnittet vil gi et presist bilde på relevante leiepriser i et område. Videre er de løpende leiene i hvert kartutsnitt inndelt i 4 kvartiler. For å få en ytterligere presis vurdering av forventet leie er hver eiendom plassert i én kvartil. Kvartilinndelingen er hovedsakelig basert på historiske kontrakter for eiendommen, men også kalibrert for strategi og forventet utvikling av eiendommen.</p> <p>For areal typer som ikke dekkes av leieprisstatistikk, benyttes selskapets egne vurderinger for å finne fremtidig inntekt.</p>
---------------	---

Kostnader	<p>Gjennomsnittlige historiske driftskostnader og selskapets forventninger per eiendom inngår for å estimere forventede kostnader. Som et anslag for forventede eierkostnader på lang sikt benyttes statistikk fra OPAK og Basale. Dersom de historiske kostnadene har vært spesielt høye eller spesielt lave, benyttes ytterpunktene i OPAK/Basale sine anslag for normale eierkostnader for år 1 i kontantstrømmen. Eierkostnadene antas å være stigende med eiendommens alder og vokser lineært til markedets OPAK/Basales anslag for eierkostnader over kontantstrømmens lengde.</p>
-----------	--

Avkastningskrav	<p>Avkastningskravet består av risikofri rente som endres over kontantstrømmen og risikopåslag som gjelder individuelt for hver eiendom.</p> <p>Risikofri rente Observasjoner fra transaksjonsmarkedet tyder på at eiendom er lite sensitive til endringer i markedsrentene. I stedet er det langsiktige forventninger til rentenivået som synes å ligge til grunn for eventuelle prisendringer for eiendom. Grunnen til dette kan være at selv de lengste markedsrentene er relativt korte i forhold til forventet varighet på en næringseiendom. Selskapet har valgt å benytte en 10-års swaprente for de første 10 årene i kontantstrømmen, og en antatt langsiktig normalrente på 5 % for de siste 10 årene og for sluttverdien. For årene i mellom, fra år 10 til år 20, er det benyttet interpolering mellom de to rentene.</p> <p>Risikopåslag Selskapet benytter et kategoriseringsverktøy for å anslå risikopåslagene per eiendom. Beliggenhet, kontraktslengde og antatt grad av syklisk karakter i kontantstrømmen til den enkelte eiendom inngår som elementer for å plassere eiendommens vektete risikoegenskaper på en poengskala. Eiendommens plassering på poengskalene benyttes så til å finne eiendommens spesifikke risikopåslag innenfor et spenn mellom antatt høyt og lavt risikopåslag i markedet. Dette spennet blir kalibrert mot observerte nøkkeltall fra transaksjonsmarkedet. Kategoriseringen og kalibreringen skal til sammen bidra til markedsmessig og konsistent verdivurdering til virkelig verdi, både på tvers av eiendommene og over tid.</p>
-----------------	---

Ekstern verdivurdering	<p>Parallelt med intern verdivurdering blir det utført ekstern verdivurdering for utvalgte eiendommer i porteføljen for å avstemme markedsutviklingen i perioden. Samtidig er dette en mulighet for å sjekke og diskutere rimeligheten av verdinivåene og eventuelt forutsetningene som inngår i vurderingen mot andre. Utvalget er trukket tilfeldig av forhåndsdefinert antall eiendommer. Det er planen at utvalget for ekstern vurdering rulleres over en periode på 3 år, dog med en viss overlapp med halvårslige intervall for ekstern vurdering.</p>
------------------------	--

Skatt	<p>Tidligere år har man i forbindelse med verdivurderingen av investeringseiendommene redusert virkelig verdi av eiendommene med latent skatt. Samtidig unnlot man å beregne utsatt skatt i tilknytning til eiendommene. Fra 2018 gikk man bort fra latent skatt-beregning i tilknytning til investeringseiendommene og over til utsatt skatt.</p>
-------	--

NOK 1 000	2019	2018
Anskaffelseskost per 01.01.	1 246 728	1 102 408
Korreksjon anskaffelseskost IB		
Omarbeidet anskaffelseskost IB	1 246 728	1 102 408
Årets tilgang	93 374	169 567
Årets kjøp		
Årets avgang	-271 906	-25 246
Anskaffelseskost per 31.12.	1 068 197	1 246 728
Akkumulerte avskrivninger per 01.01.		
Årets avskrivninger		
Årets avganger		
Akkumulerte avskrivninger per 31.12.		
Akkumulert verdiregulering per 01.01.	418 117	339 589
Korreksjon akkumulert verdiregulering IB		60 746
Omarbeidet akkumulert verdiregulering IB		400 335
Årets verdiregulering	-22 769	17 782
Reversert verdiregulering avgang investeringseiendom	-134 367	
Akkumulert verdiregulering per 31.12.	-157 136	418 117
Balanseført verdi per 31.12.	1 329 178	1 664 846

Sensitivitet	<p>Eiendomsinvesteringene er spesielt sensitive til endringer i avkastningskravet. Holdes alt annet likt, vil en økning i avkastningskravet på 0,25 prosentpoeng redusere verdiene med ca 63,2 MNOK, eller 4,8 %. Dersom netto leieinntekt endres med 10 % ved reutleie, endres markedsverdien med ca 11 %. Dette tilsvarer en verdiendring på ca 146,3 MNOK.</p>
--------------	---

Segment	Nominelt avkastningskrav	Dagens kontraktsleie	Forventet leie etter utløp	Vektet gjenværende leietid	Nåværende ledighet	Brutto areal	Virkelig verdi eiendom	Kostpris
Kontor Oslo	4,7%	18 870	28 697 124	1,5	18,8%	10 017	255 200	235 702
Handel	6,1%	27 577	31 100 970	5,1	8,8%	20 116	382 216	346 849
Øvrig eiendom	5,0%	40 240	46 840 880	17,9	8,9%	23 500	691 762	485 646
Totalt		86 687	106 639	11,1	10,7%	53 633	1 329 178	1 068 197

Leieinntekter 2019

Direkte driftskostnader (inkl reoperasjoner og vedlikehold) knyttet til investeringseiendommer som genererer leieinntekter 20 998

Verdsettelseshierarki 2019	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på ikke observerbare markedsdata
Investerings eiendom			1 329 178
Sum eiendeler			1 329 178

Avstemming av nivå 3	Investerings eiendom
Inngående balanse	1 664 846
Verdiendring	-157 136
Tilgang/kjøp	93 374
Avhending	-271 906
Overført fra nivå 1 eller 2	
Overført til nivå 1 eller 2	
Utgående balanse	1 329 178

Realisert gevinst/tap og verdiregulering ført over resultat	
Netto inntekter fra investeringseiendommer	-157 136
Sum realisert gevinst/tap og verdiregulering ført over resultat	-157 136
Verdiregulering ført over resultat	
Netto inntekter fra investeringseiendommer	-157 136
Sum verdiregulering ført over resultat	-157 136

Note 20

Goodwill

Balanseført beløp av goodwill for Fremtind Forsikring er per 30. september 2019 lik NOK 1,301m.

Goodwill	Sep-19	Sep-18
PM	1,201	n.a
BM	100	n.a
Total	1,301	n.a

PM og BM er Fremtind Forsikrings's minste enheter med identifiserbare eiendeler og kontantstrømmer og dermed ansett som egne kontantstrømgenererende enheter. Den årlige nedskrivningsvurderingen av goodwill i disse kontantstrømgenererende enhetene ble gjennomført i tredje kvartal 2019. Hvert kvartal gjøres det også en vurdering om det finnes indikasjoner på verdifall, som i så tilfelle vil indikere behov for en ny nedskrivningsvurdering.

Gjenvinnbart beløp for de kontantstrømgenererende enhetene fastsettes ut fra en vurdering av bruksverdi. Bruksverdi-estimatet er basert på en diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer, mer presist en diskontert-dividende-modell.

Kontantstrømprognoser
Vurderingen anvender en fremtidig kontantstrømprognose på 11 år fra september 2019 til desember 2030 («prognoseperioden»). Fremskrivningen av kontantstrømmene er basert på budsjett og prognoser for de neste fem årene gjennomgått av ledelsen og godkjent av styret. Veksten i denne femårsperioden er høyere enn forventet langsiktig vekst. I perioden fra 2025-2030 er det lagt til grunn en lavere årlig vekst enn i budsjettperioden, for å komme frem til et normalnivå før det er beregnet en terminalverdi. Terminalverdien er beregnet i år 2030.

Ledelsens metode
Så langt det er mulig har ledelsen søkt å dokumentere de forutsetningene som modellene er basert på ved hjelp av ekstern informasjon. Ekstern informasjon er først og fremst benyttet i vurderingen av diskonteringsrente

Lønnsomhetsnivå - combined ratio (CR)
Combined ratio for PM er forventet å ligge mellom 88,0% - 95,8% i vekstperioden, mens BM er forventet å ligge mellom 92,0% - 102,3%. Forventet CR-nivå, for både PM og BM, i terminalperioden er lik 92,0%.

Kontantstrømgenerende enheter	CR-nivå i vekstperioden	CR-nivå i terminalverdi
PM	88,0% -95,8%	92,0%
BM	92,0% -102,3%	92,0%

Langsiktig vekstforutsetning – benyttet i terminalverdi	Antatt langsiktig vekstrate er antatt å være 2,0%. Denne er benyttet i beregningen av terminalverdien.
Diskonteringsrente (Avkastningskrav til egenkapital)	Diskonteringsrenten (etter skatt) består av risikofri rente, markedspremie og markedsbeta. Risikofri rente tilsvarer norsk 10-årig stasboligasjonsrente. Markedspremien er hentet fra akademisk forskning basert på historiske tall. I tillegg har en størrelse-risikopremie blitt inkludert. Totalt tilsvarer dette en diskonteringsrente på 8,0% (avrundet til nærmeste 0,5%).
Sensitivitetsanalyse for nøkkelforutsetninger	Gjennvinnbart beløp for begge CGU'ene er basert på ulike forutsetninger. Hvis disse endres vesentlig kan dette indikere behov for nedskrivning. Vennligst se tabellen nedenfor for sensitivitets-verdier beregnet i nedskrivningsvurderingen.

Kontantstrøm-generende enheter	Diskonteringsrenten øker med 0,5%	GEP vekst redusert med 2% sammenlignet med forventet neste 5 år, og redusert med 1% sammenlignet med forventet siste 6 år	CR øker med 2% neste 5 år, og med 1% siste 6 år	Kombinert effekt
PM	Ikke behov for nedskrivning	Ikke behov for nedskrivning	Ikke behov for nedskrivning	Ikke behov for nedskrivning
BM	Ikke behov for nedskrivning	Ikke behov for nedskrivning	Ikke behov for nedskrivning	Ikke behov for nedskrivning

Note 21 Leieavtaler

Fremtind Forsikring AS (morselskapet) har implementert IFRS 16 Leieavtaler fra og med regnskapsåret 2019. Standarden påvirker både balanse og resultatregnskap.

Leietager skal etter hovedregelen i IFRS 16 innarbeide alle leieavtaler i balansen, ved at forpliktelse til å betale leie over leieperioden samt tilhørende rett til bruk av underliggende eiendel, innregnes. Alle leieavtaler som overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel ved at leietager bestemmer bruk og mottar de økonomiske fordelene, innregnes. Leieforpliktelsen måles til nåverdien av faste leiebetalinger over leieperioden.

Selskapet har valgt å benytte unntaksregelen ved at leie for kortsiktige leieavtaler med inntil 12 måneders varighet og for avtaler med lav verdi kostnadsføres direkte i resultatregnskapet.

Ved fastsettelse av leieperiode er uoppsigelig leieperiode justert for forlengelsesopsjoner og termineringsrettigheter som det er rimelig sikkert at selskapet vil benytte, lagt til grunn. Det foretas vurdering av nedskrivningsbehov iht IAS 36 for balanseført bruksrettighet med særskilt vurdering av hvordan tilhørende leieforpliktelse skal medtas i vurderingen. Implementering av standarden har medført en økt totalbalanse på totalt i overkant av 408 MNOK per. 1. januar 2019.

Ved beregning av implementeringseffekt for leieavtaler som eksisterte ved overgang til ny standard har konsernet valgt å legge modifisert retrospektiv metode til grunn, uten omarbeidelse av sammenligningstall. Implementeringseffekten er ført mot inngående balanse 1. januar 2019 ved at verdien av eiendelene (bruksrettighetene) er målt til verdi lik leieforpliktelsene.

Diskonteringsrente benyttet ved måling av nåverdien av faste leiebetalinger over leieperioden, er fastsatt basert på den marginale lånerenten for selskapet, eiendel og avtalens gjenværende leieperiode basert på årlig nedbetaling. For avtaler som inngås etter implementeringstidspunktet benyttes diskonteringsrente tilsvarende implisitt rente i leieavtalen hvis denne enkelt kan beregnes og fastsettes.

Balanseførte verdier								
Tall i 1 000								
	31/12/2019	01/01/2019						
Eiendel								
Bruksrett - leide lokaler	357 689	408 787						
Bruksrett - andre anleggsmidler								
Sum	357 689	408 787						
Forpliktelse	31/12/2019	01/01/2019						
Leieforpliktelse - Leide lokaler	362 177	408 787						
Leieforpliktelse - Andre anleggsmidler								
Sum	362 177	408 787						
Resultatførte verdier	31/12/2019	01/01/2019						
Rentekostnader for leieforpliktelsen	9 753							
Avskrivningsbeløpet for bruksrett - leide lokaler	51 098							
Avskrivningsbeløpet for bruksrett - andre anleggsmidler								
Leieavtaler ikke innregnet iht IFRS 16	31/12/2019	01/01/2019						
Leiekostnader som ikke er innregnet iht IFRS 16 herunder								
kortsiktige avtaler eller avtaler med lav verdi	17 205	2 380						
Kontantstrøm	31/12/2019	01/01/2019						
Totale kontantstrømmer betalt for leieavtaler i perioden	70 765							
Forfallsanalyse av leieforpliktelser (udiskonterte beløp)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Leieforpliktelser - leide lokaler	56 364	56 364	57 491	58 641	59 814	61 010	62 230	63 475
Leieforpliktelser - andre anleggsmidler								

Note 22

Immaterielle eiendeler og anleggsmidler

Fremtind Forsikring AS	IT-systemer i bruk	Lisenser	Under utvikling	Andre støttesystemer	Kunde relasjoner	Øvrige immaterielle eiendeler	Inventar og utstyr	Kunst	Sum Fremtind Forsikring AS
NOK 1 000									
Anskaffelseskost 31.01.2018	18 723	888	3 879	56 443	23 318	42 683			145 935
Reklassifisering IB - anskaffelseskost (*)			-262	-10 646		10 908			
Tilgang i året			12 990	11			58 880	892	72 773
Identifiserte merverdier ifm fusjon av DNB Forsikring AS					395 999	273 101			669 100
Tilgang som følge av fusjon med DNB Forsikring AS	149 069								149 069
Avgang pga aktivering			-3 101						-3 101
Avgang i året			-1 441						-1 441
Korrigerings av tidligere års feil i noteinformasjon	-18 723				-23 318				-42 041
Anskaffelseskost 31.12.2019	149 069	888	12 065	45 808	395 999	326 692	58 880	892	990 295
Akkumulert avskrivning og nedskrivning pr. 01.01.2019	-18 723	-888		-34 664	-23 318	-19 332			-96 925
Reklassifisering IB - avskrivninger (*)				663		-663			
Akkumulert avskrivning flyttet fra DNB Forsikring 01.01.2019	-16 176								-16 176
Årets avskrivning	-26 446			-5 095	-79 200	-63 489	-10 406		-184 636
Årets nedskrivning	-80 000			-537			-11 422		-91 959
Avgang i året									
Gevinst ved salg									
Korrigerings av tidligere års feil i noteinformasjon	18 723				23 318				42 041
Akk. avskrivninger og nedskrivninger pr. 31.12.2019	-122 623	-888		-39 634	-79 200	-83 484	-21 827		-347 656
Balanseført verdi pr. 31.12.2019	26 446		12 065	6 175	316 799	243 208	37 053	892	642 639

(*) Reklassifisering pga tidligere års feilklassifisering av anskaffelseskost og avskrivninger

Fremtind Konsern	IT-systemer i bruk	Lisenser	Under utvikling	Andre støttesystemer	Kunderelasjoner	Øvrige immaterielle eiendeler	Inventar og utstyr	Kunst	Eierbenyttet eiendom	Sum Fremtind Konsern
NOK 1 000										
Anskaffelseskost 31.01.2018	18 723	888	3 879	56 443	23 318	42 683	1 669			147 604
Reklassifisering IB - anskaffelseskost (*)			-262	-10 646		10 908				
Tilgang i året			12 990	11			61 250	892	1 379 229	1 454 372
Identifiserte merverdier ifm fusjon av DNB Forsikring AS					395 999	273 101				669 100
Tilgang som følge av fusjon med DNB Forsikring AS	149 069									149 069
Avgang pga aktivering			-3 101							-3 101
Avgang i året			-1 441				-943			-2 384
Korrigerings av tidligere års feil i noteinformasjon	-18 723				-23 318					-42 041
Anskaffelseskost 31.12.2019	149 069	888	12 065	45 808	395 999	326 692	61 976	892	1 379 229	2 372 619
Akkumulert avskrivning og nedskrivning pr. 01.01.2019	-18 723	-888		-34 664	-23 318	-19 332	-625			-97 550
Reklassifisering IB - avskrivninger (*)				663		-663				
Akkumulert avskrivning flyttet fra DNB Forsikring 01.01.2019	-16 176									-16 176
Årets avskrivning	-26 446			-5 095	-79 200	-63 489	-10 919		-3 451	-188 601
Årets nedskrivning	-80 000			-537			-11 422			-91 959
Avgang i året							624			624
Gevinst ved salg										
Korrigerings av tidligere års feil i noteinformasjon	18 723				23 318					42 041
Akk. avskrivninger og nedskrivninger pr. 31.12.2019	-122 623	-888		-39 634	-79 200	-83 484	-22 342		-3 451	-351 621
Årets verdiregulering egne bygg									18 594	18 594
Balanseført verdi pr. 31.12.2019	26 446		12 065	6 175	316 799	243 208	39 634	892	1 394 372	2 039 592
Økonomisk levetid:	2 år (**)	3 år		3-5 år	5 år	3-5 år	3-7 år		50 år	
Avskrivningsplan :	Lineær	Lineær		Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		Lineær	

(*) Reklassifisering pga tidligere års feilklassifisering av anskaffelseskost og avskrivninger

(**) Forventet økonomisk levetid på IT systemene utgjør 2 år basert på at IT systemene forventes å fases ut i løpet av 2021.

Forutsetninger om økonomisk levetid

Den enkelte eiendel avskrives lineært i henhold til en avskrivningsplan basert på forutsetninger om eiendelens økonomiske levetid.

Fremtinds andel av anleggsmidler overtatt fra SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Forsikring AS var kr 44 261 713. Årets nedskrivning er et resultat av at markedsverdien har falt mer enn forventet verdireduksjon.

Eierbenyttet eiendom

Eierbenyttet eiendom måles ved bruk av verdireguleringsmodellen. Verdivurderingen etter anskaffelse legger de samme prinsipper og metoder som for investeringseiendommer til grunn, se note 19.

Note 23

Skatt

NOK 1 000	Morselskapet		Konsernet	
	2019	2018	2019	2018
Sammenheng mellom resultat før skattekostnad og skattegrunnlag				
Resultat før skattekostnad og andre resultatkomponenter	792 908	647 688	584 541	715 575
Permanente forskjeller	-539 753	83 986	-523 961	32 105
Brutto endring i midlertidige forskjeller	279 918	256 669	473 185	248 963
- hvorav andre resultatkomponenter			18 594	
Grunnlag for betalbar skatt i balansen	533 073	988 343	552 359	996 643
Avgitt konsernbidrag med skattemessig virkning		-662		-662
Betalbar skatt i balansen	133 268	246 920	138 090	248 995
Betalbar skatt (25 % av grunnlag for betalbar skatt i balansen)	133 268	247 086	138 090	249 161
Endring i utsatt skattefordel/skatt 25%	-69 980	-64 167	-118 296	-62 241
- hvorav skatt på andre resultatkomponenter			-4 649	
Engangseffekt innføring konto for utsatt skatt		263 132		263 132
Engangseffekt etablering andre tekniske som SM gjeld		-228 026		-228 026
Feil avsatt tidligere år	-26 993	-539	-26 993	-539
Skattekostnad før andre resultatkomponenter	36 296	217 485	-11 848	221 487
Sum skattekostnad	36 296	217 485	-11 848	221 487
Andre resultatkomponenter			18 594	
Skatt på andre resultatkomponenter			4 649	
Midlertidige forskjeller pr. 31.12.				
Driftsmidler	-3 961	-5 098	-84 801	-34 030
Bygninger			272 197	418 117
Pensjonsforpliktelser	-12 116	2 313	-12 116	2 313
Aksjer og verdipapirer	61 565	26 309	61 637	26 309
Fordringer	-28 639	-26 573	-28 639	-26 573
Andre forskjeller		-298		-298
IFRS 16	-4 489			
Konto for utsatt inntektsføring	1 539 576	1 732 023	1 539 576	1 732 023
Andre tekniske avsetninger	-863 078	-924 489	-863 078	-924 489
Sum	688 858	804 187	884 776	1 193 372
Merverdier - fusjon DNB Forsikring AS	533 000	586 000	533 000	586 000
Fra DNB Forsikring AS	96 890	208 479	96 890	208 479
Sum midlertidige forskjeller som påvirker skattegrunnlag	1 318 748	1 598 666	1 514 666	1 987 851
Balanseført netto utsatt skatt/ skattefordel (-)	329 687	399 667	378 667	496 963

NOK 1 000	Morselskapet		Konsernet	
	2019	2018	2019	2018
Avstemming av skattekostnad				
25 % av resultat før skatt	198 227	161 922	146 135	178 894
Permanente forskjeller (25 %) med resultateffekt	-134 938	20 997	-130 990	8 026
Beregnet skattekostnad	63 289	182 919	15 145	186 920
Engangseffekt innføring konto for utsatt skatt		263 132		263 132
Engangseffekt etablering andre tekniske som SM gjeld		-228 026		-228 026
Feil avsatt tidligere år	-26 993	-539	-26 993	-539
Sum skattekostnad	36 296	217 485	-11 848	221 487

Note 24

Salgskostnader

NOK 1 000	Fremtind	SBIS
	2019	2018
Provisjoner eiebanker	641 947	596 930
Provisjoner øvrig	300 144	20 339
Sum	942 091	617 269

Note 25

Lønn og annen godtgjørelse

NOK 1 000	Lønn/honorar	Annen godtgjørelse	Årets pensjonskostnad
Ledende ansatte			
Turid Grotmøll	4 639	377	2 379
Christian Parelius*	2 488	188	393
Jan Kristian Krisoffersen*	2 736	211	462
Jon Holtan	3 770	26	620
Kari Halvorsen Holter	2 147	230	297
Kjartan Reve	2 047	26	280
Nils Tore Nilsen*	2 348	332	363
Nina Juel Arstad*	2 825	199	510
Roar Skorge*	2 918	184	483
Rune Hoff*	2 034	212	310
Wenche Drønen Christenssen*	2 265	146	356
Sum 2019	30 218	2 130	6 453
Sum 2018	4 270	163	1 056

* Ledende ansatte fra SB1S var formelt ansatt i SB1F frem til virksomhetsoverdragelsen 1. april 2019. Lønnsnoten inkluderer lønn utbetalt fra SB1F for første kvartal 2019.

NOK 1 000	Honorar	Annen godtgjørelse
Styret		
Finn Haugan - leder (fra 16.01.2019)	73	
Rune Bjerke - nestleder (fra 16.01.2019)	52	
Arne Austreid (fra 16.01.2019)	52	13
Ricard Heiberg (fra 16.01.2019)	52	
Ingjerd Blekeli Spiten (fra 16.01.2019)	52	13
Erik Gjellestad (2019)	270	13
Peggy Hessen Følsvik (fra 16.01.2019)	52	
Geir Hjelkerud ansattrepresentant (fra 16.01.2019)		
Per-Kristian Ek observatør/ansattrepresentant (2019)	36	
Sum utbetalt i 2019	639	39
Lars Marthinsen (til 16.01.2019)	210	
Mette Nord (til 16.01.2019)	158	
Glenn Sæther (til 16.01.2019)	158	
Ronni Møller Pettersen (til 16.01.2019)	158	
Kari Gisnås (til 16.01.2019)	158	
Ingvild Ragna Myhre (til 16.01.2019)	158	
Sum utbetalt i 2019 til tidligere styremedlemmer i SB1S	1 000	
Hanne Myre (til 16.01.2019)	87	
Sum utbetalt i 2019 til tidligere styremedlemmer i DNB Forsikring AS	87	
Sum utbetalt i 2019	1 726	39
Sum utbetalt i 2018	1 512	

Styrehonorar for regnskapsåret vedtas av generalforsamlingen etterfølgende år. I forbindelse med fusjonen med DNB Forsikring AS, overtok Fremtind alle forpliktelse i selskapet, herunder forpliktelsen til å utbetale styrehonorar.

NOK 1 000	2019	2018
Honorar til revisor		
herav ordinær revisjon (inkl. MVA)	676	619
herav andre tjenester utenfor revisjonen (inkl.MVA)	773	150
herav skatterådgivning (inkl.MVA)		

Ved fratredelse før oppnådd pensjonsalder har administrerende direktør avtale om etterlønn i 12 måneder etter avtalt oppsigelsesperiode på 6 måneder.

I gjeldende avtale for administrerende direktør er det regulert at stillingens pensjonsalder for alderspensjon i dag er 67 år og stillingens førtidspensjonsalder er 62 år. Førtidspensjonen tilsvarer 70% av avtalt årslønn på fratredelsestidspunktet. Etter 67 år er pensjonen i henhold til selskapets ordinære pensjonsordning. Rett til førtidspensjon er betinget av at administrerende direktør er ansatt i selskapet ved fylte 62 år, og gir således ikke rett til delvis opptjening.

Fremtind Forsikring AS har kun fastlønn og ikke variabel godtgjørelse.

Note 26

Vesentlige transaksjoner med nærstående parter

Fremtind Forsikring AS er morselskapet konsernet. Se note 19 for oversikt over nærstående foretak som er datterforetak og investeringseiendommer. Andre nærstående parter er eierbankene, Sparebank 1 Forsikring AS og Sparebank 1 Utvikling AS.

Det overordnede prinsipp for transaksjoner mellom i Fremtind Forsikring AS og nærstående parter er at disse skal være i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår. For tjenester ytet direkte til konsernselskaper, samt for fellestjenester som SpareBank 1 Gruppen AS utfører for datterselskaper og Alliansen gjennom Sparebank 1 Utvikling DA, ble kostnadsdelingsprinsippet uten fortjenestepåslag benyttet i første kvartal. For resterende del av regnskapsåret er transaksjoner fakturert basert på tjenesteavtaler mellom Fremtind og dens nærstående parter.

NOK 1 000	2019	2018
Salg av tjenester		
Datterselskap	47 592	
Andre nærstående parter	130 701	135 991
Kjøp av tjenester		
Andre nærstående parter (inkluderer provisjon til eierbankene)	1 279 650	1 144 986
Balanseposter som følge av kjøp og salg av tjenester		
Datterselskap	572 722	172 946
Andre nærstående parter*	-320 526	-81 041
Leieavtaler		
Andre nærstående parter	64 408	45 675

I november 2019 kjøpte Fremtind Forsikring AS alle aksjene i Hammersborg gata 2 AS for NOK 1 502 millioner og solgte sine eierandeler på 50 prosent i Hammersborggata 9 AS og 11 prosent i Storgt 33 AS for NOK 504 millioner. Transaksjonene ble gjennomført med Sparebank 1 Forsikring AS som motpart, et selskap kontrollert av Sparebank 1 Gruppen AS. Det er i 2020 foretatt justering av transaksjonsprisen med netto NOK 2 millioner.

*Fordringer og kortsiktig gjeld til nærstående parter relaterer seg i hovedsak til kjøp og salg av tjenester. Fordringene er usikret. Både fordringer og kortsiktig gjeld er ikke rentebærende.

Godtgjørelse til ledende ansatte i konsernledelsen, styret, kontrollkomitéen og representantskapet er omhandlet i note 23.

Note 27

Avsetninger og andre forpliktelser

NOK 1 000	2019	2018
RTV avgift	-32 030	-29 155
Forvaltningshonorar	-625 924	-446 941
Gjeld trafikkforsikringsavgift (TFA)	-399 976	-252 143
Avsatt sluttvederlag	-9 959	-298
Avsatt gevinstprovisjon		-182
Forpliktelser run off		
Øvrige	-191 389	6 494
Sum andre forpliktelser Fremtind Forsikring AS	-1 259 278	-722 226
Andre forpliktelser i Liv og eiendomsselskapene	-10 096	-11 294
Sum andre forpliktelser Fremtind konsern	-1 269 374	-733 520

Andre Finansielle forpliktelser fordelt på forfall

NOK 1 000	< 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Uten forfall	Total
Andre finansielle forpliktelser	(1 182 660)	(69 632)	(2 245)	(4 740)		(1 259 278)
Sum finansielle forpliktelser Fremtind Forsikring AS	(1 182 660)	(69 632)	(2 245)	(4 740)		(1 259 278)
Andre finansielle forpliktelser	(1 192 756)	(69 632)	(2 245)	(4 740)		(1 269 374)
Sum finansielle forpliktelser Fremtind Konsern	(1 192 756)	(69 632)	(2 245)	(4 740)		(1 269 374)

Note 28

Andre fordringer

NOK 1 000	2019	2018
SOS, reiseoppgjør	10 391	10 391
Regresser ikke innbetalt	3 226	3 075
Pooler	11 900	8 969
Depositum	5 529	
Fordringer nærstående	14 615	
Øvrige fordringer	104	554
Sum andre fordringer Fremtind Forsikring AS	45 765	22 990
Fordringer, tilhører eiendomsselskapene	6 156	17 407
Sum andre fordringer Fremtind konsern	51 921	40 396

Note 29

Pliktige fondsavsetninger

Avsetning til naturskadefond

NOK 1 000	2019	2018
Opptjent naturskadepremie for egen regning	155 488	113 458
Inntrufne erstatninger for egen regning	-61 509	-52 728
Refusjon naturskadepool	2 283	2 757
Naturskadekapital overført til DNB	17 438	
Årets avsetning til naturskadefondet	113 700	63 487
Naturskadefondet 01.01	929 089	865 602
Årets avsetning til naturskadefondet	113 700	63 487
Naturskadefondet 31.12	1 042 789	929 089

Avsetning til garantifond

NOK 1 000	2019	2018
Garantifond 01.01	251 033	244 018
Avsetning garantifond overført til DNB	99 468	
Årets avsetning til Garantifond	14 564	7 015
Garantifond 31.12	365 064	251 033

Note 30

Andre tekniske avsetninger

	2019	2018
Andre tekniske avsetninger per 01.01	924 489	912 103
Årets tekniske avsetninger	-47 708	30 841
Direkte belastet	-13 703	-18 456
Andre tekniske avsetninger per 31.12	863 078	924 489

Fremtind Forsikring AS har kollektive forsikringsavtaler hvor LOs medlemmer er forsikringstakere. De kollektive forsikringsavtalene omfatter kollektiv hjem og LOs fritidsforsikring. Selskapet har kontakt med kundene ved skadeoppgjør, og distributørene har kontakten ved øvrige spørsmål. Selskapet får en godtgjørelse av LO for skadebehandling og kundeoppfølging. Resultatet på ordningene blir avsatt til et særskilt fond under Andre tekniske avsetninger. Forsikringsselskapet er ansvarlig overfor den enkelte skadelidte uavhengig av økonomien i fagforbundet. Det har i 2019 vært underskudd på ordningen som har ført til reduksjon av fondet. Fondet blir ikke medregnet i selskapets solvenskapital.

Note 31

Ansvarlig lånekapital

Selskapets eksisterende ansvarlige lån på 250 millioner kroner er tatt opp med nærstående selskap. Lånet kan på initiativ fra Fremtind Forsikring AS tidligst innfris fem år etter opptrekk av lånebeløpet. Eventuell førtidig innfrielse på ansvarlig lån krever samtykke fra Finanstilsynet. Lånet er rangert etter selskapets øvrige forpliktelser, men foran egenkapitalen. Dette definerer långivers rettigheter i en konkurs- eller avviklingssituasjon.

NOK 1000	Lånebeløp	Rente 2019	Rentesats	Forfall
Ansvarlig lånekapital 31.12.	250 000	10 314	NBOR + 2,6%	Evigvarende

Rentekostnaden utgjorde 10,3 millioner kroner i 2019 og inngår i Andre kostnader i resultatregnskapet.

Fremtind Forsikring AS har gitt datterselskapet Fremtind Livsforsikring AS et ansvarlig lån på 300 mnok. Dette lånet er klassifisert under balansenlinje 2.4.2 i Fremtind Forsikring AS og eliminert i konsernregnskapet.

Note 32

Egenkapital

Den innskutte egenkapitalen pr 31.12.19 består av 1.650.000 aksjer, hver pålydende kr. 1,- Aksjene gir lik stemmerett. Sparebank 1 Gruppen AS eier 65 % av aksjene og DNB ASA eier 35 %. Konsernets totale egenkapital utgjør 6.043 mill. kroner og fordeler seg slik:

NOK 1000	31/12/2019
Aksjekapital	1 650
Overkursfond	3 067 128
Fond som følge av nedsettelse av aksjekapital	130 680
Innskutt egenkapital	319 243
Sum innskutt egenkapital	3 518 701
Opptjent egenkapital	2 880 619
Sum total egenkapital	6 399 320

Note 33

Hendelser etter balansedagen

I januar 2020 ble det gjennomført to fisjonfusjoner, ved at deler av forsikringsporteføljene i henholdsvis SpareBank 1 Forsikring AS og DNB Livsforsikring AS ble utfisjonert til Fremtind Livsforsikring AS. Fremtind Livsforsikring er et heleid datterselskap av Fremtind Forsikring AS. Fusjonene med Fremtind Livsforsikring ble gjennomført som trekantfusjoner, ved at vederlag ble ytt i form av utstedelse av aksjer i Fremtind Forsikring AS. For porteføljen fra SpareBank 1 Forsikring AS utstedte Fremtind Forsikring AS 637 687 nye aksjer pålydende kr 1,-, til SpareBank 1 Gruppen AS. For porteføljen fra DNB Livsforsikring AS ble det utstedt 159 467 nye aksjer pålydende kr 1,-, til DNB ASA. Total aksjekapital i Fremtind Forsikring AS etter utstedelse av nye aksjer er kr 2 447 334. For å opprettholde de avtalte eierandelene i Fremtind Forsikring AS med 65 % eid av SpareBank 1 Gruppen og 35 % eid av DNB ASA, overdro SpareBank 1 Gruppen AS 119 600 aksjer til DNB ASA.

Fisjonfusjonen av porteføljen fra SpareBank 1 Forsikring AS ble gjennomført til regnskapsmessig kontinuitet i Fremtind Livsforsikring AS, mens fisjonfusjonen av porteføljen fra DNB Livsforsikring AS ble gjennomført som en regnskapsmessig transaksjon. Partene i transaksjonen, SpareBank 1 Gruppen AS og DNB ASA, var enige om at virkelig verdi av porteføljen fra DNB Livsforsikring AS var 1.250 MNOK. Etter gjennomføringen av fisjonfusjonen av porteføljen fra DNB Livsforsikring AS ble det inngått en samarbeidsavtale om distribusjon av forsikringsprodukter og tilknyttede tjenester med DNB Bank ASA.

Fisjonfusjonene omfattet følgende produkter:

Fra SpareBank 1 Forsikring AS	Livsforsikring Uførepensjon Uførekapital Barneforsikring Kritisk Sykdom Behandlingsforsikring Foreningsgruppeliv Personalgruppeliv Ulykkesforsikring
-------------------------------	--

Fra DNB Livsforsikring AS	Livsforsikring Uførepensjon Uførekapital Barneforsikring Kritisk Sykdom Foreningsgruppeliv SAGA Gruppeliv NSF Frivillig
---------------------------	--

Fremtind har fra 2020 et komplett risikoforsikringstilbud til det norske markedet.

Koronautbrudd

Fremtind vurderer at krisen som følge av utbruddet av koronaviruset ikke endrer forutsetningen om fortsatt drift som ligger til grunn for årsregnskapet 2019. Forretningsmodellen «forsikring i bank» er godt egnet for å skape gode og trygge kundeopplevelser i en vanskelig tid. Selskapet har en sterk likviditet og tilfredsstillende soliditet, og selskapets organisasjon er satt opp for lønnsom vekst over tid. Det er større usikkerhet i de økonomiske anslagene enn normalt og det må legges til grunn at selskapets resultater fremover blir lavere enn forventet før krisen og det økonomiske tilbakeslaget. Etter fornyet vurdering av alle kjente forhold pr ultimo mars 2020, estimerer imidlertid selskapet et positivt resultat for 2020.

KPMG AS
Sækkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Fremtind Forsikring AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Fremtind Forsikring AS' årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på kr 756 612 000 og et overskudd i konsernregnskapet på kr 610 336 000. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Fremtind Forsikring AS per 31. desember 2019 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Fremtind Forsikring AS per 31. desember 2019 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statautoriserte revisorer - medlemmer av Det norske Revisorforbund

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Ålesund	Finnøy	Molde	Sjøpore
Arendal	Hamar	Skjei	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Tvedestrand
Bodo	Kinnik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kviteseid	Stavanger	Åsund

Revisors beretning

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 20. april 2020
KPMG AS

Geir Moen

Geir Moen
Statsautorisert revisor

Kolofon

Typesnitt	Fremtind Grotesk
Trykkeri	Göteborgstryckeriet
Utgitt	Mars 2020
Opplag	500 stk
Papir	Munken Kristall 300g/200g (Miljømerket FSC® — Merket for ansvarlig skogbruk)

Redaksjon	Fremtind
Foto	Marthe Thu William Walter (12+25)
Design	Scandinavian Design Group